

Minden kedves Olvasónknak áldott karácsonyi ünnepeket és egészségben, sikerekben gazdag boldog új évet kívánunk!

**ORVOSKARI,
HIRMONDÓ**

Pécs, 2023. november-december

A TARTALOMBÓL

Díjak, elismerések:

Dékáni dicséreték és elismerő oklevelek

Eötvös József-koszorú

Karlinger Gy. Tihamér pályadíj

Kerpel-Fronius Emlékérem

Kiválóan oktató intézetek, klinikák és gyakorlatvezetők

Petri Gábor Emlékérem

Pro Facultate Medicinae emlékérmek

Romhányi Emlékérem

Szentágotthai díj

Tarján Róbert Díj

Veres Gábor-mentordíj

Egyetemi élet:

Új GYTK dékán

Orvos- és Fogorvosnapok

Új docensek és professzorok

White Coat Ceremony

Kutatók Éjszakája

Kari évkönyv

Egyetemi szakácskönyv

Beszélgetés, portré:

Környei Bálint Soma

Kupó Péter

Szabó Evelin és Bosnyák Inez

Varga Ádám

Zsidó Balázs Zoltán

A Doktori és Habilitációs Tanács ülése

A Kari Tanács ülése

Kongresszusok, konferenciák, vándorgyűlések, szimpóziumok

Intézeti, klinikai hírek, információk

Fotósok a számban: a címlapon **Hajdú Hajnalka**, a hátsó borítón **Panka Dániel**, középen pedig **Bakó Csilla**, **Hajdú Hajnalka**, **Panka Dániel** és **Szita Szilvia** képei láthatóak.

A Kari Tanács

2023. október 12-i ülésének határozatai

21/2023. (10.12.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel támogatta a PTE, ÁOK, Orvosi Biológiai Intézet és Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium szervezeti egységvezetői pozíciójára benyújtott pályázatokat:

Név	Igen
Dr. Bugyi Beáta PTE, ÁOK, Biofizikai Intézet	35
Dr. Pap Marianna PTE, ÁOK, Orvosi Biológiai Intézet és Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium	38

22/2023. (10.12.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel elfogadta a szervezeti egységvezetői pályázatokat:

Név	Igen	Nem	Tart.
Dr. Gerencsér Gellért PTE, ÁOK, Preklinikai Kutatási Központ	68	2	4
Dr. Jancsó Gábor PTE, KK, Érsebészeti Klinika	74	0	0
Dr. Tényi Tamás PTE, KK, Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika	73	0	1

23/2023. (10.12.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel támogatta a tudományos főmunkatársi pályázatokat:

Név	Igen	Nem	Tart.
Dr. Barabás Klaudia PTE, ÁOK, Élettani Intézet	72	0	1
Dr. Fülöp Vilmos PTE, ÁOK, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	72	0	1
Dr. Kecskés Miklós PTE, ÁOK, Élettani Intézet	71	0	2
Dr. Mátics Róbert PTE, ÁOK, Magatartástudományi Intézet	61	1	6

24/2023. (10.12.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel támogatta a professor emeritus címek adományozását:

Név	Igen	Nem	Tart.
Dr. Fekete Sándor PTE, KK, Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika	68	0	0
Dr. Molnár F. Tamás PTE, ÁOK, Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központ	66	1	0

25/2023. (10.12.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel támogatta az egyetemi magántanári cím adományozását:

Név	Igen	Nem	Tart.
Dr. Alexy Tamás University of Minnesota, Department of Medicine, Division of Cardiology	60	0	1

Felelős szerkesztő: Bogár Lajos

Szerkesztők: Ábrahám Hajnalka, Barthó Loránd, Bátor Judit, Hollósy Tibor, Kozári Adrienne, Ludány Andrea

Technikai szerkesztő: Szegedi Edit Anna ■ Tördelőszerkesztő: Czulák Szilvia

PTE, Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12. ■ Tel.: 72/536-116 ■ E-mail: hirmondo@aok.pte.hu

Nyomtatta a PTE Nyomdája HU ISSN 1586-1031 ■ Elektronikus publikáció: www.aok.pte.hu/hirmondo HU ISSN 1586-1295

26/2023. (10.12.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a Kari stratégiát és a hozzá kapcsolódó cél- és indikátortérképét.

27/2023. (10.12.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag támogatta az Ábrahám István Nano-Bioimaging Központ megalapítását.

28/2023. (10.12.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag támogatta a PTE, ÁOK Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítását.

29/2023. (10.12.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag támogatta a Pécsi Tudományegyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 2. számú mellékletének módosítását.

A Doktori és Habilitációs Tanács ülése

2023. szeptember 11.

Kovács Sándor doktorvárományos (Technológia és Adatvagyon Menedzsment Főosztály, Gyógyszerészeti Intézet) értekezésének védele 2023. szeptember 5-én 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDT-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Új habilitációs pályázatok

A DHT javasolja az alábbiak pályázati anyagának bíráló bizottságokhoz történő kiadását:

dr. Borbély Éva, egyetemi adjunktus, Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet

dr. Borda Bernadett, egyetemi adjunktus, SzTE, Sebészeti Klinika

dr. Gurdán Zsuzsanna, egyetemi adjunktus, Fogászati és Szájsebészeti Klinika

dr. Poór Miklós, egyetemi adjunktus, Gyógyszerhatástani Tanszék

dr. Poór Viktor Soma, egyetemi adjunktus, Igazságügyi Orvostani Intézet

dr. Szabó Éva, egyetemi adjunktus, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

dr. Vida Róbert György, egyetemi adjunktus, Gyógyszerészeti Intézet

*Dr. Szekeres Júlia, egyetemi tanár,
a PTE, OGY Doktori és Habilitációs Tanácsának elnöke*

Dr. Fittler András a PTE Gyógyszerésztudományi Karának új dékánja

Dr. Fittler András egyetemi docentet bízta meg **Miseta Attila** rektor a PTE Gyógyszerésztudományi Karának a vezetésével **2023. október elsejétől**. A PTE, GYTK Kari Tanácsa **2023. szeptember 6-ai** ülésén **17 igen szavazattal**, egyhangúlag támogatta a pályázatát.

Az új dékán 2005-ben végzett gyógyszerészként a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán. PhD-fokozatát 2010-ben szerezte meg, 2016-ban habilitált. Gyógyszerellátási gyógyszerészet, kórházi gyógyszerészet és gyógyszerészeti gondozás-szakgyógyászati képzéssel rendelkezik. 2019-ben minőségirányítási rendszermenedzser, 2022-ben pedig business coach képzést szerzett. 2007 óta a PTE oktatója, 2017-től egyetemi docens a PTE, GYTK Gyógyszerészeti Intézetében. A kar oktatási dékán-helyettese 2016-tól, a Gyógyszerészeti Intézet intézetigazgatója 2023-tól. 2012-től a Magyar Gyógyászati Kamara országos elnökségének tagja.

Elismerései: PTE Innovációs Díj pályázat különdíja (2018), Végh Antal nívódíj (2014), Patronus Alumnorum Pharmaciae és Pro Praxis Pharmaciae díj (2011). Dr. Fittler András a kar jövőjével kapcsolatban hangsúlyozta: „A PTE Gyógyszerésztudományi Karán az oktatás, a kutatás és a szervezeti működés területein együttműködünk, fejlődünk és fejlesztünk, hogy szakmánkban kiteljesedjünk. A gyógyszeresekkel szemben támasztott hármas követelményrendszer elemei: a minőség, a hatásosság és a biztonságosság. Az ezekhez az elvárásokhoz igazodó kari jövőképben a biztonság megteremtésének alapjait a munkatársak és hallgatók

jóllétében, motivációjában és anyagi biztonságában látom. A fenntartható fejlődés, a költséghatékonyság és a tulajdonosi szemlélet, valamint a célvezérelt és piaci fókuszú oktatás-kutatás járulnak hozzá a hatásossághoz és eredményességhez. Az újonnan megalkotott kari stratégia szem előtt tartja az eddigi erősségeinket, jó gyakorlatainkat és lehetőségeinket”.

Egyetemi Orvos- és Fogorvosnapok – 2023. október 28.

Az 54. Egyetemi Orvos- és Fogorvosnapok ünnepi ülését a pécsi orvostudományi egyetem október 28-án tartották a dr. Romhányi György aulájában. Több száz orvos gyűlt össze, hogy dr. *Miseta Attila* rektor, valamint dr. *Tényi Tamás* dékánhelyettes köszöntője után átvegye arany-, gyémánt-, vas- vagy rubindiplomáját. Az ünnepség keretében átadták a Pro Facultate Medicinae emlékérmeket is azoknak, akik a kar érdekében kiemelkedő tevékenységet végeznek, végeztek, továbbá számos más elismerést is.

„Ez az ünnepség az újbóli találkozásról, az emlékezésről szól, és ahányan vagytok, annyiféle pályát, karriert futottatok be, miközben számos kihívással szembesültetek. Ezek a kihívások ma is léteznek és komolyak az egészségügyben, és mivel a külföld elszívó hatása még érvényesül Magyarországon, ezért szükség van az idősebb korosztály segítségére, szakértelmére, tapasztalataira” – mondta köszöntőjében dr. *Miseta Attila*. A rektor hozzáfűzte azt is, hogy óriási fejlődésen ment át az egyetem az elmúlt évtizedben, különösen az orvosi területen, és további terveik is vannak a fejlesztésekre. „Csak úgy tudunk fejlődni, ha példát és mintát veszünk Önöktől, az első sorokban ülőktől, akik tiszteletre méltó életutat rajzoltak elénk. Kérem, legyenek erre büszkék!” – hangsúlyozta ünnepi beszédében dr. *Tényi Tamás*. A dékánhelyettes beszélt a következő évek fejlődési lehetőségeiről is, amik a kar stratégiai tervében, a PotePillars-ban fogalmazódnak meg, kijelölve benne a tervezés és a közös gondolkodás legfőbb irányait.

Idén a Pro Facultate Medicinae emlékérem arany fokozatát dr. *Csernus Valér* emeritus professzornak ítelték, aki a Pécsi Orvostudományi Egyetemen 1972-ben kapta meg diplomáját, summa cum laude minősítéssel. 1973-ban izotóp diagnosztika és terápia szakképesítést szerzett, 1976-ban klinikai laboratóriumi szakvizsgát tett. 1993-ban PhD-fokozatot, 1994-ben docensi kinevezést kapott. 1996-ban habilitált. 2001 óta az MTA doktora, 2002-től egyetemi tanár. Az egyetem elvégzése óta dolgozik jelenlegi munkahelyén, az Anatómiai Intézetben. Több alkalommal vett részt tanulmányúton az Egyesült Államokban és Németországban. 1978-1979 között Los Angelesben dolgozott, 1987-1989 és 1997-98 között a New Orleans-i Tulane Egyetem Endocrine Polypeptide and Cancer Institute-ban kutatóként, 1994-ben és 2000-ben pedig a Martin Luther Universitát, Halle – Wittenberg DFG-ösztöndíjas vendégkutatója volt. További számos hazai és külföldi intézet munkacsoportjával folytatott tudományos együttműködést. Rendszeres résztvevője, előadója nemzetközi workshopoknak, szervezője konferenciáknak. 2002-2013 között a PTE, ÁOK Anatómiai Intézetének igazgatója. 2002-2003 között és 2006-2012 között a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának oktatási dékánhelyettese, 2013-tól dékáni tanácsadó. 2003-2007 között az MTA-PTE Neurohumorális Szabályozások Kutatócsoportjának vezetője. Rendszeres bíráló tevékenységet végez több hazai és külföldi társaság felkérésére: OTKA, Magyar Akkreditációs Bizottság, MTA, európai uniós pályázatok, Research and Development Support Agency (Slovakia), Deutsche Nationale Akademie der Wissenschaften, Leopoldina, Royal Society of London. Számos hazai és nemzetközi társaság vezetőségének tagja, titkára. A Magyar Anatómus Társaság elnökségi tagja

volt, a Gesellschaft für Histochemie tagja, a Magyar Orvostudományi és Egészségügyi Oktatási Társaság tagja. A PTE, ÁOK Elméleti Orvostudományok Doktori Iskola Neuroendokrinológia és neurohisztológia programjának vezetője volt. Évtizedek óta oktat magyar és angol nyelven, folyamatosan hirdet graduális- és PhD-kurzusokat. A PhD-s és tudományos diákkörös hallgatók munkájának felügyelete révén részt vesz a szakmai utánpótlás nevelésében. Témavezetésével számos PhD-dolgozat és habilitáció, valamint jelentős számú díjnyertes TDK-előadás, illetve pályamunka született. Magas színvonalú, korszerű oktatásszervezői munkáját a digitális tananyagfejlesztés területén elért eredmények is igazolják. A korábbi orvostudományi honlap fejlesztése és az Anatómiai Intézet oktatási honlapja is a nevéhez fűződik. Oktatói munkásságát Kiváló oktató kormánykitüntetéssel ismerték el, több alkalommal választották meg kiváló gyakorlatvezetőnek, 2015-ben Arany Katedra-díjat kapott. 2018-ban Szent-Györgyi Albert díjjal és Városháza Emlékérem elismerésben részesült.

A Pro Facultate Medicinae emlékérem ezüst fokozatát három kiváló oktató, dr. *Berki Timea* és dr. *Tényi dr. Csábi Györgyi* egyetemi tanárok, valamint dr. *Villányi Kinga* klinikai főorvos kapta, akik a hallgatók elméleti és gyakorlati képzését hosszú évtizedek óta nagy odaadással és kiváló szakmai felkészültséggel végzik.

A Pro Facultate Medicinae emlékérem bronz fokozatát négy megbecsült munkatársnak, *Salamon Réka*, logopédusnak, *Brunnerneré Bayer Zsuzsanna*, szakasszisztensnek, *Horváthné Füzi Klára*, osztályvezető főnővérnek és *Papp Edit*, ápolásszakmai igazgató-helyettesnek adományozták, akik hosszú ideje példaértékűen teljesítenek munkaterületükön.

Dékáni dicséretben részesültek azok a dolgozók, akik mindennapi felelősségteljes munkájukkal, emberi magatartásukkal, kiemelkedő szakmai tudásukkal, példamutató jellemükkel, szolgálatkészségükkel, az egészségügyben nélkülözhetetlen empátiájukkal sokat tettek az orvoskar fejlődéséért, tekintélyének megtartásáért:

Ábel Mónika orvosírnok – Onkoterápiás Intézet

Bakosné Budai Mária szakápoló – Aneszteziológiai és

Intenzív Terápiás Intézet

Dr. Barakonyi Aliz egyetemi docens – Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet

Belvárác András rendszergazda – Élettani Intézet

Dr. Bellyei Szabolcs egyetemi tanár – Onkoterápiás Intézet

Dr. Boldizsár Ferenc egyetemi docens – Immunológiai és Biotechnológiai Intézet

Erdősiné Hajós Erika szakápoló – Gyermekgyógyászati Klinika

Dr. Erhardt Éva egyetemi docens – Gyermekgyógyászati Klinika

Faragó Tünde laboratóriumi technikus – Orvosi Biológiai Intézet

Flotár Magdolna szakasszisztens – Szívgyógyászati Klinika

Dr. Gaszner Balázs egyetemi docens – Szívgyógyászati Klinika

Golej Mónika asszisztens – Fül- Orr- Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika

Herczeg Mónika orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus – Laboratóriumi Medicina Intézet
Hofmann Péter betegszállító – Reumatológiai és Immunológiai Klinika
Ili Endréné szakasszisztens – Szívgyógyászati Klinika
Kisné dr. Bálint Zsófia Dóra gyógytornász – Reumatológiai és Immunológiai Klinika
Koohi Farhang Róbert szakasszisztens – Szívgyógyászati Klinika
Kőröshegyi Ildikó szakasszisztens – Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet
Dr. Lénárd László Péter egyetemi docens – Szívgyógyászati Klinika
Dr. Moezzi Mehdi adjunktus – Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinika
Dr. Molnárné dr. Szabó Zsuzsanna szakorvos – Orvosi Képző Intézet
Dr. Nagy Klára főorvos – Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet
Dr. Németh Kinga szakorvos – Orvosi Képző Intézet
Dr. Péleyné dr. Mohay Gabriella főorvos- Orvosi Képző Intézet
Dr. Reuterné Török Tímea szakasszisztens – Neurológiai Klinika
Dr. Sárszegi Zsolt egyetemi docens – Szívgyógyászati Klinika
Dr. Szántó Zoltán János egyetemi docens – Sebészeti Klinika
Dr. Szekeres Anett főorvos – Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet
Dr. Tóth Krisztina főorvos – Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet
Mitty László János boncmester – Pathológiai Intézet
Nádler Gábor informatikus – Bioanalitikai Intézet
Ónodiné Valek Mónika szakasszisztens – Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet
Pleszné Kossa Zsuzsanna asszisztens – Ortopédiai Klinika
Takács Tiborné laboratóriumi technikus – Élettani Intézet
Takátsné Járai Dóra dietetikus – II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai, Diabetológiai Centrum

Tóth Andrea ápoló – I. sz. Belgyógyászati Klinika
Tóth Diána igazgatási ügyintéző – Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központ
Vajai Zsuzsanna szakasszisztens – Szívgyógyászati Klinika
Várda Gabriella Bogáta asszisztens – Immunológiai és Biotechnológiai Intézet
Szegőné Orbán Zsófia gazdasági ügyintéző – EGF Egészségügyi Szolgáltatási Főosztály

Dékáni elismerő oklevélben részesültek kiemelkedő munkájuk elismeréseként:

Dr. Kereskai László főorvos – Pathológiai Intézet
Dr. Mikó Éva egyetemi docens – Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet
Póra Krisztina szakasszisztens – Onkoterápiás Intézet
Simonné Palotás Tímea szakasszisztens – Orvosi Képző Intézet
Dr. Sándor Zoltán egyetemi docens – Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet
Dr. Szentesi Andrea tudományos munkatárs – Transzlációs Medicina Intézet

A végzős hallgatók titkos szavazata alapján adták át a hallgatók elméleti és gyakorlati képzésében kiemelkedő teljesítményt nyújtó intézeteknek és klinikáknak járó elismerő oklevelet. A **legjobb oktató elméleti intézetek** a *Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet*, a *Transzlációs Medicina Intézet* és az *Anatómiai Intézet* lettek, a **legjobb oktató klinikák** pedig a *II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai, Diabetológiai Centrum*, a *Pathológiai Intézet* és a *Neurológiai Klinika*.

A **Romhányi Emlékéremet** – amit évente egy-egy fő elméleti, illetve klinikai tárgyat oktató munkatársnak adományoznak, akik a végzős hallgatók szavazata alapján magas színvonalú oktatómunkát végeznek a tantermi előadások keretében – idén *dr. Pethő Gábor*, a Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet professzora és *dr. Tényi Tamás* egyetemi tanár, a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika igazgatója kapta.

A „**kiváló gyakorlatvezető**” címet a végzős hallgatók szavazatai alapján adományozza a dékán azoknak az oktatóknak, akik kiváló munkát végeznek a gyakorlati oktatás területén. Idén a következő munkatársak részesültek az elismerésben:

- Dr. Molnár Gergő* egyetemi docens – II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai, Diabetológiai Centrum
Dr. Pethő Gábor egyetemi tanár – Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet
Dr. Szapáry László egyetemi tanár – Neurológiai Klinika
Dr. Hollósy Tibor adjunktus – Anatómiai Intézet
Dr. Lempel Edina egyetemi docens – Fogászati és Szájsebészeti Klinika
Dr. Gaszner Balázs egyetemi docens – Anatómiai Intézet
Dr. Pétervári Erika egyetemi docens – Transzlációs Medicina Intézet
Dr. Mikó Éva egyetemi docens – Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet
Dr. Gasznerné dr. Kormos Viktória adjunktus – Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet
Dr. Horváth Gábor adjunktus – Gyermekgyógyászati Klinika és Anatómiai Intézet
Dr. Reglődi Dóra egyetemi tanár – Anatómiai Intézet
Dr. Bors László főorvos – Neurológiai Klinika
Dr. Smuk Gábor, a Pathológiai Intézet volt oktatója posztumusz részesült az elismerésben.

Az egyetem korábbi professzorának, dr. Karlinger Gy. Tihamérnak az örököse dr. Karlinger Kinga, a PTE, ÁOK egyetemi magántanára, aki a Pro Medicina Quinquecelesiense Alapítvánnyal kötött támogatási szerződés keretein belül alapította meg az innovatív sebészeti eljárásokat kidolgozó és alkalmazó orvoskutatók és oktatók támogatását célzó **Karlinger Gy. Tihamér pályadíjat**, amit idén *dr. Kupó Péter*, a Szívgyógyászati Klinika tanársegédje és *dr. Révész Péter*, a Fül-Orr-Gégészeti és Fej- Nyaksebészeti Klinika adjunktusa nyert el. Dr. Kupó Péter egy innovatív eljárás kialakítására használná fel a jutalmat a szív elektrofiziológiájában, dr. Révész Péter pedig az ízérző ideg kíméletére szeretne kifejleszteni egy új, intelligens sebészi tűt, ami hiánypótlásként szolgálna a fülműtétek eszközparkjában.

Az ünnepség végén – az 1956-os forradalom és szabadságharc 67. évfordulója alkalmából – az egyetem és az orvoskar vezetése, valamint a Hallgatói Önkormányzat képviselői elhelyezték a megemlékezés koszorúját a hősök emléktáblájánál.

A díjazottaknak szeretettel gratulálunk!

Schweier Rita

További fotók.

Dékáni Dicséret – 2023

Ábel Mónika

KK, Onkoterápiás Intézet

1999 óta dolgozik az Onkoterápiás Intézetben orvosírnokként, illetve több mint 15 éve a finanszírozási részleg ügyintézője. Precíz, lelkiismeretes munkájának köszönhető, hogy az Intézetben ellátott betegek kezeléseinek jelentései a hatóságok, a NEAK, vagy az OGYÉI felé mindig időben megtörténnek, illetve ő a kapcsolattartó ezen hivatalos Intézményekkel. Munkáját több mint 20 év óta példaértékűen végzi.

Bakosné Budai Mária

KK, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

Felnőtt aneszteziológiai és intenzív szakápoló, 1983-ban az Egészségügyi Szakiskola elvégzése után kezdett dolgozni a POTE Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetben általános ápolóként. 1986-1992 között segéd aneszteziológiai asszisztensként tevékenykedett. 1994-1995 között szociális otthonban volt ápoló, 1995-től jelenleg is az Intézet dolgozója. Munka mellett 2008-ban leérettségizett, 2010-ben OKJ ápoló, majd 2011-ben felnőtt aneszteziológiai és intenzív szakápoló szakképesítést szerzett. Nagyfokú szakmai hozzáértéssel és empatikus magatartással vesz részt a súlyos betegek ellátásában. Kollégáival is jó kapcsolatot ápol. Négy évtizednyi szakmai tevékenysége utáni nyugdíjba vonulása alkalmából, munkája méltó elismerése a Dékáni Dicséret.

Dr. Barakonyi Alíz

KK, Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet

1999. október óta áll munkaviszonyban a Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Karával. Folyama-

tosan, megbízhatóan és egyenletes teljesítménnyel végzi oktatói és kutatói munkáját. A német oktatás intézeti tantárgyfelelőseként a német oktatást hosszú ideje felelősen és panasz nélkül szervezi és vezeti. Elkötelezett és aktív tagja az Intézet oktatási feladatainak és kérdéseinek megoldásában. 2022-től az ÁOK Kreditátviteli Bizottság elnöke.

Belvárácz András

ÁOK, Élettani Intézet

1998-tól dolgozik az Élettani Intézetben, mint számítástechnikai támogató munkatárs. Az informatika állandó fejlődése nagy próbatétel elé állítja mind az idősebb, de sokszor a fiatalabb kollégákat is, és a kihívásokkal való megküzdésben segítsége elengedhetetlen. Az oktató és kutató munka támogatása, az azonnali problémamegoldásra való törekvése intézetünk oszlopos tagjává teszi. Az állandó kihívások folyamatos tanulást, fejlődést is szükségessé tesznek, így állandó megújulási képességről is többször tanubizonyosságot tett. Jó kapcsolatot ápol az egyetem más informatikai részlegeivel is. Emellett a közösségi életünk aktív résztvevője, társasjáték-összejövetelek szervezésében jeleskedik, valamint segít megörökíteni legfontosabb pillanatainkat.

Dr. Bellyei Szabolcs

KK, Onkoterápiás Intézet

1997-ben végzett a Pécsi Orvostudományi Egyetem Általános Orvosi Karán, majd ezt követően került az Onkoterápiás Intézetbe, így az intézet dolgozója több mint 20 éve. Többféle daganatos betegség gyógyításában vesz részt, sugárterápiás és klinikai onkológus szakorvos. Tudományos munkássága elismert, és hosszú évek óta az Onkoterápiás Intézet oktatási felelőse, közismerten nagyon érdekes, lát-

ványos gyakorlatokat, előadásokat tart az ifjú orvostanhallgató kollégáknak.

Dr. Boldizsár Ferenc

KK, Immunológiai és Biotechnológiai Intézet

2000-ben szerzett orvosi diplomát a PTE, ÁOK-on, majd 3 évig PhD-hallgató, 2003 óta oktató-kutató munkatársa az intézetnek. 2001 óta oktat magyar, angol majd német nyelven. 2001-től gyakorlatokat, 2004-től előadásokat tart Az immunológia alapjai, Signal transduction és választható kreditpontos tantárgyakból. Oktatási tananyagfejlesztésben, online segédanyagok készítésében vett részt. 2005 óta az intézet tanulmányi felelőse, 2003 óta az intézet honlapját gondozza. Munkáját több mint 20 éve megbízhatóan, precízen végzi, ezzel emeli az intézet és a PTE hírnevét. Mindennapi tevékenységével, példamutató magatartásával sokat tesz Karunk fejlődéséért, tekintélyének megtartásáért. Munkatársaival jó viszonyt alakított ki. Új irányokat javasol mind az oktatás, mind a tudomány területén.

Erdősiné Hajós Erika

KK, Gyermekgyógyászati Klinika

1992 óta dolgozik a Gyermekklinikán. Először gyermekápolói, majd 2004-ben gyermekintenzív terápiás szakápoló szakképesítést szerzett. Több mint 25 évig az Intenzív Osztályon dolgozott, majd 2021-től az Onkológia Osztály oszlopos tagja lett, ahol az otthoni hospiceellátásban is részt vesz. Óriási pszichés terhelés ellenére – mely az onkológiai gyermekbetegek ápolásával jár – példamutató lelkiismeretességgel, kötelességtudóan végzi munkáját. Remek kommunikációs készséggel rendelkezik, így nem csak a gyerekekkel, de a szülőkkel is megtalálja a közös hangot. A mai napig képezi magát, hogy a lehető legtöbbet tudja nyújtani a kis betegeknek. Megbízhatósága kiemelkedő. Kollégái elismerését is kivívta magának lelkiismeretes, magas szakmai színvonalú munkájával, lelkes hozzáállásával. Hivatásszeretettel, megalapozott tudásával, a beteg gyermekek és szüleik iránti érzékenységgel mindig biztos és támogató háttérrel jelent a szakdolgozók és az orvoskollégák számára is.

Dr. Erhardt Éva

KK, Gyermekgyógyászati Klinika

Több mint 30 éve dolgozik a PTE, KK Gyermekgyógyászati Klinikáján. Szakképesítést szerzett csecsemő- és gyermekgyógyászatból és endokrinológiából, licencvizsgát diabetológiából és obezitológiából. A gyermekkori endokrinológiai betegségek egyik legkiemelkedőbb szakembere Magyarországon. Rendkívül aktívan részt vesz a gyermekgyógyászat tantárgy oktatásában magyar és angol nyelven egyaránt. Tudományos aktivitása kiemelkedő, 2008-ban PhD-fokozatot szerzett, majd 2016-ban habilitált. Több nagy nemzetközi pályázat aktív hazai résztvevője. Kiemelkedő gyógyítói, oktatói és tudományos kutatói aktivitása mellett közel egy évtizede ő a Gyermekgyógyászati Klinika orvosainak beosztását készítő munkatárs. Meghatározó szerepet játszik a dél-dunántúli régióban tevékenykedő gyermekgyógyászati fekvőbeteg osztályok szakemberállománya folyamatos kiképzésének szervezésében.

Faragó Tünde

ÁOK, Orvosi Biológiai Intézet és Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium

25 éve dolgozik az egyetemen. 1988-ban a Bőrclinika laboratóriumában, 1992-től a Pathológiai Intézetben, 2014-től az Orvosi Biológiai Intézetben dolgozott. 2016 óta a Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium asszisztense. Általános és szövettani asszisztensi valamint hisztokémiai és immunhisztokémiai szakasszisztensi végzettséggel rendelkezik. Nemcsak a Kar intézetei, klinikai munkatársainak, hanem más egyetemi karok számára is végez az elektronmikroszkópos vizsgálatokhoz szükséges szövettani előkészítést, valamint az azzal kapcsolatos adminisztrációt. Munkájával betegek sokaságának diagnózisához járult hozzá. Emellett több szakdolgozó, TDK- és PhD-hallgató előrehaladását és fokozatszerzését segítette elő, akik nemcsak az intézetből, hanem az elektronmikroszkópos vizsgálatot igénylő külsős intézetekből és klinikákból érkeztek. Magas fokú felkészültségével, szakmai tapasztalatával és kreativitásával nem egyszer járult hozzá nehéz problémák megoldásához. Nyitott az új módszerek, eljárások elsajátítására. Kötelességtudata, türelme, emberszeretete, empátiás képessége példaértékű. Munkáját az Intézet és a Kar iránti maximális elkötelezettséggel és segítőkészséggel végzi.

Flotár Magdolna

KK, Szívgyógyászati Klinika

2003. augusztus óta a szívsebészeti műtőben műtősnőként dolgozik. Magas szakmai színvonalon végzi nap, mint nap ezt az erőt próbáló munkát, dacolva a nehézségekkel, megpróbáltatásokkal. Munkatársai mindig számíthatnak rá, mind a szakma elméleti problémákban, mind pedig a napi gyakorlati munkában. Részt vesz a jövő műtős szakasszisztenseinek képzésében, mely jelenleg hiányszakma, ezért ennek fontossága felbecsülhetetlen.

Dr. Gaszner Balázs

KK, Szívgyógyászati Klinika

1994-ben orvosi diplomát szerzett, 2005-ben kardiológiából szakvizsgázott. 2000-ben PhD-fokozatot szerzett, 2013-ban habilitált doktorrá avatták. Kardiológiai MR munkacsoport oszlopos tagja. Életútja során jelentős részt vállalt a graduális és posztgraduális oktatásban, valamint a kardiológiai és angiológiai szakasszisztensek képzésében is. 1999 óta alapító tagként dolgozik a Klinikán. A Kardiológiai Osztály és a Kardiológiai Szakambulancia vezetője, feladatait igen magas színvonalon, kiemelkedő munkabírást tanúsítva látja el. Állandó kardiológiai (echokardiográfiás) konzíliumot ad a Klinika valamennyi osztályának, munkacsoportjának, a KK valamennyi klinikája részére. Oktatási területen végzett szerepvállalása és szakmai tevékenysége példamutató, jelentős mértékben hozzájárul a Klinika jó hírnevének öregbítéséhez és fejlődésének biztosításához.

Golej Mónika

KK, Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika

2002 januárja óta dolgozik a Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika Ambulanciáján. Kiemelkedő színvonalú munkája meghatározó szerepet tölt be az Ambulancia mindennapjaiban. Türelmes, mosolygós magatartása követendő példa. Szakmai tudása naprakész, alapos munkájára mindig

számíthatunk. Az eltöltött évek alatt bizonyította lelkiismeretességét, ezzel mind kollégái, mind a betegek elismerését egyaránt kivívta. Az évtizedek során munkájával szemben sem szakmai, sem etika kifogás soha nem merült fel. Több évtizedes áldozatos munkája elismerést érdemel.

Herczeg Mónika

KK, Laboratóriumi Medicina Intézet

1997 óta dolgozik a PTE, ÁOK, Orvosi Népegészségügyi Intézet molekuláris biológiai kutató laboratóriumában. Folyamatos intézeti munkája mellett orvosi laboratóriumi, technikai asszisztensi, majd biológus és laboratóriumi operátor felsőfokú végzettséget szerzett. Az Orvosi Népegészségügyi Intézetben töltött 22 év alatt a molekuláris biológiai laboratóriumban részt vett egy egyedülálló karcinogenitási bioassay módszertan kidolgozásában. Több száz kísérleti eredmény, hazai és nemzetközi publikáció, valamint több tucat PhD-hallgató sikereit segítette a magas színvonalon végzett laboratóriumi munkája. 2019 óta a Laboratóriumi Medicina Intézetben dolgozik. Az ÁOK általános orvosi, biotechnológus valamint az ETK klinikai laboratóriumi kutató képzésekben több kötelező tantárgy gyakorlati oktatásában rendszeresen részt vesz. Sikeres pályája a szorgalmából és fegyelmezett munkamoráljából adódóan töretlen ívet követ. Kedves, figyelmes és csendes személyisége miatt kollégái széles körben szeretik, becsülik.

Hofmann Péter

KK, Reumatológiai és Immunológiai Klinika

Betegkísérő munkatárs, a klinika alapító tagja, 2002 június óta az önálló Klinika munkatársa. Az Irgalmas Rend épületében még eredeti szakmájának megfelelően épületgépészként tevékenykedett. Aztán egyre közelebb került a gyógyító munkához. Eleinte csak egy-egy ügyeletet vállalt betegszállítóként, segítve az ápoló személyzet munkáját. Később már teljes munkaidős betegszállító lett, 2015-ben végzettséget is szerzett, mint betegkísérő. Könyvtáros édesanyjától örökölhette az iratok szeretetét, így immár majdnem 20 éve lelkesen gondozza a klinika kórrajzkészletét. Igazi közösségi ember, a klinika saját rendezvényeinek motorja, segítője, töretlen lelkesedéssel. Kedves személyisége, közvetlensége, nagy munkabírása ritka kincs a Klinika számára.

Ili Endréné

KK, Szívgyógyászati Klinika

2002. augusztus óta a Szívgyógyászati Klinikán hemodinamikai asszisztensként dolgozik. Munkáját odafigyelés, precizitás jellemzi, minden körülmények között számítani lehet rá, plusz műszakokat vagy ügyeket is önként vállal. Jó kapcsolatteremtő kommunikatív készséggel rendelkezik, mindenkivel megtalálja a megfelelő hangnemet, önállóan és csapatban egyaránt kiválóan dolgozik. Aktívan részt vesz a klinikai kutatómunkában, akár aktív vizsgálatról vagy regiszterről legyen szó.

Kisné Dr. Bálint Zsófia

KK, Reumatológiai és Immunológiai Klinika

2003 óta dolgozik az Egyetemen. Gyógytornászként került a PTE, KK, Reumatológiai és Immunológiai Klinikára. Megtanulta a reumatológiai-immunológiai betegségeket, a

klinika teljes fizioterápiás ellátásának alapjait maga fejlesztette ki. Munkáját alázattal végzi mind a mai napig, betegközpontú, örökmozgó típusú kolléga. A folyamatos szakmai fejlődést tűzte ki magának, ezért munka mellett megkezdte tanulmányait a PTE Egészségtudományi Karán, ahol okleveles egészségügyi menedzser szakképzettséget szerzett. A klinika tudományos életéhez mindvégig kapcsolódott, számos cikk és tanulmány közreműködője. 2020 tavaszán a PTE, ÁOK, Elméleti Orvostudományok Doktori Iskola sikeres elvégzésével PhD-fokozatot szerzett. Az elmúlt 20 év alatt a Klinika gyógytornász-munkacsoportja az ő tevékenységének eredményeképpen 7 főre növekedett, mindannyian betegközpontú, rendkívül jól képzett, nemzetközileg is a helyüket megálló munkatársak. A 62 fekvőbetegágyon és a nagyforgalmú járóbeteg-ambulancián végzik a mozgásszervi profilú klinika életében oly fontos gyógytorna-fizioterápia ellátásokat a betegek legnagyobb meglepedésére. A gyógytornászok csoportja 2021 októberében nagy megtiszteltetéssel Miniszteri Elismerő Oklevél díjazásban részesült.

Koohi Farhang Róbert

KK, Szívgyógyászati Klinika

1999 óta dolgozik a Pécsi Tudományegyetem, Klinikai Központban. Kedves, nyugodt természetével az elmúlt 15 év során a Kardiológiai Osztály munkatársi közösségét erősíti. Lelkiismeretessége, hivatástudata, megbízhatósága, példamutató magatartása kivételes kincs napjainkban. A nehéz időszakokban is helyt áll, önmagát nem kímélve bátran néz a kihívások elé. Az idegennyelvi oktatásban is aktívan részt vesz a kiváló angol nyelvtudásával.

Kőröshegyi Ildikó

KK, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

1982-ben kezdett a POTE Gyermekklinikán dolgozni. 1988-ban általános ápoló, 1989-ben gyermekszakápoló, 1990-ben audiológiai szakápoló, 1996-ban aneszteziológiai szakasszisztensi képesítést szerzett. 2000-2003 között a Honvéd Kórházban volt aneszteziológiai szakasszisztens, majd az integrációt követően a 2022 decemberi nyugdíjba vonulásáig az AITI-ben dolgozott, ahol ez év májusától jelenleg is nyugdíj mellett az aneszteziológiai szakasszisztensek táborát erősíti. Példaértékű szakmai hozzáértés, kiemelkedő elhivatottság, empatikus magatartás jellemzi munkáját.

Dr. Lénárd László

KK, Szívgyógyászati Klinika

1996-ban szerezte meg orvosi diplomáját a POTE, ÁOK-n. A PTE Gyógyszertani Intézetében végzett PhD-tanulmányokat, majd 1999. július 1-től a Szívgyógyászati Klinika szívsebészeti osztályára nyert kinevezést. 1999-2001 között amerikai tanulmányút keretében postdoctoral fellow-ként (University of Alabama at Birmingham) dolgozott. 2001. szeptember 1-től kezdte klinikai munkáját és szívsebészeti szakképzettségét egyetemi tanársegédként. 2007-ben szakkvizsgát tett szívsebészetből. 2005-től a szívsebészeti tantárgy tanulmányi felelőse. Részt vesz a szívsebészeti gyakorlatok vezetésében magyar és angol nyelven. Magyar és angol nyelvű tantermi előadásokat tart. TDK- és PhD-témavezetőként is szerepet vállal. Pályázati és tudományos aktivitása példaértékű. Műteti statisztikája kiemelkedő. A betegekkel szemben tanúsított rendkívül emberi hozzáállása kimagasló.

Klinikai munkája és magas színvonalú szakmai tevékenysége nagyban elősegíti a Szívgyógyászati Klinika gyógyító közösségének eredményességét.

Mittly László

KK, Patológiai Intézet

2003-ban került a PTE Patológiai Intézetébe boncmesterként. A végzettségének megfelelően magas szakmai szinten végzi munkáját. Kollégáival szemben mindig segítőkész, igazi csapatjátékos. Hozzá tartozókkal folytatott kommunikációja kifogástalan, udvarias. Lelkesen vesz részt a továbbképzéseken, nyitott mindennemű új feladatra. Munkájára minden körülmények közt számítani lehet.

Dr. Moezzi Mehdi

KK, Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinika

Szakvizsgáját 2002-ben szerezte meg. Szakorvosi munkája mellett kiemelkedő szerepe van az orvostanhallgatók magyar és angol nyelvű ill. a rezidens bőrgyógyászok oktatásában. A régió pszoriázis ambulanciájának irányítását végzi, magas szakmai színvonalon. Az általános bőrgyógyászati és pszoriáziskezelések során munkája, szakmai tapasztalata nélkülözhetetlen. Tevékenységével hozzájárul nemcsak az oktatás, hanem a betegellátás magas színvonalához. Több hazai és nemzetközi képzésen illetve kongresszuson vett részt előadóként. Szerzője, és társszerzője több tudományos közleménynek, poszternek. Lelkiismeretes, magas szakmai színvonalú munkája, humánus természete miatt a betegek és a kollégái egyaránt kedvelik.

Dr. Molnárné Dr. Szabó Zsuzsanna

KK, Orvosi Képzőközpont Klinikája

1992-ben szerzett általános orvosi diplomát cum laude minősítéssel a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, azóta az Egyetem dolgozója. Végzését követően az Élettani Intézetben, majd ezt követően a Neurológia Klinikán dolgozott. 2002-ben kezdte meg munkáját a Klinikán illetve ennek elődjénél, a Nukleáris Medicina Intézetben. 2006-ban szerzett szakképesítést nukleáris medicinából. A betegellátás mellett aktívan vesz részt mind a graduális oktatásban, mind a postgraduális képzésben. Lelkes oktatóként és megbízható, precíz diagnosztiként a Klinika egyik meghatározó munkatársa.

Nádler Gábor

ÁOK, Bioanalitikai Intézet

Nádler Gábor 26 éve kezdett el dolgozni a Bioanalitikai Intézet jogelődjében, a Központi Kutató Laboratóriumban. Feladatai közé tartozott és tartozik a mai napig az Intézet számítógépeinek karbantartása, szoftverek telepítése, beleértve a munkatársak gépei mellett az Intézet kutatásban és oktatásban használt nagyműszereinek számítógépeit, és nem utolsósorban a biometria oktatásban használt számítógépes oktatóterem gépeinek felügyeletét, napra készen tartását. Munkáját a kezdetektől fogva felelősségteljesen végzi. Véleményével, tanácsaival segíti az intézetvezető és tanszékvezető munkáját. Kollégáinak is mindig szívesen és nagy türelemmel ad tanácsot az informatika minden területén, úgy a munkahelyen, mint a magánéletben, legyen szó intézeti gépről vagy otthoniról.

Dr. Nagy Klára

KK, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

1991-ben szerzett diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. 1992. december 31-ig az Országos Mentőszolgálatnál dolgozott, majd 1993 elejétől a Tüdőgyógyintézetbe került. 1996-ban pulmonológiai, majd 2001-ben aneszteziológiai és intenzív terápiás szakképesítést szerzett. 2000 november óta dolgozik az AITI-ben. Klinikai munkáját a nagyfokú lelkiismeretesség, alaposág jellemzi. Oktatói tevékenységében mindig alapos, lelkiismeretes, rendszeresen részt vesz az I. és az V. évfolyamos hallgatók gyakorlati képzésében. Az intézeti munkájának egyik legnagyobb értékét a mellkas-megnyitással járó műtétek pulmonalis szövődésményeinek megelőzésével kapcsolatos tevékenysége jelenti.

Dr. Németh Kinga

KK, Orvosi Képzőközpont Klinikája

1995-ben szerzett diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, ezt követően a Radiológiai Klinikán helyezkedett el, és immár 28. éve megszakítás nélkül dolgozik az Egyetem Képzőközpontjában. 1999-ben szakképesítést szerzett radiológiából, ettől az évtől kezdődően napjainkig minden egyes tanévben az Általános Orvostudományi Kar IV. éves magyar hallgatóinak egy csoportját oktatja. A szakképzésre készülő radiológus rezidensek gyakorlati képzésében vesz részt, és egy-egy rezidens tutora a szakgyakorlati idő alatt a szakképzéséig. A napi rutin során a hagyományos röntgen-, az ultrahang- és a CT-ellátásban dolgozik, melyek mellett az elmúlt évtizedek alatt rekord mennyiségű ügyeleti tevékenységet is végzett. Nagy teherbírású, munkájában alapos és megfontolt, gyakorlott szakember, akire úgy a mindennapok betegellátása során, mint az oktatási tevékenységben számíthat a klinika és munkatársai egyaránt.

Ónodiné Valek Mónika

KK, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

Segédápolóként kezdett dolgozni a POTE, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet Belgyógyászati Intenzív Osztályán. Munka mellett megszerezte az általános ápolói szakképesítést 1990-ben. Ezt követően dolgozott rövid ideig a Pécsi Csecsemőotthonban, majd a BMK, III. számú Belgyógyászati Klinikán. 1996-tól jelenleg is az Intézet dolgozója. Munka mellett folyamatosan képezte magát, 1993-ban EKG szakasszisztensi, 1998-ban diplomás ápolói, 2000-ben aneszteziológiai szakasszisztensi, majd 2019-ben egészségügyi gyakorlatvezetői szakképesítést szerzett. Munkáját lelkiismeretesen, szorgalmasan, nagyfokú hozzáértéssel végzi. Kollégái minden esetben számíthatnak problémamegoldó segítőkészségére. Gyakorlatvezetőként aktívan részt vesz az aneszteziológiai szakasszisztensek elméleti és gyakorlati oktatásában, ahol sikerrel adja át megszerzett szakmai tapasztalatait.

Dr. Péleyné Dr. Mohay Gabriella

KK, Orvosi Képzőközpont Klinikája

1987-ben diplomázott a POTE-n, majd a Gyermekgyógyászati Klinikán kezdett dolgozni. 1991-ben csecsemő- és gyermekgyógyász, 1997-ben radiológus, 2004-ben gyermekradiológus szakképzést szerzett. PTE Gyermekgyógyászati Osztályán mind a mai napig vezeti a gyermekradiológia rész-

leget. A graduális oktatásban magyar és angol nyelven tart előadásokat, szemináriumokat. Radiológia szakon tutori tevékenységet lát el a rezidensképzésben, valamint a ráépített gyermekradiológia képzésben. Számátalan hazai szakmai továbbképző rendezvény, tanfolyam előadója. Vezetőségi tagja a Magyar Radiológus Társaság Gyermekradiológia Szekciójának, a 2022 évi országos gyermekradiológia kongresszus szervezője. Főorvosnő az egyetem gyermekradiológiájának alappillére, az Orvosi Képző Központ Klinikai vezető munkatársa, munkájában elhivatott, azt szenvedélyvel végzi. A mindennapok szakmai feladataihoz magas szintű szakmai hozzáértésén felül, a gyermekek szeretete biztosítja számára a töretlen munkabírást több mint három évtizede.

Plesszné Kossa Zsuzsanna

KK, Ortopédiai Klinika

1998 januárja óta dolgozik az Ortopédiai Klinikán ambuláns asszisztens beosztásban. A Klinikán mind emberi, mind szakmai szempontok alapján folyamatosan áldozatos munkát végez a mindennapi betegellátásban. Munkája során szorgalma, precizitása, megbízhatósága, a szakma iránti odaadása és alázata példaértékű. Végtelen türelme, munkatársaival szemben tanúsított tisztelete és segítőkészsége elismerést érdemel.

Dr. Reuterné Török Tímea

KK, Neurológia Klinika

1993 óta dolgozik a Neurológiai Klinikán elektrofiziológiai asszisztensként. Kiváló szervezőkészsége miatt 2022-től az Elektrofiziológiai Laboratórium és Alvásmedicina Centrum helyettes vezető asszisztense lett. Részt vesz a videó-EEG, a kiváltott válasz, az alvásmedicina és rutin EEG-vizsgálatokban. Ezen diagnosztikai eljárásokról több alkalommal előadást tartott nővéri és szakasszisztensi továbbképző tanfolyamokon, folyamatosan részt vesz a szakasszisztens-jelöltek gyakorlati képzésében. Betegek iránti tisztelete, türelme, empátiája mindig is hatással volt a napi betegellátásra. Hivatástudata, széleskörű szakmai tudása, igényessége, betegekkal, munkatársakkal, tanulókkal való kapcsolata példaként szolgálhat. Több évtizedes munkája, emberi tulajdonsága és szakmai tudása méltón érdemli meg az elismerést.

Dr. Sárszegi Zsolt

KK, Szívgyógyászati Klinika

1993-ban szerzett diplomát az ÁOK-n. Kezdetben a II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrumban dolgozott, 2000-től a Szívgyógyászati Klinika dolgozója. 2006-tól a Biokémiai Intézetben és a Szívgyógyászati Klinikán kezdett kutatómunkát, mint egyéni felkészülő PhD-hallgató. 2012-ben védte meg PhD-értékezését. Kutatómunkájában magas szintű metodikai, valamint kutatás-tervezési és kutatásszervezési készségeket sajátított el. A Szívgyógyászati Klinika alapítása óta a Kardiológiai Osztály munkacsoport-vezető egyetemi adjunktusa, betegellátó tevékenységét mindvégig magas színvonalon végezte. Ezen túlmenően a Kardiológiai Szakambulancián az ergometriás és spiroergometriás laboratórium vezetője és irányítója. 2002-től a graduális kardiológia tantárgy keretén belül vizsgáztat az angol és a magyar évfolyamon. 2012 óta a

PTE Egészségtudományi Karán is oktat. TDK- és PhD-témavezetői tevékenysége kiemelkedő. 2022-ben habilitációs fokozatot szerzett. Rendkívül sokoldalú és szakmailag kifogástalan tevékenysége révén a Klinika elismertségének és magas színvonalának növelésében meghatározó szerepe van.

Dr. Szántó Zalán

KK, Sebészeti Klinika

Az orvosi egyetem elvégzése óta (1998) folyamatosan, megszakítás nélkül dolgozik a Pécsi Tudományegyetemen, 2003-ig a Sebészeti Oktató és Kutató Intézetben, majd ezt követően a Klinikai Központ Sebészeti Klinikáján. 2006-ban általános sebészetből szakvizsgát szerzett, majd a tüdő és mellkas sebészete mellett kötelezte el magát. 2009-ben mellkassebészeti szakvizsgát tett. 2012 óta a Sebészeti Klinika Mellkassebészeti Osztályának osztályvezetője. Számos hazai és külföldi szakmai társaság tagja, illetve vezetőségi tagja. Régóta elkötelezett a mellkassebészeti tevékenység eredményeinek javítása mellett, számos újtással, mobilapplikáció-fejlesztéssel, tanulmányokkal járult hozzá. A Sebészeti Klinika oktatási feladatainak jelentős részét segíti, az oktatás egységesítésében, megújításában vezető szerepet tölt be. Aktívan részt vesz a kísérletes sebészeti kutatásokban, illetve a hallgatók manuális készségfejlesztésében. Széles körű tapasztalatainak köszönhetően 2023-tól a PTE, Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központ Műtéttani Csoport vezetésére kapott megbízást.

Szegőné Orbán Zsófia

KK, Szívgyógyászati Klinika

1996 óta dolgozik a Pécsi Tudományegyetem, több mint 20 éve a Szívgyógyászati Klinika munkatársa. Munkaköréhez tartozó felelősségteljes feladatokat rendkívül precízen és nagyon megbízhatóan végzi, mellyel nagy mértékben hozzájárul a Klinika gazdasági teljesítményének fejlődéséhez és hatékonyságához. Fontos résztvevője az igazgatási folyamatok kiegyensúlyozásának. Rendkívüli problémamegoldó képességgel és kreativitással hidalja át az esetleges krízishelyzeteket. Ezen felül sokat tesz a közösségért, a Klinika orvos és szakdolgozó munkatársai munkaidőben és gyakran munkaidőn túl is számíthatnak segítségére.

Dr. Szekeres Anett

KK, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

1999-ben szerzett diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, 2005-ben aneszteziológiai és intenzív terápiás szakképzést szerzett. Munkáját 2001-ben a Baranya Megyei Kórházban kezdte, majd az integráció óta, 2010-től dolgozik az Egyetemen. 2018-ban klinikai főorvosi kinevezést kapott. Szakmai munkájára a kitartás, nagy precizitás a jellemző. Mind az anesztézia, mind az intenzív osztály munkájába bevonható, rendszeresen lát el ügyeletvezetői tevékenységet. Szívesen vesz részt az I. és V. évfolyamos hallgatók gyakorlati képzésében. Óráiról a hallgatók pozitív visszajelzést adnak.

Takács Tiborné

ÁOK, Élettani Intézet

1991 óta dolgozik az Élettani Intézetben, mint a kutatómunkát támogató asszisztens. A rábízott feladatokat mindig

is önállóan, nagy odaadással, precizitással, megbízhatóan végezte. Kutatók nemzedékeit tanította a laboratóriumi munka rendjére, a pontos munkavégzés fontosságára és mindemellett levette vállukról a mindennapos rutinmunka terheit. Az eszközök, vegyszerek pontos nyilvántartásában, a rendelések lebonyolításában szerepe elengedhetetlen. Közvetlen, barátságos személyisége, jó kommunikációs készsége mindig oldott légkört teremtett a laborban maga körül, ahova a fiatalok szívesen jártak, így az új nemzedék felkarolása révén is az intézeti élet kulcsfigurájaként tekintenek rá kollégái.

Takátsné Járαι Dóra

KK, II. sz. Belgyógyászati Klinika

2001-ben kezdett dolgozni a II. sz. Belgyógyászati Klinikán. Elkötelezett a diabetológiai betegek képzése mellett. Több mint 20 éve oktatja a Klinikán a cukorbetegeket ápolókat és az orvostanhallgatókat, a betegspecifikus diétákról kisebb összefoglaló előadásokat tart. A 4. évfolyamos dietetikus hallgatók összefüggő gyakorlatát vezeti: a viziteken elhangzott diagnózisok átbeszélésére, a hozzátartozó diéták meghatározására, diétás tanácsadások koordinálására nagy hangsúlyt fektet. A szakrendelésen és az osztályon megforduló betegekkel empatikus, türelmes, segítőkész, felvilágosítással, tanácsadással van a segítségükre életmódváltotásukkal, illetve dietoterápiájukkal kapcsolatban. Kitartó és lelkes munkája méltó elismerést érdemel.

Tóth Andrea

KK, I. sz. Belgyógyászati Klinika

A Pécsi Tudományegyetem, KK, I. sz. Belgyógyászati Klinika Gasztroenterológiai Osztályán 2010-től adminisztrátorként dolgozik, előtte 1996-tól a jogelőd Baranya Megyei Kórház Belgyógyászati Osztályán töltött be osztályos adminisztrátori funkciót, majd az egyesülést megelőző 10 évben irodavezető titkárnői feladatköre volt. 2023-ban általános ápolói képesítést szerzett. Munkája rendkívül megbízható, pontos, kiemelkedő szervezőkészséggel és munkabírással rendelkezik, nagyon jó a kapcsolata a klinika dolgozóival. Az elmúlt években osztályos betegadminisztrációs feladatai mellett, munkájával támogatta a humán klinikai vizsgálatok lebonyolítását, a graduális oktatásban adminisztratív feladatokat látott el, továbbá szakmai rendezvények, posztgraduális kurzusok szervezésében és lebonyolításában vett részt.

Tóth Diána

ÁOK, Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központ

Több mint két évtizede végzi az ÁOK különböző adminisztrációs egységeiben a Kar érdekeit szem előtt tartó, elkötelezett munkáját. Kötelességteljesítő, proaktív és mindig rendelkezésre álló, segíteni akaró hozzáállás jellemzi. Munkájával a kari és egyetemi kapcsolattartásban, az adminisztráció szinte valamennyi területén megszerzett tapasztalataival kiemelkedően fontos és megbízható ügymenet kezelésével, példamutató magatartásával az Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központ nélkülözhetetlen dolgozója. Kollegiális, segítőkész hozzáállása jelentős hozzáadott értéket biztosított a különböző résztvevők – dékáni vezetés, oktatók, hallgatók – egyeztetéséhez, ezáltal pedig a projekt megvalósuláshoz. A humán erőforrás-kezelés te-

riületén szerzett tapasztalata az újonnan kialakuló szakmai csoportok, az új munkavállalók integrálódásának meghatározó tényezője. Személyében egy rendkívül segítőkész, kiemelten szorgalmas munkatársat ismerhettünk meg, aki munkáját lelkiismeretesen és kiemelkedő precizitással végzi. A rábízott feladatokat mindig határidőre, kiváló szakmai színvonalon valósítja meg. A munkatársi közösségünk meghatározó tagja, fontos szerepet tölt be a pozitív, jó hangulatú munkahelyi légkör megteremtésében. Kollégái bármikor bizalommal fordulhatnak hozzá segítségért.

Dr. Tóth Krisztina

KK, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

1998-ban szerzett diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, 2008-ban aneszteziológiai és intenzív terápiás szakképesítést szerzett. Munkáját 1998-ban a II. sz. Sebészeti Klinikán kezdte, majd 2005-től dolgozik az Intézetben. 2020-ban klinikai főorvosi kinevezést kapott. A szülészeti anesztézia helyettes vezetője. Munkáját megbízhatóan, nagy precizitással végzi. Fontos szerepet játszik a jó munkahelyi légkör megteremtésében. Nagy lelkesedéssel vesz részt az I. és V. éves hallgatók gyakorlati oktatásában. Több karitatív misszióban vett részt aneszteziológusként különböző afrikai országokban. Tevékenységével hozzájárult ahhoz, hogy az ott egyébként ellátatlan betegek megkapják a gyógyulás esélyét.

Vajai Zsuzsanna

KK, Szívgyógyászati Klinika

2002 óta a Klinika munkatársa. A kezdetektől aneszteziológiai szakasszisztensként, kardiotechnikusként tevékenykedik a Szívgyógyászati Klinikán, több mint 20 éve biztosítja a megfelelő szakmai ellátást a szívűtőben. Az új dolgozókat nagy lelkiismeretességgel ő tanítja. Segítőkész természete, hozzáállása a nehéz hektikus műtői munkát is elviselhetővé teszi. Műteti előkészítés során a betegekkel megértő és barátságos, ezzel a szívűtőt előtti félelem csökkentéséhez nagyban hozzájárul. Nyugdíjba menetele helyett inkább a szakma gyakorlását választotta.

Várda Gabriella Bogáta

KK, Immunológiai és Biotechnológiai Intézet

Egészségügyi pályafutását 1983-ban kezdte a Baranya Megyei Kórház laboratóriumában. 2003-tól a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Immunológiai Biotechnológiai Intézet Immundiagnosztikai rutin laboratóriumában folytatta szakmai tevékenységét. Munkáját azóta is töretlen lelkesedéssel, lelkiismeretesen és precízen végzi. Elsajátította az immundiagnosztikai laboratóriumi technikákat és azokat a mindennapi laboratóriumi gyakorlatban pontosan, naprakész tudással alkalmazza. A változatos munkához szükséges sokoldalú képességek birtokában van. Jó koncentráció képessége alkalmassá teszi, hogy a reprodukálható vizsgálati eredményeket, bizonyos munkafolyamatokat felügyelje. Jellemző rá a csapatban való gondolkodás, együttműködés és az emberek szeretete, a gyógyításba, gyógyulásba vetett hit. Részt vesz a pályakezdő kollégák oktatásában, szívesen adja át az évek során megszerzett tapasztalatait. Munkáját az Intézetben több mint 20 éve megbízhatóan, példamutatóan végzi, ezzel emeli a Kar és a PTE hírnevét is.

Dékáni Elismerő Oklevél – 2023

Dr. Kereskai László

KK, Patológiai Intézet

1991-ben végzett a Pécsi Orvostudományi Egyetemen summa cum laude minősítéssel. 1995-ben szakvizsgát tett patológiából. 32 éve Intézetünk oktató és diagnosztikus orvoskarának tagja. A hallgatók szavazatai alapján többször volt kiváló gyakorlati oktató (2006, 2004). 2018-ban Dékáni Dicséretben részesült. Az intézeti külsős autopsziás tevékenység egyik irányítója, a hematopatológiai munkacsoport aktív tagja.

Dr. Mikó Éva

KK, Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet

2003. szeptember óta áll munkaviszonyban a Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Karával. Kiemelkedő munkabírással, oktatási és fáradhatatlan közéleti, közösségi aktivitással rendelkezik. Az oktatás a szívügye. Minden évben a legjobb előadó és gyakorlatvezető díjjal kitüntetett a hallgatói véleményezések alapján. A német oktatás oszlopos tagja az Intézetben. Lelkes szervezője a középiskolások fogadásának, a Kutatók Éjszakájának és innovatív kurzusoknak a graduális képzésben.

Póra Krisztina

KK, Onkoterápiás Intézet

20 éve dolgozik az Intézetben, szakmai tudása, pontossága, lelkiismeretessége mindig is előtérben volt, pl. ez segítette abban, hogy a legprecízebb agyi sugársebészeti kezeléseknek az egyik állandó kivitelezője volt, sok beteg teljes gyógyulását eredményezve. Sok-sok éves munkája, szakmai tudása, tapasztalata alapján méltányos elismerésben részesíteni.

Dr. Sándor Zoltán

ÁOK, Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet

1992-ben szerzett általános orvosdoktori diplomát summa cum laude minősítéssel a szegedi Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetemen. 1998-ban szerzett PhD-fokozatot orvosi mikrobiológiából a svédországi Lundi Egyetemen. 2002-től tanáregédként kezdett el dolgozni a PTE, ÁOK, Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézetben. 2019-től az Intézet docense. Feladata a kutatási projektek során felmerülő molekuláris klónozási technikák megoldása, továbbá kis és közepes áteresztőképességű, radioaktív és fluoreszcens

metodikák beállítása. Sugárvédelmi megbízottként felügyeli az izotóplaboratórium munkáját. A Gyógyszertudományok Doktori Iskola tőrsztagja. A fogorvos szak gyógyszeratanoktatásának felelőse. Sokrétű tudásával és szervezőkészségével nagymértékben hozzájárul az Intézet szakmai és közösségi életéhez.

Simonné Palotás Tímea

KK, Orvosi Képzőközpont Klinikai

20 éve dolgozik a Pécsi Tudományegyetem kötelékében. 1992-ben szerzett ápolói és általános asszisztensi képesítést. 2003-ban asszisztensként kezdett dolgozni a Nukleáris Medicina Intézetben, 2011-ben nukleáris medicina szakasszisztensi végzettséget szerzett. Munkáját magas szakmai színvonalon, precízen végzi. Empátiával fordul a betegek felé, munkájára panasz sosem érkezett. 2020-ban részlegvezetői és a tanszék minőségirányítási vezetői posztjával bízták meg, e feladatait is lelkesedéssel, hivatástudattal látja el. Nagy szerepet vállal a Klinika életének szervezésében, új eljárások bevezetésében és a szakdolgozói utánpótlás nevelésében. Hosszú éveken keresztül gyakorlatvezetőként tevékenykedett a szakasszisztens- és rezidensképzés oszlopos tagjaként. Kollégái napi munkájuk során bármikor számíthatnak segítségére.

Dr. Szentesi Andrea

ÁOK, Transzlációs Medicina Központ

2016-óta, 8 éve dolgozik, mint interdiszciplináris operatív igazgató (2016-2021) és mint tudományos munkatárs (2019-től) a Pécsi Tudományegyetem, ÁOK Transzlációs Medicina Intézetében. 2017-ben szerzett PhD-fokozatot a Szegedi Tudományegyetemen. Rendkívül sokoldalú, kiemelkedően motivált, önálló és lelkiismeretes munkatárs, hivatástudata, felelősségérzete kiváló, elismerést érdemel. Munkájában mindenkor törekszik a problémák magas szintű megoldására, a feladatok sikeres kivitelezésére. Fontos szerepet töltött be a transzlációs medicina módszerek kidolgozásában és publikációk formájában történő kidolgozásában. Két alkalommal nyert ÁOK-KA belső kutatási támogatást. Az elmúlt 8 évben elkötelezett munkájával, sikeres publikációs tevékenységével sokat tett az Intézet fejlődéséért.

A kitüntetetteknek gratulálunk!

Három PTE-s gyermekorvos is rangos elismerésben részesült

A Magyar Gyermekorvosok Társaságának éves szakmai elismeréseit a szervezet háromnapos keszthelyi nagygyűlésén vehették át a kitüntetettek. A PTE, Klinikai Központ orvosai közül hárman is díjazásban részesültek.

A gyermekorvoslás területén kifejtett magas szintű tudományos tevékenysége elismeréseként a Magyar Gyermekorvosok Társasága **Kerpel-Fronius Emlékéremmel** jutalmazta **Decsi Tamás** professzort, a Gyermekgyógyászati Klinikájának igazgatóját.

A nagygyűlésen adták át a **Veres Gábor-mentordíjakat** is. A kitüntetés célja a fiatal gyermekgyógyászok gyakorlati

és elméleti képzését, gyógyító vagy kutató munkáját segítő, kiemelkedő mentori tevékenység elismerése. A mentordíjra rezidensek, fiatal szakorvosok jelölhették az általuk kiválasztott személyt 4 kategóriában. Idén négyen kapták meg a mentordíjat, közülük ketten baranyaiak: *dr. Kardos Mária*, osztályvezető főorvos, aki a Mohácsi Kórház csecsemő- és gyermekosztályának főorvosa, valamint *dr. Sándor György*, gyermekorvos, a PTE, Családorvostani Intézet munkatársa, aki a pécsi 41. számú gyermekorvosi körzetet is vezeti. Gratulálunk a kitüntetetteknek!

Fotók (UnivPécs):

Tarján Róbert Díjat kapott Molnár Dénes emeritus professor

Tarján Róbert díjat adományozott a Magyar Táplálkozástudományi Társaság dr. Molnár Dénesnek, a PTE, Gyermekgyógyászati Klinika emeritus professorának, több évtizedes, a táplálkozáshoz köthető megbetegedések, különösen a gyermekkori elhízás kutatásában szerzett érdemeiért. Az elismerést október 7-én, a Győrben megrendezett vándorgyűlésen adták át.

„A szakmai díjakat mindig nagyra becsültem, mivel jelzik, hogy eddigi tevékenységem eredményes volt, felkeltette mások figyelmét, és a jövő generáció számára is hasznos lehet” – nyilatkozta dr. Molnár Dénes, aki immár negyven éve folytat kutatásokat. Az emeritus professor büszke arra, hogy sikerült bekapcsolódnia a nagy, európai konzorciumok kutatásaiba, arra is, hogy létrehozott egy aktív, fiatal munkacsoportot a PTE Gyermekgyógyászati Klinikáján, melynek tagjai továbbviszik mindazt, amit képvisel, valamint arra, hogy 2015-ben megalapította a gyermekprevenciós közpon-

tot, mely Magyarországon egyedülálló. Dr. Molnár Dénes jelenleg is dolgozik, a Szentágotthai János Kutatóközpont kutató professzoraként két projekten is. Irányítja a munkacsoport és több PhD-s munkáját, valamint a PAB alelnökeként a régió tudományos tevékenységének a fellendítésében is komoly szerepe van.

A díjat néhai dr. Tarján Róbert professor családja alapította a hazai táplálkozástudomány kiemelkedő kutatóinak az elismerésére, a kitüntetést két évente ítélik oda a szakma kiválóságainak. Tarján Róbert (1913-1979) orvos, egyetemi tanár, a közegészségtan és járványtan szakorvosa, az orvostudományok doktora, a Magyar Táplálkozástudományi Társaság elnöke volt.

Dr. Molnár Dénesnek szeretettel gratulálunk!

Schweier Rita

Dr. Lantos János egyetemi docens Petri Gábor Emlékérmét kapott

A Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekció legmagasabb rangú elismerése a Petri Gábor Emlékérem, amelyet olyan oktatóknak és kutatóknak ítélenek oda, akik életpályájuk során a sebészettel szorosan kapcsolatban álló szakterületeken kimagasló oktató és tudományos eredményeket értek el. A Magyar Sebész Társaság és a Kísérletes Sebészeti Szekció Siófokon tartott közös kongresszusán az idei egyik díjazott dr. Lantos János, a PTE, ÁOK Kísérletes Sebészeti, későbbi nevén Sebészeti Oktató és Kutató Intézetének nyugalmazott egyetemi docense, aki 1973 óta tartó 50 éves kutató és oktató pályája során szolgálta a hazai kísérletes sebészetet. Lantos János jelenleg is tagja az állatkísérletek engedélyezését országos szinten véleményező Állatkísérleti Tudományos Etikai Tanácsnak, valamint a Magyar Tudományos Akadémia Állatkísérleti Osztályközi Állandó Bizottságának, mely utóbbinak 2021 óta titkára.

Lantos János vegyész mérnöki diplomát 1973-ban szerzett a Veszprémi Vegyipari Egyetemen, majd a Pécsi Orvostudományi Egyetem Sebészeti Oktató és Kutató Intézete volt egyetelen munkahelye. 1973-79 között tudományos segédmunkatársként in vivo elektroanalitikai módszerek kifejlesztése volt a feladata. Az e témában írt egyetemi doktori értekezéssel 1978-ban biológiai doktori címet szerzett. 1979-99 között tudományos munkatársként, majd tudományos főmunkatársként az agynak és a szívnek a patológiás keringés okozta anyagcsere- és funkcionális változásait valamint protektív szerek hatását vizsgálta kísérletekben. „Az agy ischaemiás károsodásának jellemzése EEG analízis és elektroanalitikai módszerek segítségével” című disszertációjával 1993-ban orvostudomány kandidátusa címet szerzett. 1999-ben egyetemi docensi kinevezést kapott majd 2010-ben habilitált. 2013 és 2021 között szerződéses munkaviszonyban nyugdíjasként foglalkoztatta az Általános Orvostudományi Kar.

Részt vett az intézet magyar és angol nyelvű oktatásában. A Róth Erzsébet professzor asszony vezette PhD-programban 4 hallgató témavezetője volt és három témában tartott rendszeresen kurzusokat. Négy alkalommal nyert OTKA pályázatot és részt vett ETT, és HEFOP pályázatokban is. Az OTKA Operatív Orvostudományi majd az Élettani szakzsűrinek 1-1 ciklusban volt tagja. Összes közleményeinek száma 246, impact faktora: 86,3, H-indexe: 19, idézettsége: 1116.

Az állatkísérletek etikai és jogi kérdései terén szerzett ismeretei elismeréseként 1999-2012 között ellátta a Pécsi Tudományegyetem Munkahelyi Állatkísérleti Bizottságának elnöki teendőit, miközben megbízottként vezette a Központi Állatkísérleti Laboratóriumot. 2013-tól tagja az állatkísérletek engedélyezését országos szinten véleményező Állatkísérleti Tudományos Etikai Tanácsnak. Tagja továbbá az MTA Köztestületének, valamint az Állatkísérleti Osztályközi Állandó Bizottságnak, melynek 2021 óta titkára. Tagja az Élettani Társaságnak, a Haemorheológiai Társaságnak, a Kardiológusok Társaságának, a Laborállat-tudományi Egyesületnek, a Szabadgyök Kutató Társaságnak pedig 2007 és 13 között főtitkára volt. 1985-ben „Kiváló Munkáért” miniszteri kitüntetést kapott, 2003-ban Széchenyi István docensi ösztöndíjat nyert el.

Eötvös József-koszorút vehetett át Komoly Sámuel professzor a Magyar Tudomány Ünnepe

Az Országgyűlés november 3-át – azt a napot, amelyen 1825-ben Széchenyi István birtokainak évi jövedelmét a Magyar Tudós Társaság alapításának céljára felajánlotta, és ezzel lehetővé tette az MTA megalapítását – a Magyar Tudomány Ünnepévé (MTÜ) nyilvánította. Az az MTA 2003 óta minden év novemberében országos programozatot rendez, amely hagyományosan a kor legtöbb kérdést felvető problémáira ad tudományos, megalapozott, közérthető válaszokat.

Az idei, november 3-i nyitőünnepségen az egybegyűlteket először *dr. Erdei Anna*, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárhelyettese, az MTÜ Programtanácsának elnöke köszöntötte. A tudomány népszerűsítésének feladatáról szólva a következőket mondta: „Míg a tudomány egyszerűen a gyerekeknek, a diákoknak a tanáraik, addig az iskolapadot már maguk mögött hagyó felnőtteknek mi, kutatók kell, hogy elmagyarázzuk, még akkor is, ha sokszor úgy érezzük, ez a tevékenység az új értéket teremtő tudományos tevékenységtől vonja el az időnket. Meggyőződésem, hogy ez az energiabefektetés megtérül. A tudomány működését megértő, az új eredményekről halló, olvasó ember nehezebben lesz félrevezethető, és fogékonyabbá válik a hiteles forrásból érkező információkra.”

Dr. Freund Tamás, az MTA elnöke rámutatott, hogy a tudomány művelőinek alapvető feladata, hogy újra és újra nekiveselkedve, minden lehetséges fórumon beszéljenek nemcsak saját eredményeikről, hanem a tudomány műkö-

déséről és módszereiről is. *Dr. Rovó László*, a Szegedi Tudományegyetem rektora az intézmény elmúlt több mint száz évét felidézve az SZTE nemzetközi beágyazottságát és az egymást követő kutatói generációk kiválóságát emelte ki. A nyitóbeszédet és a köszöntőket az MTÜ alkalmából hagyományosan odaítélt díjak átadása követte.

Az MTA Elnöksége kiemelkedő tudományos életműve elismeréseként **Eötvös József-koszorúval** tüntette ki *dr. Komoly Sámuel*t, az MTA doktorát, a PTE Neurológiai Klinikájának emeritus professzorát, a neuroimmunológia, neuropatológia terén elért kiemelkedő klinikai és tudományos kutatói munkásságáért, két olyan súlyos neurológiai betegség vizsgálatában és gyógyításában elért eredményeiért, amelyek több millió embert érintenek a Földön, továbbá a Neuroimmunológiai Nemzeti Központ megalakításában játszott vezető szerepéért, sikeres utánpótlás-nevelő munkájáért.

Az idei MTÜ fő témái a mesterséges intelligencia, az ukrajnai háború, a fenntarthatóság néhány fontos dimenziója, környezetvédelmi teendők, a Petőfi-legendárium és a fizikai Nobel-díjat eredményező, atommásodpercekkel kapcsolatos kutatások.

Ezüstérmet szerzett a pécsi orvoskar csapata az első nemzetközi anatómiaversenyen

A második helyet szerezte meg a pécsi orvoskar csapata a Glasgow-i Egyetem és a European Federation for Experimental Morphology (EFEM) szervezésében rendezett, első nemzetközi anatómiaversenyen, mindössze egyetlen ponttal lemaradva a győztes cambridge-i csapattól, Magyarországot egyedülként képviselve.

Dr. Rékási Zoltán, a PTE, ÁOK Anatómiai Intézetének egyetemi docense, a csapat egyik felkészítő oktatója a nemzetközi siker kapcsán elmondta: „A neuro-anatómia tantárgy felelőseként a csapatba a magyar évfolyamos *Varga Medárdot* és az angol évfolyamos, dél-koreai *Woojae Jungot* szerveztem be, akik harmadéves hallgatók. Elnyerték már a legjobb szigorlati eredményt elérő Flerkó Béla-díjat is, valamint demonstrátorként aktívan részt vesznek az intézet oktatási tevékenységében. Az online versenyen rajtuk kívül 55-en vettek részt, összesen 23 ország képviselésében. Magyarországot egyedül a pécsi orvoskar csapata képviselte.”

A verseny 40 kérdéséből, melyek az anatómiára, a neuro-anatómiára és a fejlődéstanra terjedtek ki, a magyar csapat 37 pontot ért el, míg a győztes cambridge-i csapat eggyel többet. „Nagy büszkeség számunkra ez a siker, hiszen igen nívós mezőnyben érték el hallgatóink ezt a nagyszerű eredményt. Elég, ha azt említem, hogy az Egyesült Államokból, az Egyesült Királyságból és számos más országból érkeztek neves egyetemek orvostanhallgatói a megmérettetésre. Ez az eredmény azt is jelzi, hogy a magyar, és azon belül is a pécsi orvostudomány nemzetközi mércével nézve is felveszi a versenyt az élmezőnyvel” – nyilatkozta dr. Rékási Zoltán.

Európa elitjében szerepel a PTE

Szeptember 20-án hozta nyilvánosságra legfrissebb egyetemi rangsorát a Quacquarelli Symonds cég. Az Európa legjobb felsőoktatási intézményeit összevető listáját most először állította össze a londoni székhelyű, a nemzetközi felsőoktatási rangsorok tekintetében nagy elismertségnek örvendő intézmény. A Pécsi Tudományegyetem a 325. helyen zárt a nemzetközi rangsorban, ami igencsak előkelő pozíció.

A Quacquarelli Symonds szakemberei Európa 42 országának közel 700 egyetemét többek között olyan mutatók szerint vetették össze egymással, mint a kutatói ökoszisztéma, az egyetem utáni karrierlehetőség vagy a fenntarthatóság.

A Pécsi Tudományegyetem a nemzetközi hallgatók mutatójában érte el a legjobb eredményt, a 100. pozíciót szerezte meg, és ezzel a második legjobbnak bizonyult a hazai intézmények között. A jó szereplés minden bizonnyal annak is köszönhető, hogy a pécsi egyetemre több

mint 130 országból érkeztek hallgatók. Szintén kimagaslónak mondható az oktatók-hallgatók aránya tekintetében elért helyezés: a 152. lett a pécsi intézmény.

Dr. Miseta Attila, a PTE rektora a legfrissebb nemzetközi rangsor kapcsán elmondta: „Ma már rengeteg nemzetközi rangsor készül, gyakran nagyon eltérő szempontrendszer szerint. Időnként még a felsőoktatási szakembereknek is nehéz köztük kiigazodni, ugyanakkor a Quacquarelli Symonds cég által készített rangsorokra érdemes odafigyelni, őket egyértelműen elismeri a nemzetközi felsőoktatási elit. Az eredményeinkből látható, hogy az elmúlt évek nemzetköziesítési stratégiája már meghozta a gyümölcsét, de azt is észre kell vennünk, hogy a kutatóink idéztsége – tisztelet a kivételnek – még nem veszi fel a versenyt a legjobbakéival. Szeretnénk a jövőben ebben is előrelépni.”

A friss nemzetközi rangsor itt érhető el:

Szentágothai díjat kapott dr. Szekeres Júlia és Krizsán Gergő

A Pécsi Tudományegyetem Szentágothai János Kutatóközpontja fennállása óta töretlenül elkötelezett a tudomány legmagasabb szintű művelése mellett. Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy az itt folyó szakmai munka mind hazai, mind nemzetközi szinten egyedülálló. A Magyar Tudomány Ünnepehez kapcsolódva, egyben a kutatóközpont névadójára emlékezve immár 11. alkalommal mutatták be az aktuális kutatási eredményeket és ismerték el a kimagasló munkát végző kutatókat.

A PTE Szentágothai János Kutatóközpontja tavaly ünnepelte fennállásának tizedik évfordulóját. Ez idő alatt hatalmas utat járt be, mára hazai és nemzetközi szinten is ismert és elismert intézménnyé nőtte ki magát az orvosbiológiai kutatásokban és az azokhoz kapcsolódó természettudományi területeken. A kutatóközpontnak a tudományos életben betöltött szerepét egy nemrégiben elnyert pályázat – melynek célja a KrioEM Kompetencia Központ kialakítása – még inkább megerősíti.

Az ünnepségen Miseta Attila PTE rektora a köszöntőjében emlékeztetett: mára mindenki számára nyilvánvaló, hogy a Szentágothai János Kutatóközpont az egyetem zászlóshajója a kutatások tengerén. Hangsúlyozta, hogy az SzKK több olyan projekt otthona, amelyek számos aspektusból támogatják az egyetemet. Czéh Boldizsár professzor, a Szentágothai János Kutatóközpont megbízott elnöke vázolta az intézmény előtt álló feladatokat, célokat. Kiemelte, hogy hatalmas munka előtt áll a kutatóközpont, hiszen a KrioEM Kompetencia Központ kialakítása, működtetése továbbá a hozzá kapcsolódó nemzeti, szakmai tudásbázis és kutatói közösség kialakítása az elkövetkezendő időszak feladata. Az ünnepi előadást Kovács L. Gábor professzor tartotta, „Innovatív orvostudományi kutatások a termékenység zavarainak felismerésében és eredményesebb gyógyításában” címmel.

A hagyományoknak megfelelően idén is átadták a Szentágothai és a junior Szentágothai díjat. Előbbit Szekeres Júlia, a PTE, Szentágothai János Kutatóközpont Reprodukív és

Fotó: Csörtös Szabolcs

Tumorimmunológiai Kutatócsoportjának vezetője, az ÁOK Orvosi Biológiai Intézetének és Központi Elektronmikroszkópos Laboratóriumának professzor emeritája vehette át kutatói munkája elismeréséül. Kimagasló szakmai munkájának méltatásaként a junior Szentágothai díjat Krizsán Gergőnek adományozták, aki a Szentágothai János Kutatóközpont Nagy intenzitású Terahertzes Kutatócsoportjának munkatársa.

További fotók (UnivPécs):

Újonnan kinevezett professzoraink és docenseink

DR. JANCÓS GÁBOR egyetemi tanár 1971-ben született Győrben. A Pécsi Orvostudományi Egyetemen 1995-ben szerzett általános orvosi diplomát. Ezt követően a győri Petz Aladár Megyei Oktató Kórház Egyesített Baleseti Sebészeti Osztályán kezdett dolgozni, majd a Sebészeti Osztályon folytatta munkáját. 2001-ben a PTE, ÁOK Kísérletes Sebészeti Intézetébe került tanársegédként, 2004-ben a Baranya Megyei Kórház – PTE, Sebészeti Tanszék sebész-érsebész adjunktusa lett. 2001-ben általános sebészetből, 2008-ban érsebészetből, 2021-ben sportorvostanból szakvizsgázott, mindezekből kiváló eredménnyel. PhD-fokozatát 2004-ben szerezte meg „summa cum laude” minősítéssel, 2010-ben habilitált. Külföldi tanulmányútjaiból az „AZ Sint Lucas” – Heelkunde Dienst – Sebészeti Osztály (Gent, Belgium) kiemelendő, ahol hat hónapig teljesített szolgálatot Ludovicus Wereecken professzor irányításával. 2012-ben egyetemi docensként a PTE Sebészeti Oktató és Kutató Intézetének igazgatói pozícióját nyerte el. 2020. szeptember 8-tól a PTE, Érsebészeti Klinika igazgatójaként szervezi és irányítja a betegellátó, oktató és tudományos munkát. A kiemelt regionális vascularis centrumként működő klinikán szakterületei a hasi, medencei, alsó végtagi helyreállító érműtétek, supraaorticus, carotis-területi helyreállító műtétek, mellkasi, hasi aneurysmák ellátása nyitott és endovascularis ellátással, valamint hibrid beavatkozások: nyitott műtétek-

kel együlésben végzett endovascularis beavatkozások. Angol és német nyelven is oktat, eddig 27 TDK-hallgató munkáját irányította, szakdolgozat konzulensi tevékenységet folyamatosan ellát. Tudományos közleményeinek száma: 282, összesített impakt faktora 85,847, Hirsch-indexe 15, összes idézettsége 610. Az Egészségügyi Szakmai Kollégium Angiológia és Érsebészet Tagozat tagja, a Magyar Angiológiai és Érsebészeti Társaság vezetőségi tagja, a PTE, ÁOK, Érsebészet Szak grémiumvezetője, területi érsebészeti szakfelügyelő. Családos, felesége történész. Három gyermek édesapja.

DR. KUNSÁGI-MÁTÉ SÁNDOR egyetemi tanár 1963-ban, Nagykanizsán született. A Szegedi Tudományegyetemen szerzett fizikus diplomát 1987-ben, majd itt kapott dr. univ. címet, valamint PhD-fokozatot 1994-ben, ill. 1998-ban. 2008-ban habilitált, MTA Doktori értekezését 2022-ben védte meg, mindkettőt a kémia tudományterületen. A PTE, TTK Kémia Tanszékén közvetlenül a diploma megszerzését követően kezdett dolgozni, később, 2009 és 2018 között a Kémiai Intézet Általános és Fizikai Kémia Tanszékének vezetői feladatait látta el. 2018-tól a PTE, Gyógyszerésztudományi Kar Gyógyszerészi Kémiai, majd 2020-tól a Szerves és Gyógyszerkémiai Intézetének docense. Kilenc éven át a MTA, PAB Kémiai Tudományok Szakbizottságának titkára, 2011 és 2014 között az OTDT Kémiai és Vegyipari

Szekció Szakmai Bizottságának elnöki feladatait látta el. 1990-től az European Photochemistry Association tagja, 2007 és 2010 között MTA Bolyai ösztöndíjas. Jelenleg a PAB Fizikai Kémiai Munkabizottságának elnöke, valamint a Szentágotthai János Kutatóközpont Zöldkémia Kutatócsoportjának vezetője. Alapító társelnöke a 2013-ban Pécsről indított Weak Molecular Interactions nemzetközi konferenciasorozatnak. Vendégkutatói tevékenységet folytatótt a Friedrich-Alexander Universitát, a University of Tokyo, a Gakushuin University, a University of Bordeaux, továbbá Beijing Normal University és Xiamen University intézeteiben. Irányításával hat munkatársa szerzett PhD-fokozatot. Számos kitüntetés mellett két alkalommal kapott HÖK Kiváló Oktatói díjat, és a Ciszterci Rend Szent Bernát díjának is birtokosa. Jelenleg toxinok, valamint egyes gyógyszerhatóanyagok kölcsönhatásait, e vegyületek oldhatóságának befogadó molekulákkal történő szabályozását, szelektív felismerését, továbbá a víz szerkezetét tanulmányozza. Munkásságának összesített hatástényezője 492, független hivatkozásainak száma 1600. Családos, munkáját valamint amatőrcsillagász tevékenységét felesége, két, fizikus ill. vegyész mérnök gyermeke és öt unokája támogatja.

DR. MOLNÁR GERGŐ ATTILA egyetemi tanár 1978-ban született Veszprémben, gimnáziumi tanulmányait a Lovassy László Gimnáziumban végezte, 1996-

ban érettségizett. 2002-ben végzett általános orvosként a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karán summa cum laude minősítéssel. Egyetemi tanulmányai alatt TDK-hallgatóként két évet dolgozott az Élettani Intézetben (témavezető: Dr. Környei József), majd a II. sz. Belgyógyászati Klinikán (témavezető: Dr. Wittmann István). Dékáni pályamunkája (A metilglioxál szerepe a diabeteszes nephropathia pathogenesisében) 1. díjat kapott 2001-ben. Végzés után a PTE, KK II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrologiai Centrum nappali tagozatos PhD-hallgatója volt 2002-2005 között. Ezt követően PhD-hallgatóként dolgozott 2005-2006-ban DAAD ösztöndíjjal Berlinben, Friedrich C. Luft munkacsoportjában. 2007-ben védte meg a PhD-értekezését, „Pathogenesis of the chronic complications of type 2 diabetes mellitus, chronic kidney disease and ageing. The role of oxidative stress, endothelial dysfunction and the renin-angiotensin system.” címmel, Wittmann István professzor témavezetésével. 2007-ben kezdte a belgyógyászat szakképzését, azóta folyamatosan a II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrologiai, Diabetológiai Centrumban dolgozik, 2011-ben belgyógyászat, 2013-ban nephrológia szakvizsgát, 2015-ben diabetológia licencet szerzett. 2007 óta részt vesz a klinikán folyó oktatásban, magyar, angol és német nyelven tart tantermi előadásokat, míg gyakorlatokat elsősorban német nyelven. Kötelező és választható tárgy tantárgyfelelőse is, egyetemi záróvizsga bizottsági tag. 2017-ben habilitációs fokozatot szerzett, 2017-től egyetemi docensként dolgozott. 2020. októbere óta a klinika általános igazgatóhelyettese. Nephrológia szakvizsgabizottsági és diabetológia licenc vizsgabizottsági tag. A Magyar Diabetes Társaság vezetőségi tagja. Felesége, dr. Vágási Katalin belgyógyász, nephrológus, diabetológus szakorvos, két gyermekük van.

DR. SZALMA JÓZSEF egyetemi tanár 2001-ben szerzett fogorvosi diplomát a PTE, ÁOK Fogorvostudományi Szakon. Fog és szájbetegségekből, dento-alveolaris sebészetből és orális implantológiából tett szakvizsgákat. 2011-ben szerezte PhD-fokozatát, 2016-ban habilitált, 2021 óta az MTA doktora. Angol és német nyelvekből felsőfokú nyelvvizsgával rendelkezik. A Magyar Arc-, Állcsont és Szájsebészeti Társaság főtít-

kára. A Magyar Fogorvosok Egyesületének elnökségi tagja. Szakmai elismerései között említhető a Dr. Béres Károly díj, a PTE, ÁOK Kiváló Szerzők elismerése, a Magyar Fogorvosok Egyesületének Körmőczi-pályadíja, a Regöly-Mérei díj „Kísérletes Orvostudomány” kategória 1. helyezése és több ízben a PTE „Kiváló előadója és gyakorlatvezetője” díjak. Külföldi tanulmányúton Ausztriában, Németországban és Szerbiában járt. Két ízben kapott Kutatási Alap pályázati támogatást, ill. nyert a PTE „Innovatív ötletek támogatása” pályázatán. Elnyerte az MFE-NSK 'Young Researcher' program támogatását és 2016-ban az MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíjat. Az ösztöndíjas időszak kiemelkedő teljesítéséért Bolyai Plakettel díjazták. Számos nemzetközi tudományos folyóirat rendszeres bírálója, valamint hat nemzetközi és egy hazai szaklap szerkesztőbizottsági tagja. A Journal of Cranio-Maxillofacial Surgery D1 minősítésű lap 'oral surgery' rovatszerkesztője. A magyar, német és angol nyelvű, elméleti és gyakorlatos fogorvos oktatásban vesz részt aktívan, jelenleg 18 tantárgy felelőse. Több tucat hallgató szakdolgozati konzulense és TDK-témavezetője volt. Két hallgatója OTDK első helyezést ért el. Négy PhD-hallgatója fokozatot kapott, továbbá 22-en szereztek szakvizsgát tutorálásával. Publikációs tevékenységéről elmondható, hogy lektorált teljes közleményeinek száma 72 (ebből 22 D1, további 21 Q1), összesített impakt faktora 172,1, melyből a 21 első szerzős és a 27 utolsó szerzős közleménye 96,3 IF értékű. MTMT független hivatkozásainak száma 920, H-indexe 17, scientometrics minősítése D1.

DR. SZAPÁRY LÁSZLÓ egyetemi tanár 1968-ban született Győrben, 1987-ben nyert felvételt a POTE-ra. 1993-ban summa cum laude minősítéssel végzett. 1993-ban klinikai orvosként kezdett dolgozni a Neurológiai Klinikán, 1997-ben egyetemi tanársegédként kinevezést kapott. PhD-fokozatot 2004-ben ért el „Haemorheológiai és haemostaseológiai tényezők szerepe ischaemiás cerebrovasculáris kórképekben” címmel. 2004-ben a Neurológiai Klinika stroke profiljának irányításával bízták meg, és megkapta az „Agyérbetegségek specialistája” címet. 2011-ben habilitált. 2012-ben egyetemi docens kinevezést kapott. 2005-óta a Magyar Stroke Társaság és a Magyar Neuroonológiai Társaság vezetőségi tagja. 2011-ben az MTA klinikai idegtudományok bizottságának tagjává választották. A PTE Neurológiai Klinikájának kiemelkedő oktatója, tevékenységét magyar, német és angol nyelven egyaránt végzi, oktatási tevékenységét számos alkalommal díjazták. 2009 óta a német nyelvű neurológiai orvosképzés klinikai tantárgyfelelőse. 2016-ban a Magyar Stroke Társaság elnökének választották, majd első ciklusát követően 2021-ben újabb 4 éves ciklusra szavaztak számára elnökként bizalmat. A társaság elnökeként kiemelkedő a tevékenysége az akut stroke-ellátásban bekövetkező radikális változásokkal kapcsolatos szervezési munkában. Ennek keretében rendszeres stroke-centrum-találkozókkal, kongresszusokkal, kisebb rendezvényekkel és a centrumvezetőkkel folytatott gyakori megbeszélésekkel segíti a stroke-ellátás színvonalát az egész országban javítani. 2016 óta a Neurológia Klinika Stroke Tanszékének vezetője,

melynek eredményeként Pécssett a hazai stroke ellátás egyik vezető központját sikerült megvalósítania. Szapáry László a stroke-ellátásban nyújtott tevékenysége elismeréseként 2021-ben a European Stroke Organisation Angels Initiative által évente odaítélt legmagasabb díját, a Spirit of Excellence díjat is elnyerte. Tudományos tevékenysége is figyelemre méltó: közleményeinek száma 131, Hirsch indexe 17.

DR. VARJÚ CECÍLIA egyetemi tanár 1963-ban született Pécssett, iskoláit és az orvosi egyetemet is itt végezte. 1987-ben a Harkányi Gyógyfürdő-kórházban kezdett dolgozni, ahol előbb reumatológia és fizioterápia, majd mozgásszervi rehabilitációs szakképesítést szerzett. 1995-től 2002-ig a Szigetvári Városi Kórház Mozgásszervi Rehabilitációs Osztályát vezette főorvosként. Az autoimmun myositises betegek korai rehabilitációs ellátása volt az első közleményének témája, mely azóta több, mint 100 nemzetközi hivatkozást ért el. 2002-ben kezdte munkáját a PTE Reumatológiai és Immunológiai Klinikáján, ahol jelenleg orvosszakmai igazgatóhelyettes és osztályvezető. 2004-ben klinikai immunológia szakvizsgát is tett. Tudományos munkáinak alaptémája a szisztémás autoimmun betegek rehabilitációja, valamint a betegek vizsgálatára és követésére alkalmas módszerek kidolgozása. PhD-fokozatát 2008-ban szerezte meg, habilitációjára 2015-ben került sor. A mindennapos reumatológiai és rehabilitációs gyógyító munkája mellett folyamatosan részt vesz a magyar és angol nyelvű orvos és szakorvos képzésben. 2016 óta a PTE Orvosi

Rehabilitációs és Fizikális Medicina Önálló Tanszékének tudományos és oktatási tanszékvezető helyettese. 2009 óta a PTE rehabilitációs szakma grémiumvezetője és az EMMI Egészségügyi Szakmai Kollégium Rehabilitációs Medicina tagozatának a tagja. Tudományos tevékenységének mutatói: 2012 óta két-évenként az EULAR (Reumatológiai Társaságok Európai Szövetsége) scleroderma oktatási anyagának megírásában vesz részt. 2021 óta a Magyar Reumatológiai Egyesületnek és 2019 óta a European Forum for Rehabilitation Research (EFRR) nemzetközi rehabilitációs kutató szervezet vezető tanácsának tagja. Kiadott könyvfejezeteinek száma 12, tudományos folyóirat-közleményei: 18 magyar és 36 angol nyelvű. Összesített impakt faktora 132,9. A független citációk száma 1044, Hirsch-indexe 16. Férje radiológus szakorvos, négy gyermekük és hat unokájuk van.

DR. VINCZE ÁRON egyetemi tanár 1964-ben Szekszárdon született. Középiskolai tanulmányait a Szekszárdi Garay János Gimnáziumban végezte. Orvosi diplomát 1988-ban szerzett a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, majd végzés után PTE, I. sz. Belgyógyászati Klinikán kezdett dolgozni. Belgyógyász szakvizsgát 1993-ban, gasztroenterológia szakvizsgát 1998-ban szerzett. 1994 és 1996 között UC Irvine Patológiai és Klinikai Kémiai Intézetében (Long Beach, California, USA) kutatóorvosként dolgozott. 1998-ban PhD-fokozatot szerzett. 2003 és 2007 között az Egyesült Arab Emírátsokban (Al Ain, Tawam Hospital) gasztroenterológus konzultánsként, és a UAE University, Faculty

of Medicine vendégoktatójaként dolgozott. 2008-2022 között a PTE, KK I. sz. Belgyógyászati Klinika Gasztroenterológiai Osztályának, 2015-2022 között a Gasztroenterológiai Tanszékének, 2022-től az Intervenció Gasztroenterológiai Tanszékének vezetője. 2008-tól a Magyar Gasztroenterológiai Társaság (MGT) vezetőségi tagja, 2016-tól elnökségi tagja, 2021-2023 között elnöke. 2012-től az MGT Endoszkópos Szekció vezetőségi tagja, 2018-2021 között elnöke. 2011-től a Szakmai Kollégium Gasztroenterológiai és Hepatológiai Tanács tagja, 2019-től területi szakfelügyelő főorvos. 2019-ben a PTE, Klinikai Központ elnöki dicséretében részesült „Az egészségügy területén végzett áldozatos, kiemelkedő színvonalú munkáért”. 2021-ben az MGT Pro Optimo Merito in Gastroenterologia kitüntetésében részesült. A PTE, gasztroenterológiai grémium vezetője 2008-tól, a PTE, AOK Szak- és Továbbképzési Bizottság elnöke 2010-től. Fő érdeklődési területe a tápcsatorna terápiás endoszkópiája, új endoszkópos eljárások bevezetése. Teljes közleményeinek összesített impakt faktora 465,192; független idézettsége 3629, H-indexe 28. Nős, felesége magyar-francia-angol szakos tanár, jelenleg a PTE, Természettudományi Kar Tanulmányi Hivatalának munkatársa, egy lány gyermeke van, aki a PTE, Gyógyszerészeti Intézetben szakgyógyszerészként dolgozik.

DR. ÁCS PÉTER egyetemi docens 1977-ben született Szegeden. Gimnáziumi tanulmányait Budapesten végezte a Madách Imre Gimnáziumban. A Semmelweis Orvostudományi Egyetem Ál-

általános Orvostudományi Karán szerzett orvosi diplomát. Rezidensi éveit a Jáhn Ferenc Dél-pesti Kórház Neurológiai Osztályán töltötte. A neuroimmunológiai betegségek iránti érdeklődése is ekkor alakult ki. 2005 és 2008 között állami ösztöndíjas PhD-hallgatóként Pécsen dolgozott a PTE Neurológiai Klinikáján. Kutatási területe a kísérletes központi idegrendszeri demielinizáció volt, tézisének címe „A cuprizone által kiváltott kísérletes demielinizáció – a sclerosis multiplex egyik lehetséges állapotmodellje”. Egy váratlan lehetőséget megragadván kutatóként három évet (2008-2011) az Egyesült Államokban, a National Institutes of Health intézetben töltött. Itt posztdoktori tanulmányokat folytatott, a táplálékfelvétel központi idegrendszeri szabályozását kutatta. Magyarországra visszatérően neurológia szakvizsgát tett, s pályafutását gyakorló orvosként a PTE Neurológiai Klinikáján folytatta. 2012-től egyetemi tanársegéd, 2016-tól egyetemi adjunktus. 2022-es habilitációját követően 2023-tól egyetemi docens. Az általános neurológia mellett a neuroimmunológiai tartozik szűkebb szakterületéhez. A gyógyítás mellett aktív szerepet vállal az oktatásban és a humán klinikai vizsgálatokban is. Korábbi kutatási témái mellett az idegrendszert érintő autoimmun folyamatok és a neurokognitív, neuropszichológiai jellemzők összefüggését kutatja. Összes közleményének száma 70, összes idézettsége 1072, ebből független idéző 781. Egy leánygyermek édesapja. Szabad idejét lovaglással és terepfutással tölti.

DR. GOMBOS KATALIN egyetemi docens 1977-ben született, középiskolai tanul-

mányait a kaposvári Munkácsy Mihály Gimnáziumban végezte. 2001-ben a Pécsi Orvostudományi Egyetemen szerzett általános orvosi diplomát. Az egyetemi tanulmányok befejeztével a Vas Megyei Markusovszky Kórház II. sz. Belgyógyászati Osztályán rezidens. 2005-től a PTE, ÁOK Orvosi Népegészségtani Intézetében a daganatkialakulás hátterében álló genomikai tényezők kutatásával foglalkozik. 2016-ban a PTE Laboratóriumi Medicina Intézetének tagja lesz, PhD-fokozatot szerez és a molekuláris diagnosztikai részleg tevékenységéért felelős. Ugyanezen évben csatlakozik a Szentágothai János Kutatóközpont Lab-on-a-chip Kutatócsoportjához, ahol Kovács L. Gábor akadémikus útmutatásával nagyszegű pályázatok megvalósításával és fiatal kutatók munkájának irányításával szélesebb kutatási spektrum nyílik meg számára. Kutatási területe a karcinogenezis mellett kiterjedt az embrionális fejlődés molekuláris markereinek tanulmányozására is. 2018-tól dolgozik az MTA Eötvös Lóránd Kutatóhálózatban, 2020-tól a Humán Reprodukciós Nemzeti Laboratórium Innovatív Genomikai és Bioinformatikai Kutatócsoportjának társvezetője. 2021-ben Kopp-Skrabski tudományos díjra jelölik és a PTE, ÁOK Pro Facultate ezüst fokozattal tünteti ki, a PTE, LMI molekuláris diagnosztikai laboratórium az EU RESPONSE referencia laboratóriumi hálózat tagja lesz és a laboratóriumi részleg munkáját az EMMI Miniszteri Dicséretben részesíti. 2023-tól a Szentágothai János Kutatóközpont Molekuláris Medicina Kutatócsoportjának vezetője. Szakvizsgával rendelkezik a megelőző orvostan- és népegészségtan valamint az orvosi laboratóriumi diagnosztika területén. 16 éve oktat a molekuláris epidemiológia és az orvosi laboratóriumi diagnosztika molekuláris genetikai tématerületeihez kapcsolódóan, általános orvos, fogorvos, gyógyszerész, biotechnológus és klinikai laboratóriumi kutató mesterképzésben részt vevő hallgatókat. 136 tudományos közlemény és 7 felsőoktatási tankönyvben megjelent könyvfejezet szerzője, Hirsch indexe 14. Férje Papp Roland, gyermeke, Andor 21 éves.

DR. LENGYEL ZSUZSANNA egyetemi docens 1975-ben Pécsen született. Középiskolai tanulmányait Pécsen, a Leőwey Klára gimnáziumban végezte, majd a Pécsi Orvostudományi Egyete-

men 2001-ben általános orvosi diplomát szerzett. Ezt követően a PTE Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinikáján rezidensként, majd klinikai orvosként dolgozott. 2006-ban bőrgyógyászatból, 2010-ben klinikai onkológiából szakvizsgát, majd 2020-ban palliatív orvoslásból licence vizsgát tett. Levelező PhD-hallgatóként 2013-ban szerzett PhD-fokozatot. 2014 óta a dermato-onkológiai részleg vezetője, 2014-2023 között a fekvőbeteg osztály vezetője volt, 2016-tól intézetvezető-helyettes. A klinikai munka mellett kutatási témája a bőrdaganatok kezelésében alkalmazott terápiák hatékonyságával összefüggő prognosztikai tényezők vizsgálata és a cirkadián rendszer szerepének kutatása bőrbetegségekben. Kari és országos önálló tudományos pályázatokat nyert el (ÁOK-KA, fiatal kutatói OTKA). Több mint húsz éve oktat, munkájával eddig több TDK-hallgató ért el helyezést házi illetve országos TDK-konferencián. 2022-ben habilitált, 2023-tól egyetemi docens és 2023. július 1-től megbízott intézetigazgató. 2016 óta vezetőségi tagja a Magyar Dermatológiai Társulatnak, 2017-től alapítója és elnöke a Magyar Dermatológiai Társulat Dermatoszkópos Szekciójának. 2021-től vezetője a Magyar Dermatológiai Társulat web és média operatív team-jének. 2019-től az International Society of Dermoscopy vezetőségi tagja. Több rövidebb tanulmányi úton vett részt Nápolyban, Bécsben és Münchenben. 2022-ben a tudományos, gyógyító és oktatói munkája elismeréséül a Magyar Dermatológiai Társulat Kaposi Emlékérem kitüntetésben részesítette. Eredményeiből eddig 49 közlemény, 4 könyvfejezet született.

Összesített impakt faktora: 60,856, független hivatkozásainak száma 178. Házas, két fiúgyermek édesanyja.

DR. NAGY TAMÁS egyetemi docens 1976-ban született Pécsen. Középiskolai tanulmányait a Pécsi Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumában végezte, 1994-ben tizedik helyezést ért el a kémia OKTV döntőjében. 2000-ben diplomázott általános orvos szakon a Pécsi Tudományegyetemen. TDK-munkáját a Laboratóriumi Medicina Intézetben másodéves kora óta végezte, majd az orvosi diploma megszerzése után szintén a Laboratóriumi Medicina Intézetben kezdett el dolgozni, mely jelenleg is a munkahelye. 2002-2004 között posztdoktori ösztöndíjjal az Egyesült Államokban, a University of Alabama at Birmingham, Cell Biology intézetében végzett kutatómunkát. 2007-ben PhD-fokozatot szerzett, 2009-ben orvosi laboratóriumi diagnosztika szakvizsgát tett, 2021-ben habilitált. 2007-től 9 éven át vezette a Laboratóriumi Medicina Intézet Akác utcai telephelyét. 2010-11-ig a Dombóvári Kórház laboratóriumának megbízott vezetője volt. 2020-tól és jelenleg is a PTE Laboratóriumi Medicina Intézetének intézetigazgató-helyettese. 2005-től vesz részt a Klinikai Biokémia tárgy oktatásában magyar és angol nyelven. Számos alkalommal kapott kari kitüntetést oktatásszervezési és publikációs tevékenységéért. Több hallgatója ért el helyezést házi illetve országos TDK-konferencián, 12 sikeres szakdolgozat mentora. Szakdolgozatok, PhD-dolgozatok és előadások, valamint idegen nyelvű peer-review közlemények és pályázatok rendszeres

bírója. Témavezetésével két hallgató védte meg PhD disszertációját, jelenleg egy PhD-hallgató témavezetője. Német közép és angol felsőfokú ismeretekkel rendelkezik. Közleményeinek száma 53, közöttük külföldi kiadású szakfolyóiratban 35, összesített impakt faktora 130,131, független idézettsége 411. Fő kutatási területe az enzimikus és nem enzimikus fehérjeleglikáció és diagnosztikai felhasználási területei. Családos, felesége Benyiczki Edit óvodapedagógus, két gyermekük van, Laura (6) és Dániel (4).

DR. NÉMETH TIMEA egyetemi docens 1994-ben végzett angol nyelv és irodalom szakon a Janus Pannonius Tudományegyetemen. 1995-ben fordító és tolmács képesítést szerzett ugyanitt, majd 1998-ban MBA végzettséget a PTE, Közgazdaságtudományi Karán. Doktori fokozatát 2015-ben védte meg a PTE, Egészségtudományi Doktori Iskolában, 2021-ben pedig habilitált doktori címet szerzett. 2000-től főiskolai adjunktusként dolgozott a PTE, ETK Szaknyelvi Tanszékén, majd 2012 óta a PTE, ÁOK Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézetében oktat angol szaknyelvi, valamint orvosi kommunikációs készségeket fejlesztő tárgyakat. Emellett posztgraduális szakmai továbbképzéseken, PhD-programokban és OFTEX kreditpontos kurzusokon is tanít. Modulvezető az orvosi kommunikációs készségeket fejlesztő Szinergia Projektben, valamint PhD-témavezető a PTE, Egészségtudományi Doktori Iskolában. 2017 óta rendszeresen dolgozik demonstrátor hallgatókkal, munkája elismeréseként négy alkalommal kapott

kiváló mentor díjat, valamint 2020-ban kiváló oktató díjat. Részt vett 13 hazai és nemzetközi pályázatban, kettőben projekt- és szakmai vezetőként. Regionális szaktanácsadóként tevékenykedik az European Association of Language Teachers for Healthcare szervezetnél, intézeti képviselő a European Confederation of Language Centres in Higher Education szövetségben, valamint tagja több nemzetközi és hazai szakmai szervezetnek. 2022 óta elnökségi tag a PTE, ÁOK Demonstrátori Diákkörben. Rendszeresen lektorál szakfolyóiratokban, és szakmai egyesületeknek, mint az amerikai székhelyű Centre for Intercultural Dialogue. Fő kutatási területe az interkulturális kompetenciák szerepe az orvosi kommunikációban, valamint a digitális és korszerű módszertani eszközök használata az oktatásban. Tudományos közleményeinek száma 132, ebből 37 tudományos folyóiratcikk, 3 könyv, valamint 3 könyvrészlet. Független citációinak száma 140, összesített impakt faktora 23,83, Hirsch-indexe 7. Férje dr. Sütő Balázs, orvos, három gyermekük: Annamária, Benedek és Zsigmond.

DR. OTTÓFFY GÁBOR egyetemi docens 1970-ben született Kaposváron. 1988-ban érettségizett Fonyódon, 1995-ben szerzett diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. 1995-től a POTE Patológiai Intézetében, 1996-tól a Kerpel-Fronius Ödön Megyei Gyermek-kórházban, 1999-től a Komló Városi Kórház Gyermekosztályán dolgozott. 2000-ben a PTE, Gyermekgyógyászati Klinikán teljesített polgári szolgálatot. Ennek befejeztével sikeres csecsemő- és gyermekgyógyász szakvizsgát tett. 2001

decemberétől a PTE, Gyermekgyógyászati Klinika Oncohaematologia Osztályán dolgozik, melynek 2007 januárjától vezetője. A külföldi ösztöndíjak közül az egyetem alatt és után néhány alkalommal egy-egy hónapos németországi tanulmányutak (Bad Homburg, Tübingen, Lübeck) mellett a bécsi St. Anna Kinderhospital Oncohaematologiai Centrumában 2003-ban töltött fél éves klinikai munka emelendő ki. 2005-ben hematológus, 2009-ben klinikai onkológus szakvizsgát, 2014-ben palliatív orvoslás license vizsgát, 2016-ban gyermekonkológia és -hematológia szakvizsgát tett. A Magyar Gyermekgyógyászok Társasága, a Magyar Gyermekonkológiai és Gyermekhematológiai Társaság, a Német Gyermekonkológiai Társaság (GPOH), a Nemzetközi Gyermekonkológiai Társaság (SIOP) tagja. A Gyermekonkológiai és Gyermekhematológiai Társaság Vezetőségi tagja 2007 óta. A társaságon belül a gyermekkori vesedaganatok ellátásáért felelős. 2014 óta a Nemzeti Gyermek Hemopoetikus Össejt Transzplantációs Bizottság tagja. 2011-től az Eurakvilo Gyermekonkológiai és Gyermekhospice Közhasznú Alapítvány kuratóriumi elnöke. 2012-ben a betegek és hozzátartozók írásbeli véleményei alapján a Magyar Rákellenes Liga „Az év onkológusa – az én orvosom” díjjal és a hozzátartozó Dollinger Gyula emléklakett-tel tüntette ki. Közleményeinek száma 44, H-indexe 7. Felesége Ottóffy-Nagy Andrea, pszichológus; három gyermek (Zsófia, Barnabás, Boróka) édesapja.

DR. SÁRSZEGI ZSOLT egyetemi docens 1969. február 9-én született Szegeden.

Középiskolai tanulmányait a székesfehérvári József Attila Gimnáziumban végezte, orvosi diplomáját 1993-ban a Pécsi Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Karán szerezte cum laude minősítéssel. 1993-tól 1999-ig a II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrumban dolgozott. 1998-ban belgyógyászatból szerzett szakvizsgát. 1999 októberétől a Szívgyógyászati Klinikán dolgozik. 2001-ben kardiológiából, 2003-ban nephrológiából szerzett szakvizsgát. 2006-tól a Pécsi Tudományegyetem Orvosi Kémia és Biokémia Intézetében perfúziós szívmodelleken végezte tudományos munkáját, ennek eredményeként 2012-ben szerzett PhD-fokozatot. Disszertációjának címe „Investigation of oxidative stress on vascular and cardiac damage in animal model and humans”. 1993-tól 2000-ig az egyetem belgyógyászati és nephrológiai oktatásában magyar és angol nyelven, 2000-től a kardiológia graduális és posztgraduális oktatásában vett részt. 2013 és 2022 között a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kara Sporttudományi Szakának megbízott oktatója. TDK-témavezető, 15 TDK-hallgató munkáját irányította, közülük többen az OTDK-ra jutottak és díjat is nyertek. 2016-óta PhD-téma-vezető. Tagja a Magyar Kardiológusok Társaságának, a Magyar Nephrológiai Társaságnak és a Magyar Hypertonia Társaságnak. Több nemzetközi folyóiratnak végez lektori munkát. 2020-óta a 2020.4.1.1 Tématerületi Kiválósági Program ösztöndíjasa. 2022-ben habilitált a Pécsi Tudományegyetem Általános orvostudományi Karán. Összes közleményeinek 80, független citációinak a száma 351.

DR. SIMON DIANA egyetemi docens 1978-ban született Pécsen, középiskolai tanulmányait a PTE, Babits Mihály Gyakorló Gimnázium angol tagozatán végezte, általános orvos diplomát 2004-ben a PTE, ÁOK-n szerzett summa cum laude minősítéssel. Tanulmányait nappali tagozatos PhD-hallgatóként folytatta a PTE, Immunológiai és Biotechnológiai Intézetben és a Reumatológiai és Immunológiai Klinikán, mialatt 2006 és 2007 között lehetősége nyílt Marie Curie Fellowship keretein belül az Egyesült Királyságban, a Birminghami Egyetemen is kutatni. PhD-fokozatot 2010-ben szerzett a

PTE, ÁOK-n, ugyanitt 2022-ben habilitált, fő kutatási területe a B-sejtek vizsgálata szisztémás sclerosisban. 2008-2010-ben központi gyakornok, 2010-2012-ben orvosgyakornok majd 2012 és 2023 között egyetemi adjunktus volt a PTE, Immunológiai és Biotechnológiai Intézetben. Orvosi laboratóriumi diagnosztika szakvizsgát 2012-ben szerzett, 2013-tól immun-
diagnosztikai laboratóriumvezető-helyettes szakorvos, az egészségügy területén végzett áldozatos, kiemelkedő színvonalú munkájáért 2020-ban PTE, KK Elnöki Dicséretében részesült. 2013-ban a „PTE, ÁOK – Ifjú Kutató Dr. Romhányi György Ösztöndíjat” kapott, 2014-ben PTE Kutatói Ösztöndíjjal végzett kutatómunkát a Würzburgi Egyetemen Németországban. 2021-ben MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíjat, 2021, 2022 és 2023-ban Új Nemzeti Kiválósági Program Ösztöndíjat nyert. 2022-ben Kiváló Szerző Díjban és Rektori Dicséretben részesült. 2013-ban és 2021-ben Kari Kutatási Alap, 2021-ben OTKA támogatást nyert el, további OTKA, GINOP, TKP, HRNL pályázatok résztvevője. A PTE, ÁOK mellett az ETK-n is oktat, számos szakdolgozat és TDK-munka témavezetője, TDK-hallgatói közül Kardos Dorottya OTDK 2. helyezett (2015), Kovács Márton Áron OTDK 1. helyezett (2019) és dékáni pályamunka 1. díjas. Két PhD-hallgató témavezetője és 4 PhD-hallgató társ-témavezetője. Orvos és szakdolgozó szak- és továbbképző kurzusok szervezője, előadója. Tudományos közleményeinek száma 61, összesített impact faktora 141,703.

„Segíteni szeretnék az embereken” – ÁOK-hallgatók a fehér köpeny jelentőségéről

Látványos mérföldkő egy orvostanhallgató életében, mikor a preklinikai tanulmányokból a klinikai tanulmányokba lépve magára ölti a fehér köpenyt. A hivatást szimbolizáló ruhadarab azonban sok hallgatónak többet jelent pusztán mérföldkőnél, mely a tanulmányi előrehaladásukat jelzi. Pécsi orvostanhallgatókkal beszélgettünk arról, miként élték meg ezt a jeles napot.

Idén szeptember 15-én immáron nyolcadszor rendezték meg a White Coat Ceremonyt a PTE Általános Orvostudományi Karán, a hivatást szimbolizáló ruhadarabot hallgatók sokasága öltötte magára az Angol-Német Hallgatói Önkormányzat szervezésében lezajlott ünnepségen a dr. Romhányi György aulában. „Szüleim és nagyszüleim is orvosok, így kiskorom óta az orvostudomány világa vesz körül. Az otthoni beszélgetések gyakori témája a gyógyítás és az orvosi esetek, amik már egészen kisgyerekként is érdekelték, kíváncsiságot váltottak ki belőlem az emberi testtel kapcsolatban” – nyilatkozta *Pytel Panna*, aki harmadéves magyar programos hallgatóként öltötte magára a fehér köpenyt. Már kisiskolás korában eldöntötte, hogy családja nyomdokaiba szeretne lépni, embereken segíteni, gyógyítani őket, pozitívan befolyásolva a környezetét. Panna mindkét bátyja ezt a hivatást választotta, az idősebbnek már meg is van a diplomája, így tudta, hogy nem lesz könnyű munka az alapozó modul elvégzése. „Az első két évet az orvoskaron sokan mumusként emlegetik, így nagyon izgatott vagyok, hogy ezt magam mögött tudhatom. Kíváncsian várom a klinikai tárgyakat, hogy belelássunk a különböző szakmákba és már valóban a gyógyításról tanuljunk” – fogalmazott. „A fehér köpeny átvétele nagy megtiszteltetés volt. Úgy érzem, hogy ezzel elismerték a tanáraink az eddigi munkánkat, méltónak és alkalmasnak tartanak minket arra, hogy a betegek közé menjünk, elősegítsük a gyógyulásukat” – emelte ki. Továbbá, mivel hosszú a 6 év tanulás, ezért ez plusz motivációt és elismerést is jelent számára.

Alexander von Thadden Németország Bonn városából jelentkezett a PTE általános orvosképzésére, a Német Programba. Harmadéves hallgatóként ő is részt vehetett a ceremónián. „10 éves korom óta önkéntes tűzoltó vagyok, itt ismerkedtem

meg, már fiatalon, az elsősegéllyel és a mentéssel. Mindig szerettem emberekkel foglalkozni, segíteni nekik, ugyanakkor éreztem a késztetést, hogy tanuljak. Miután gyakornokként elkerültem egy kórházhoz, kétséget kizáróan tudtam, hogy az orvoslás lesz a hivatásom. Segíteni szeretnék az embereken, és olyan jó szeretnék lenni ebben, amilyen jó csak lehetek” – mondta. Hozzátette, a White Coat Ceremony nagyon nagy jelentőséggel bír számára, hiszen egyrészt azt jelképezi, hogy túl van a pályafutása első nagy mérföldkővén, másrészt viszont mutatja, hogy új kihívásokkal kell szembenéznie a klinikai részen. Továbbá jelzi, hogy közelebb került ahhoz, hogy orvosná váljon, hiszen immáron ugyanazt a köpenyt viseli hallgatótársaival, mint a professzorok. „A fehér köpenyre hímzett egyetemi logó nem csak a hovatartozást jelöli, hanem a belénk vetett hitet is. Most rajtunk a sor, hogy megszolgáljuk ezt a bizalmat, és a legjobb tudásunk szerint, eltökélten és alázattal folytassuk tanulmányainkat” – zárta gondolatait *Alexander von Thadden*.

„Míg az évnnyitó azt jelentette számomra, hogy megkezdhetjük tanulmányainkat a karon, a White Coat Ceremony azt a napot testesíti meg, mikor ténylegesen orvostanhallgatókká lettünk” – vélekedett *Woojae Jung*, aki Dél-Koreából érkezett a PTE orvoskarának Angol Programjára. Miután szülei szintén orvosok, már gyerekkorától kezdve tudta, hogy ő is ezt a foglalkozást szeretné választani. A fehér köpeny ünnepélyes felvétele egyfajta mérföldkővet jelent számára, hiszen jelzi az átmenetet az oktatás feljebb szakaszaiba. Számára a köpeny az integritás, az etika és az elkötelezettség fontosságának szimbóluma, egyúttal a hallgatókba vetett bizalom, valamint az elvárások jelképe is. Végső soron ez testesíti meg az átmenetet egy olyan szerepbe, ahol pozitív hatást gyakorolhatnak az emberek életére.

Összességében elmondható, hogy a White Coat Ceremony minden egyes harmadéves hallgatót megragad és büszkeséggel tölt el. Ugyanakkor együttesen érzik igazán azt, hogy a fehér köpeny nemcsak motivációt, de egyfajta küldetésudatot is szimbolizál legfőbb céljuk, az orvosná válás irányába.

További fotók.

Harta Viktor
Fotó: Verébi Dávid

„A kint tanult labortechnikákat itthon is hasznosítani tudom” – kutatási gyakorlat a Mayo Klinikán

Szabó Evelin és Bosnyák Inez, a pécsi orvoskar hatodéves hallgatói a nyáron az USA és a világ egyik vezető egészségügyi intézményében, a Rochesterben található Mayo Klinikán töltöttek egy hónapot kutatási gyakorlaton. A lehetőség megteremtésében és a kiválasztásukban is fontos szerep jutott dr. Reglődi Dóra professzor asszonynak, az Anatómiai Intézet igazgatójának, tudományos dékánhelyettesnek. Az előzményekről, az együttműködés létrejöttéről, a két fiatal tapasztalatairól, a kutatási gyakorlat hasznáról, hozadékaikról, valamint a további kapcsolatépítés lehetőségeiről is beszélgettünk.

„2019-ben négyfős csapattal látogatást tettünk az USA-ban, dékán úr vezetésével. Az volt a célunk, hogy a világ vezető egyetemeivel kollaborációkat hozzunk létre. A Mayo Klinikán már létezett magyar kontaktunk, dr. Morava Éva és dr. Kozicz Tamás professzorok személyében, akikkel a korábbiakban is remek kapcsolatot ápolunk, ám kétoldali szakmai megállapodás nem született köztünk. Először az oktatás területén léptünk előre, dr. Gaszner Balázs kollégámmal egy-egy hétig a Mayon anatómiát tanítottunk. A koronavírus-járvány kissé megakasztotta az építkezés folyamatát, ám lecsengése után dr. Morava Évát kineveztük professzornak, dr. Kozicz Tamás pedig vendégprofesszor lett nálunk, az Anatómiai Intézetben. A következő lépés a hallgatók kijuttatása volt, amit nagyon hosszú adminisztrációs folyamat előzött meg” – sorolta az előzményeket dr. Reglődi Dóra. Mint mondta, dr. Morava Éva komoly kutatási háttérrel is rendelkezik amellet, hogy genetikus és klinikus, dr. Kozicz Tamás pedig főként kutatóként dolgozik. Mindketten vezetnek labort, így tudott a két hallgató kijutni. A hat ötdéves MD-PhD-hallgató közül válogatták ki őket, a legkiválóbb ötdéveseket, akiknek már volt tudományos közleményük is. Dr. Reglődi Dóra hozzátette: céljuk volt az is, hogy a diákok által megszerzett tudás egy ideig – legalább a PhD időtartamára – az orvoskaron maradjon.

Szabó Evelin dr. Kozicz Tamás, Bosnyák Inez pedig dr. Morava Éva kutatócsoportjába került. A Mayo Klinika „research trainee” pozícióban fogadta őket. Inez – a vízummal kapcsolatos nehézség miatt – egy héttel később tudott megérkezni Rochesterbe, de kutatási gyakorlatát ez nem hátráltatta. „Először el sem hittem, hogy engem választottak, csak akkor tudatosult bennem, amikor az első online beszélgetés megtörtént a kinti professzorokkal. A témavezetőim és a családom is nagy lehetőségnek tartották, mindenki örült neki” – mesélte meghatottan Szabó Evelin. Evelin három éve TDK-hallgatója az Élettani Intézetnek, témavezetői: dr. Zelena Dóra professzor asszony és Péliné dr. Kovács Anita adjunktus. Pszichiátriai betegségek preklinikai modelljeivel foglalkoznak. Evelin két projektben vesz részt: az egyikben patkány-depressziómodellben a prolaktin-releasing peptid (neuropeptid) szerepét vizsgálják, a másikban pedig – ami a poszttraumás stresszavarmodellje egéren – a metabolikus aspektusokat kutatják. Mint mondta, dr. Zelena Dóra és dr. Kozicz Tamás egy korábbi kutatási együttműködés során dolgoztak már együtt, így olyan témát igyekeztek találni a számára, amelyet itthon is lehet haszno-

sítani: ez volt a mitokondriális funkció vizsgálata a pszichiátriai és a genetikai betegségekben. Evelin megtanulta a Mayon használt mitokondriális méréseket: a mitokondriális légzési lánc komplexek, illetve a citrát-szintáz enzim aktivitásának a mérését, valamint a SoNar intracelluláris szenzor használatát. A vizsgált minták a betegek bőrbioopsziáiból származó kötőszöveti sejtek voltak, ezek sejt kultúrában való tenyésztésével foglalkozott. Mivel az élettanon nem foglalkozott sejt kultúrákkal, ezért ez új perspektívákat nyitott előtte. Mint mondta, a kint tanult mitokondriális mérési technikákat az itthoni kutatási projektekre is integrálni lehet, adottak hozzá a feltételek. „A pszichiátriai betegségek nagyon egyéniek, sokszor nem értjük pontos hátterüket, patomechanizmusukat, ezért is fontosak az állatkísérletek, mert bizonyos anyagok használatával befolyásolni tudjuk az adott betegség tüneteit. A kutatás végén remélhetőleg klinikai haszna is lesz a tevékenységünknek, hosszú távon még akár a gyógyszerfejlesztésig is eljuthatunk” – indokolta a motivációját.

Bosnyák Inez az anatómia szigorlatát követően kezdett demonstrátorkodni, majd később TDK-zni az Anatómiai Intézetben. Kutatási tevékenységét az előző tanév szeptemberétől MD-PhD-hallgatóként folytatja dr. Reglődi Dóra professzor asszony, dr. Váczy Alexandra adjunktus és dr. Atlasz Tamás docens irányítása alatt. Fő témája egy optimális iszkémiás retinopátiás egérmodell kialakítása, mellette vizsgálja egy növényi hormon lehetséges jótékony hatását a retina oxigénhiányos állapotában, valamint a PAC1R védő szerepét a különböző szemészeti, gyulladásos kórképekben. Dr. Morava Éva kutatócsoportja, amihez csatlakozott, bizonyos típusú glikozilációs rendellenességek szív működéssel kapcsolatos manifesztációinak a patomechanizmusát is vizsgálja, és lehetséges terápiás szereket is tesztl. Mint magyarázta, a fehérjékre alapesetben cukrok rakódnak, így tudnak megfelelően működni, azonban a veleszületett glikozilációs rendellenességekben (CDG-k) szenvedők nem tudják megfelelően rögzíteni ezeket a cukrokat vagy cukorláncokat. Mivel glikoziláció minden sejtben és szövetben zajlik, ezért a CDG-ben szenvedő gyermeknek vagy felnőttnek a teste legkülönbözőbb részein lehetnek tünetei, beleértve az agyat, az idegeket, az izmokat, a májat vagy az immunrendszert. A kinti kutatócsoport tagjai a betegek bőrbioopsziájából származó sejtekkel különböző méréseket végeznek a magasan glikozilált fehérjék szintjét mérve, továbbá különféle genetikai kutatásnak vetik alá őket. Számára lenyűgöző volt, hogy a bór-

biopsziából származó sejteket visszaprogramozták összejteké, majd ezekből dobogó szívizomsejtet differenciáltak. Ebben a betegség típusban ugyanis a kiegészítő terápia minden tüneten enyhít, kivéve a szívet érintő problémákat. A módszer segítségével új terápiás lehetőségeket tudnak tesztelni. Inez számos olyan labortechnikát is tanult, amelyeket itthon is hasznosítani tud. Bepillantást nyerhetett a CDG-s betegek ellátásába is, több alkalommal is részt vehetett szakrendelésen.

Esetleírásaikból egy-egy első szerzős cikk is születik, várhatóan a jövő év elején. Inez cikkében egy úgynevezett ALG1-CDG-s kislánnyal foglalkozik. Mint mondta, nála az izomgyengeség, az epilepszia, a hallás- és látáskárosodás is megjelent. Mivel ezek a glikozilációs jelenségek gyakran szemészeti következményekkel is járnak, ezért – eredeti kutatási témájához kapcsolódva – ebben is elmélyedt, már csak azért is, mivel ez kevésbé vizsgált terület. A gyermek bőrbopsziájából származó sejtekkel különböző labortechnikákat is végeztek, mert a leggyakrabban használt diagnosztikai módszer nála nem mutatta ki a betegséget, holott nagyon súlyos tünetei voltak. Evelin is egy ritka genetikai betegséggel küzdő kislány esetét dolgozza fel, akinek veleszületett foszforizációs zavara van. Bár ez a genetikai variáns nagyon súlyos kórképet szokott előidézni, itt csak enyhék a tünetek úgy a halláskárosodást, mint a motoros elmaradást illetően, aminek az okát egyelőre nem tudják. Mint mesélte, az ilyen betegségben szenvedő gyerekek fejlődésében az első néhány hónapban még nincs semmiféle számottevő eltérés, azonban az első életévükben általában

már jelentkeznek az alacsony vércukorral és májelégtelenséggel járó epizódok, ami miatt a kicsik a sürgősségi osztályokon szoktak kikötni. A súlyos tünetűek az addig megszerzett készségeiket két éves korukra elvesztik, és életük végéig gondoskodásra szorulnak. Mindketten hangsúlyozták, hogy a Mayo Klinikán nagyon jól felszerelték a laborokat, ám mindaz, ami ott, az itthon is megvalósítható. Mesélték, hogy a több mint háromszintes klinikaépület olyan, akár egy múzeum vagy bevásárlóközpont, mert a földszint alatt, az egyes klinikarészek között boltok és kávézók is vannak. Szabadidejükben bejárhatták Rochestert, sétálhattak a szállásuktól tíz percrenyire található, szépséges tó körül, és megtekinthették Minneapolis főbb nevezetességeit is.

„Dr. Morava Éva és dr. Kozicz Tamás a jövőben is várja a hallgatóinkat kutatási gyakorlaton a Mayo Klinikán, kintléttüket a dékáni vezetés is támogatni fogja. A Harvard Egyetemmel is létrejött oktatási kapcsolat, dr. Fischer Krisztina vendégprofesszora lett a pécsi orvoskarnak, közreműködésével több oktatásfejlesztési kurzus is elindult. Sokféle hallgatói programot tervez megvalósítani a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságának új elnöke, dr. Horváth Gábor is, aki az eddig felgyűlt tapasztalatokból szeretne tovább építkezni, így többféle lehetőség is vár a fiatalokra” – összegezte a jövő terveit dr. Reglődi Dóra.

Schweier Rita

Fotó: Verébi Dávid

A beszélgetés itt meghallgatható
(#pécsi orvosi podcast, Spotify).

„Életerő Akadémia” workshopot tartott az Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet

Az Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet munkatársai, *Eklics Kata* és *Szalai-Szolcsányi Judit*, valamint egy lelkes, demonstrátor hallgatókból álló csapat várta szeptember 22-én az érdeklődő hallgatókat és oktatókat az angol nyelvű Life Essence Academy programra.

A magyar és a nemzetközi hallgatók integrációja és színvonalas oktatása a kar kiemelt céljai között szerepel. A multikulturális környezetben az oktatók és a hallgatók számára is számos kihívás adódik, melyek hatékony kezelése gyakran jár nehézségekkel. Az intenzív és hosszú távú stressz, amit a követelmények, a társadalmi nyomás, a kulturális különbségek, a tanulási problémák, illetve a személyes gondok váltanak ki, komoly hatással lehetnek az egyén mentális egészségére.

A kimerülés elkerülése érdekében segítséget jelenthet a tudatos energiagazdálkodás. De honnan meríthetünk energiát? Hogyan maradhatunk motiváltak az általunk kitűzött célok elérése felé vezető úton? Mi segít abban, hogy végrehajtsuk a terveinket, még akkor is, amikor épp nincs elegendő erőnk hozzá? Ezek a kérdések inspirálták az Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet munkatársait az „Életerő Akadémia” című workshop megszervezésére. A találkozóra meghívták Király Emese szakértőt, az Életerő Akadémia alapítóját, integratív önismereti tréneret. A program során a hallgatók felfedezhették azokat az energiataralékokat, amik hozzájárulhatnak egészséges életenergia-szintjük fenntartásához.

A felsőbb éves demonstrátor hallgatók: *Beck Brandon*, *Cameron Shaw*, *Mahan Sayadinia*, *Lontia Banda*, *Onuh Deborah Adigo* és *Abdulaleem Hikmah Folashade* játékkal, fizikai és érzelmi állapotra vonatkozó felméréssel, valamint előadásokkal is készültek, amik megkönnyíthetik az egyetemi tanulmányokat, segíthetnek a stresszmentesebb élet elérésében. A résztvevők számára Well-Being állófogadás biztosította az egészséges csemegéket és a frissítő, zöld teát. A program nemcsak a mentális jóllétet célozta elősegíteni, hanem aktív szerepet vállalt az Általános Orvostudományi Kar és a Pécsi Tudományegyetem nemzetköziesítési törekvéseiben is. Az Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet munkatársai köszönik, hogy a kar vezetése támogatta ebben őket.

További fotók.

Schweier Rita

Beszélgetés dr. Varga Ádám transzplantációs sebésszel

Varga Ádám már kisgyerekkorától kezdve orvosnak készült, majd hallgatókorában a vakbélműtétje után választotta a sebészetet. Transzplantációs sebészként ő végezte el Pécsen az ezredik szervátültetést, és az újító elképzelései, megoldásai már a szélesebb szakmai közeg elismerését is kivívták. A PTE, KK, Sebészeti Klinika egyetemi tanársegédjével a transzplantációs sebészet izgalmas, ám nehéz területéről, izgalmas újításairól és terveiről beszélgettünk.

Egy műtéttel járó súlyos betegség számos reakciót kiválthat, azonban valószínűleg keveseket készítet arra, hogy ők maguk is sebésznek csapjanak fel. Ám ha a szóban forgó illető gyermekkori álma az orvoslás, és orvoshallgatóként kerül a műtőasztalra, akkor az meglehetősen speciális eset. Ez történt dr. Varga Ádammal, aki egy gyulladt vakbélnek köszönhetően találta meg hivatását. Ez persze nem ment egyik percről a másikra. „Bár egyetlen orvos sem volt még a szűkebb és tágabb családomban, számomra már kisgyerekkoromtól kezdve világos volt, hogy orvos szeretnék lenni, a szüleim szerint kicsi gyerekként is ezt választottam már a »mi leszel, ha nagy leszel« kérdésekre. Céltudatosan készültem erre az általános- és a középiskolai évek során, és nem volt B tervem a felvételikor sem; úgy voltam velem, hogy ha most nem vesznek fel, akkor megpróbálom a következő évben” – idézi fel a kezdeteket. A felvételi azonban egyből sikerült, mégpedig a pécsi orvosira, Ádám ugyanis ebből a szempontból is igen céltudatos volt.

„Eredetileg körmendi vagyok, így jóval egyszerűbb lett volna Budapesten továbbtanulnom, de sohasem vonzott a főváros. Pécsen valamennyire ismertem már, tetszett a város családiasabb hangulata, és a nyílt nap is nagyon jó élmény volt.” Bár először gyermekorvosnak készült, másodéves korában magával ragadta a sebészet szépsége. Ehhez pedig csupán egy súlyos betegségre volt szüksége. „Meglehetősen csúnya vakbélgyulladásal kerültem be a Sebészeti Klinikára, ahol aztán sok időt kellett bent feködnyöm. Így először úgymond a másik oldalról nézhettem bele az itt folyó munkába: mindenki nagyon kedves volt velem, úgy éreztem, hogy nem is lehetnék jobb helyen betegként. Emellett orvostanhallgatóként azt is láthattam, hogy milyen sokrétű és izgalmas munka zajlik itt. Kifejezetten jó kapcsolatba kerültem az engem operáló Papp Róbert doktor úrral, és neki köszönhetően már harmadéves koromban bele tudtam vágni a TDK-munkába, mégpedig a klinika transzplantációs munkacsoportjában Szakály Péter doktor úr vezetésével, akitől egészen a mai napig sok segítséget kapok.”

Bonyolultsága és az igencsak komoly követelmények miatt nem feltétlenül a transzplantációs sebészet a legvonzóbb terület a hallgatók és szakorvosjelöltek számára, ám Varga Ádám szerint a sebészet egyik legszebb és az orvost leginkább jutalmazó ágáról van szó. „Sebészként az esetek túlnyomó többségében vagy kivesszünk valamit a betegből, vagy legalábbis átalakítjuk a testét. A szervátültetés szinte az egyetlen olyan terület, amikor valamit hozzáadunk, egy új élet lehetőségét próbáljuk biztosítani a betegeknek. Emellett nagyon rokonszenvesnek találtam azt a pécsi gyakorlatot, hogy a vese- és hasnyálmirigy-átültetésen átesett páciensek gondozása a sebészek kezében marad, azaz szemben az általános protokollal, amikor a betegekkel való kapcsolat legfeljebb a varratszedésig tart, itt hosszú évekig tartó nexus alakul ki, és egy nagy, összetartó közösséget alkotunk. Ez ráadásul szakma-

ilag is ösztönöz minket, ki kell lépnünk a szűk szakterületünkről.” Mindehhez persze arra is szükség volt, hogy mind felsőbb éves hallgatóként, mind szakorvosjelöltként és fiatal orvosként maximális támogatásban részesüljön a klinika és az osztály vezetői részéről. Mi sem példázta ezt jobban, mint hogy alig pár évvel azután, hogy rezidensként a klinikára került, ő végezhette el az ezredik pécsi szervátültetést. „Ez a történet tökéletesen jellemzi az itteni támogató közeget. Az akkori osztályvezetőm, Kalmár Nagy doktor úr nyugodtan mondhatta volna, hogy ő csinálja meg a műtétet, már csak azért is, mert ő hajtotta végre az első pécsi transzplantációt. Ehelyett rám bízta az operációt, és beállt mellém asszisztálni. Nagyon szép gesztus volt ez a részéről.”

Az ilyen ünnepi alkalmak persze ritkák a transzplantációs osztályon, ahol az egyébként is óriási tétekekkel járó feszített munkát tovább nehezíti annak kiszámíthatatlansága: sohasem lehet tudni, hogy mikor áll rendelkezésre egy beültethető szerv, ami minden túlzás nélkül az életet és a halált jelentheti egy beteg számára. Varga Ádám pedig ennek a munkának a frontvonalában áll az egyik olyan ügyeletes orvosként, akinek akár az éjszaka közepén kell meghoznia percek alatt a döntést egy szerv beültetéséről. „Az Eurotransplant teljes jogú tagjaként tájékoztatnak minket a potenciális beültethető szervekről, és amikor én vagyok ügyeletben, akkor nekem kell döntenem, hogy elfogadok-e egy felajánlott szervet, vagy sem. Gondolkodásra pedig nincs sok idő, hiszen a szervet viszonylag rövid időtartam leforgása alatt be kell ültetni, ehhez pedig meg kell szervezni annak Pécsre érkezését akár Európa másik végéből is.” A rövid idő alatt pedig több szempontot is mérlegelni kell. „Ilyenkor már tudom a szerv alapvető sajátosságait: mennyire idős donorból származik, körülbelül milyen állapotban van. Ezek birtokában kell eldönteni például, hogy beültetek-e egy fiatal, művesekezésre még nem szoruló betegnek egy hatvan év feletti, diabéteszes, magas vérnyomással küzdő donorból származó, nem optimális vesefunkciókkal rendelkező szervet, ami biztosan rendelkezésre áll, vagy várok egy jobb paraméterekkel rendelkező vesére, ami viszont bizonytalan.” Ebből is látszik, hogy egy transzplantációs sebésznek a konkrét eljárás tökéletes elvégzésén túl számtalan nagy hordere-

jú, egy beteg életét évtizedekre meghatározó döntést kell meghozni, ám Varga Ádám amondó, hogy a tét nem béníthatja meg az orvosokat. „Nem mondom, hogy az első önálló ügyeleteim alatt túl jól aludtam volna annak tudatában, hogy bármikor befuthat egy telefonhívás, és nekem kell egy ilyen döntést meghoznom, ám ehhez is hozzá lehet szokni, és persze a tapasztalat gyűlésével már valamivel könnyebb dolgom van.”

Talán már az eddigiekből is kiderült, hogy Ádám szívesen tekint túl a konkrét sebészi munkán, és ennek a látásmódnak köszönhetően sikerült olyan újításokat bevezetni Pécsen, ami az ország többi transzplantációs osztályán is kedvező visszhangot váltott ki – még úgy is, hogy potenciális pluszmunkát jelent az orvosok részére. „A beültetett vesék működésében jelentkezhetnek problémák, amelyek több lépcsőt kivizsgálást tesznek szükségessé. Ennek része a szövettani vizsgálat, amit korábban radiológusok közreműködésével végeztünk, de a radiológia leterheltsége miatt sokszor nem került sor ezekre időben. Így elkezdünk gondolkodni azon, hogy mi intézzük a mintavételt, és rám esett a választás ennek megszervezésére. Ezután elkezdtem kísérletezni a klinikán lévő régi ultrahangkészülékkel, és egyre jobban izgattott a dolog. Egy mellkasebész kollégámmal együtt részt vettünk egy sürgősségi orvosoknak szóló tanfolyamon, amely nagyon jó volt arra, hogy a mi munkánkat befolyásoló praktikus kérdésekre választ nyerhessünk az ultrahang segítségével, és ezen fellelkesülve sikerült támogatást szereznem igazgatóunktól, *Vereczkei* professzor úrtól, és segítségével egy új ultrahang-készülékkel végezhetjük a vizsgálatokat. Így már magam is képes vagyok ellenőrizni bizonyos gyakoribb elváltozásokat, amelyekkel a munkánk során találkozunk. Emellett az egyik legfontosabb probléma a vesetranszplantációt követően, hogy nem pontosan ismerjük a beteg folyadék-töltöttségi szintjét, aminek pedig nagy jelentősége van. Súlyos következményekkel járhat, ha a beteg kiszárad, ám az is, ha túl sok folyadékot adunk neki, mert ezzel akár tüdőödémát is okozhatunk. A folyadékszint-mérésre korábban csak megkérdőjelezhető megbízhatóságú módszerek léteztek, ám a szakirodalomban már számos adat van arról, hogy a sokkos állapotban lévő, jelentős vér-, illetve folyadékvesztést elszenvedő betegek esetében a legnagyobb ér, a véna cava inferior átmérőjének mérésével viszonylag pontos adatokat lehet kapni. Kísérletképpen elvégeztem néhány ilyen vizsgálatot, és miután ezek sikeresnek bizonyultak, mára ez nálunk a protokoll része. Számomra nem várt módon pedig az erről szóló előadás akkora sikert aratott az idei transzplantációs konferencián, hogy egy gyógyszer cég felkarolásával ősszel kurzust szervezünk, hogy a többi magyarországi transzplantációs osztály is tudja alkalmazni ezt a módszert.”

Varga Ádám fontosnak tartja hangsúlyozni, hogy ezek az újítások csak a klinika vezetésének és kollégáinak támogatásával valósulhatnak meg, amiért nagyon hálás. Ez a támogató légkör létfontosságú volt egy kollégáival megvalósított másik fejlesztése szempontjából is, amivel egy több millió forintos költségű vizsgálati módszert sikerült megoldaniuk, ha nem is fillérekből, de pár tízezer forintból. „Mindehhez azt kell tudni, hogy az indocianin zöld nevű kontrasztanyag, azaz ICG kifejezetten hasznos a különböző sebészeti vizsgálatok során, például ezzel lehet észlelni a májban lévő tumorokat, ami létfontosságú információ a sebészeti beavatkozások tervezésekor. Az anyag detektálásához azonban alapesetben speciális kamerák, illetve ilyenekkel felszerelt eszközök szükségesek, amiknek tízmillió körül mozog az ára. *Sándor Zoltán* kollégámmal együtt kezdtünk el azon gondolkodni, hogy nincs-e valami alternatív megoldás erre a problémára, és némileg naiv módon úgy gondoltuk, hogy mi is tudunk építeni valami erre alkalmas berendezést. Így kezdtünk aztán az ehhez szükséges dolgok megrendelésébe az Ebay-ről és az Alibabáról, ám mint kiderült, a dolog bonyolultabb annál, ahogy gondoltuk, mert a fenti áruházak nem pontos eszközöket árultak. Ekkor vontunk be egy fizikust és végül műszerész édesapámat. Így raktunk össze egy kifejezetten fapados kamerát, ami viszont élesben is jól vizsgázott; bár kétségkívül nem tud annyit, mint egy 20 milliós készülék, de tökéletesen használható a vizsgálatok során, és rendszeresen bevetjük.”

Beszélgetésünkben teljesen egyértelmű Ádám töretlen lelkesedése, amivel a kötelező feladatok ellátásán túl folyamatosan munkája javítására és kollégái támogatására törekszik. Ehhez persze a már említett munkahelyi közegen felül a család támogatása is szükséges, és ezen a téren is szerencsésnek érzi magát – elvégre nem egy családban szülne feszültséget, hogy partnerünket rendszeresen az éjszaka közepén szólítja a munka. „A feleségem szintén az egészségügyben dolgozik, így érti és maximálisan támogatja a munkámat, és szerencsére a szüleink segítségére is számíthatunk – ez nagyon fontos a hétköznapiak során.”

És hogy mit tartogat a jövő? Ha Varga Ádámon múlik, akkor Pécsen, és az itt végzett további transzplantációkat. „Nagyon jól érzem magam Pécsen a klinikán. Néha persze jó kimozdulni, és megnézni, hogy máshol hogyan működnek a dolgok, mint például most tavasszal, amikor Ausztriában jártam egy tanulmányúton. De ilyenkor is az motivál, hogy megtaláljam, hogy mi működik máshol jobban, és mit tudok ebből magammal hozni. Mindenképpen itt tervezem a jövőmet.”

Stemler Miklós

Fotó: *Kalmár Lajos*

Korszerű érelzáró készülék érkezett a Gyermekgyógyászati Klinikára

Augusztus 29-én mutatták be a PTE Gyermekgyógyászati Klinikájának Manuális Tanszékén azt az új sebészeti rádiófrekvenciás érelzáró eszközt, amit adományként kaptak. A készülék a betegek méreteivel arányos nagyságú, és lehetővé teszi a korábban csak hagyományos, nyílt műtéti beavatkozások laparaszko-pos és torakoszko-pos elvégzését is, újszülött- és csecsemőkorúaknál egyaránt. Az új eszközt az Egyesült Államokban fejlesztették ki. Legfőbb előnye, hogy mindössze 3 mm-es átmérőjű, ezáltal nemcsak kisebb behatolási kapu, hanem alkalmas az újszülött- és csecsemőkorúak minimálisan invazív műtéti ellátására is. Az eszköz méretei arányosan kicsik, és akár az 5 mm átmérőjű erek ellátására is alkalmas. Működése rendkívül gyors, hatékony és kíméletes. Az eszköz kialakítása ergonomikus, a szövetek megfogására és preparálásra is kiválóan alkalmas. A készülék létezése és előnye már jó néhány éve ismertek voltak a hazai szakemberek számára a nemzetközi tudományos fórumokon, kongresszusokon látott előadásokból, eddig azonban Európában nem volt beszerezhető, nem forgalmazták. Az adományozó *HC Linear Műszaki Fejlesztő Kft-nek*, és a cég ügyvezetőjének, *Móricz Lászlónak* köszönhetően a berendezés alkalmazása a pécsi gyermekklinikán az elsők között indul Európában. Az új eszköz mintegy négy millió forintba került, a forrást az adományozó biztosította.

Fotók, videó (UnivPécs):

„Nagyon inspirál ez a munka, mert megunhatatlan, és új problémákat generál”

Dr. Környei Bálint Soma 31 éves, az Orvosi Képzőközpont Klinikai utolsó éves PhD-hallgatója. Louisville-ben, Kentucky államban született. Egy évig a PTE Egészségtudományi Karán képzőközpont diagnosztikai analitikusnak tanult, majd 2011-ben, ambícióit követve, átnyergelt az ÁOK-ra. Gyerekként az is felmerült benne, hogy számítógépes játékesztelő lesz, aztán ezt elvetette és maradt az orvosi hivatásnál, amit a szülei – főként az Élettani Intézetben oktató, egyetemi docens édesapja – és a nagyszülei is támogattak. Az igényes, látványos grafikai megoldások iránti vonzalma is hozzájárult, hogy a képzőközpont módszerek ragadták el. Fitt, fiatal, ambiciózus csapatával jelenleg a Klinikai Központ Rákóczi úti telephelyén dolgozik, ahol egymással összekötésben több számítógép is segíti az idegtudományi képzőközponttal kapcsolatos kutatásaikat.

„Az egyetem egyik legnagyobb élménye az volt, amikor a témavezetőm, *dr. Tóth Arnold*, az Orvosi Képzőközpont Klinikai egyetemi adjunktusa és az Intervenciós Radiológia tanszékvezetője bejött az egyik anatómia gyakorlatunkra, és amit addig csak szövegekben vagy atlaszban láttunk, azt megmutatta a valóságban is, 3D rekonstruált, úgynevezett diffúziós tenzor MRI-rekonstrukciókon. Onnantól a neuro-anatómiát sokkal könnyebben megértettem és tanultam. A másodéves második félévétől elkezdtünk közösen dolgozni, ami azért sem volt könnyű, mivel alig volt programozási ismeretem. Úgy estem bele a modern idegtudományi képzőközpont világába, ennek ellenére az első házi tudományos konferencián második helyezést értem el, egyben kvalifikációt szereztem a 2015-ös Országos Tudományos Diákköri Konferenciára” – meséli dr. Környei Bálint, aki ezután sorra zsebelte be az elismeréseket, szinte minden versenyről nyertesként távozott. 2015-ben elnyerte az Astellas Pharma Kft. Astellas díját fiatal kutató kategóriában, a végzősek között volt már három társszerzős publikációja, számos nemzetközi konferencián való megjelenése, az Európai Radiológus Konferencián különdíjas posztere, Pro Scientia Aranyérme, valamint Mestyán Gyula díja is. Immár tíz éve, hogy ezzel a tudományterülettel foglalkozik.

Mint mondja, a Pécsi Diagnosztikai Központban, az Idegsebészeti Klinikán és az Orvosi Képzőközpont Klinikán is nagyon sok támogatást kapott *Schwarz Attila*, *Büki András* és *Dóczi Tamás* professzoroktól továbbá *Bogner Péter* professzortól, az Orvosi Képzőközpont Klinikai igazgatójától, a témavezetőitől és kutatócsoportjuk minden tagjától. Professzionális, baráti, inspiráló közegbe került, amiben szeretett dolgozni, sokat jelentett számára az is, hogy kollégaként bántak vele. Eredményességéhez hozzájárulhatott az is, hogy biológia-kémia tagozatra járt a pécsi Nagy Lajos Gimnáziumba, egy olyan osztályba, ahonnan többen, több évben, több tantárgyból is az OKTV döntőjébe kerültek, nemzetközi versenyeken vettek részt és győztek is. Volt osztálytársai között – akikkel a mai napig rendszeresen tartják a kapcsolatot – Junior Prima díjas és Pro Scientia Aranyérmes is van. „Az idegsebészet nálam a legmagasabb polcon helyezkedik el. Meg voltam győződve arról, hogy idegsebész leszek, ezért kezdtem el TDK-zni, és kerültem egyre közelebb az ideg-

tudományi képzőközponttal kapcsolatos kutatásokhoz és az intervencióhoz. Az Amerikai-Magyar Orvosszövetség (Hungarian Medical Association of America, HMAA) szervezésében eljutottam New York államba, Buffaloba, a State University of New York Idegsebészeti Klinikájára, ahova olyan volt bemeni, mint Disneylandbe. Nem jelentett terhet hajnali négykor kelni, hogy aztán este hat óráig ott lehessenek a műtőben. A rezidensi felvételemben komoly szerepe van *Bogner Péter* professzor úrnak, aki az akkor még egyetlen rezidensi helyet nekem ajánlotta. Nagyon jóleső elismerés volt ez. Az idegsebészettől a radiológia felé fordulásom egy hosszú folyamatnak tekinthető, *Bogner* professzor meghívása ennek a záróköve volt. Nagyon élvezem ma is, amit csinálok” – teszi hozzá.

Kutatásai középpontjában a koponyatraumák hatására kialakuló, diffúz axonsérülés vizsgálata áll, modern, MRI képzőközpont technikákkal. Közvetlenül, konvencionális képzőközpont módszerekkel ez nem vizsgálható, azonban a patológiai komponensek mentén különböző, modern MRI-modalitással láthatóvá tehető. Ide tartoznak a fehérállományi mikrovérzések vagy ödémák, amiknek az axonkárosodással, a klinikummal és a kimenetellel való összefüggésük még nem teljesen feltárt. Úgy tűnik, hogy a mikrovérzések kapillárisérülésre utalnak, ha azonban ödémával fordulnak elő vagy az ödéma önmagában, akkor az a fehérállomány károsodását jelzi. Vizsgálataik során egyrészt a képzőközpont szintjén próbálják az összefüggéseket feltárni, másrészt a látott eredményeket neuropszichológiai tesztekkel, neuropszichológus kollégáik segítségével közösen értékelik. A koponyatraumákból eredő halálozás a 40 év alattiak körében a vezető helyen áll a fejlett országokban, ezért is esett ennek a területnek a tanulmányozására a választása. A komplexitása ragadta el, ami vonatkozik a képzőközpontra, a vizsgálati módszerekre, a klinikumra és a betegség kimenetelére is. A folyamatnak ma már kevés olyan része van, amelyet ne látna át és ne vett volna tevékenyen részt benne.

„Előbb-utóbb kiforr az a módszer, ami megfelelő az adott klinikai probléma megoldásához. Sok türelem, ambíció és kitartás kell hozzá, valamint fizikai, biofizikai, matematikai, ana-

tómiai és informatikai tudás. A kódolásban ma már segítségül hívhatjuk az algoritmusokat és a mesterséges intelligenciát, de ez sokszor nem elég. A Bioanalitikai Tanszék munkatársai – dr. Farkas Kornéliával az élen – valamint a Pécsi Diagnosztikai Központ kutatói is nagyban támogatnak minket, ám azért jórészt a magunk diszpečserei, informatikusai, jogászaik és menedzserei vagyunk: mi intézzük a bürokratikus háttér munkát, hívjuk be, illetve vissza a betegeket MRI-vizsgálatokra, illetve alapos retrospektív adatbányászat után a kérdőíves interjúra. Engem nagyon inspirál ez a fajta munka, mert megunhatatlan és folyamatosan új, megoldandó problémákat generál. Ráadásul küzdő, versengő típus is vagyok, nem szeretek unatkozni, így tényleg nekem találták ki ezt a típusú kutatást” – fejt ki.

TDK-témavezetőként nagyon büszke ambiciózus társaira: dr. Bognár Dávidra, Laár Péterre és Petneházy Zalánra, de minden TDK-hallgatójára, akik között több angol programos

diák is van. Mint mondja, már elsőéves PhD-hallgatóként is volt szakdolgozatnál társtémavezető, és azóta is jut minden évre legalább egy ilyen feladat. Több dékáni pályamunka elkészültében is segített, egy most van folyamatban. Büszke a fiatalokra, mert mindenki komolyan veszi a feladatait. A fiatal kutatócsapat jelenleg a Klinikai Központ Rákóczi úti telephelyén végzi vizsgálatait egy irodahelyiségben, ez a bázisuk. Több számítógép található itt egymással összekötöttségben, ám ez nem azt jelenti, hogy csak itt vannak jelen, mert az MRI-felvételek a betegekről főként a Pécsi Diagnosztikai Központban készülnek. Mint mondja, kutatásaik komoly tudományos és társadalmi haszonnal is járnak, ami ugyancsak komoly hajtóerőt jelent ahhoz, hogy egyre eredményesebbek legyenek.

Schweier Rita

Fotó: Verébi Dávid

94 különleges, színes program zajlott a pécsi orvoskaron a Kutatók Éjszakáján

2023 szeptemberének utolsó péntekjén rendezték meg a 18. Kutatók Éjszakáját, mely a pécsi orvoskar számára is lehetőséget teremtett arra, hogy izgalmas programokkal várja az érdeklődőket. A közel két évtizedes múltú, évről évre Európa-szerte megrendezett Kutatók Éjszakájának – melynek bő másfél évtizede részese a Pécsi Tudományegyetem – fő célja a tudomány és a kutatói életpálya népszerűsítése. Az idei eseményen a pécsi orvoskar mintegy harminc intézete, klinikája és tanszéke mutatkozott be, izgalmas programokat kínálva a látogatóknak. Az összesen

94 különleges előadás, kísérlet, laborlátogatás és interaktív foglalkozás korosztálytól függetlenül nyújtott betekintést a tudomány lebilincselő világába.

Az Anatómiai Intézet programjai a kiemelkedő látványosságok között szerepeltek. Az Általános anatómia előadás során műanyag preparátumok segítségével lehetett mélyebb betekintést nyerni az emberi test felépítésébe, a bonctermi anatómia pedig lehetőséget biztosított a résztvevőknek testünk anatómiáját valós boncolási körülmények között is megismerni.

Az eseményt nemcsak a felnőttek, hanem a gyerekek is nagy érdeklődéssel várták. A Teddy Maci Kórház idén is nagyon népszerű volt, a kicsik az önkéntes orvostanhallgatók segítségével játékos formában ismerkedhettek az emberi testtel. Műtös ruhába öltözve, valódi kis doktorokként, közösen gyógyították „Teddy Macit”, teljes beleéléssel a gyógyításba. Az idei Kutatók Éjszakája ismét hatalmas sikerrel zárult, ami arra utal, hogy a tudomány mindenki számára elérhető és magával ragadó lehet.

Szabó Blanka

További fotók.

Fotó: Kalmár Lajos

Sokféle program várta idén is az elsőéveseket az Orientációs Napon

Elsőéves általános orvos-, fogorvos- és gyógyszerészhallgatók töltötték meg a pécsi orvoskar auláit szeptember elején, az Orientációs Napon. A gólyákat tájékoztató előadásokkal, workshopokkal és standokkal is várták.

Fotó: Verébi Dávid

A PTE, ÁOK és GYTK egynapos programsorozatában délelőtt a német és angol, déltől pedig a magyar programban kezdő hallgatókat várták előadásokkal. A gólyák az Orientációs Nap kötelező elemeként részt vettek a Tanulmányi Hivatal beiratkozással, szemeszterkezdéssel kapcsolatos tájékoztatóján, a Magyar, az Angol és a Német Felvételi és Hallgatói Szolgáltató Irodák valamint a Hallgatói Önkormányzatok beszámolóján. Emellett számos szabadon választható program, továbbá magyar és angol nyelven különféle workshopok is segítették őket felkészülni az egyetemi életben való boldoguláshoz. A dr. Romhányi György és a dr. Grastyán Endre elméleti tömb auláiban több standhoz is odamehettek, ismerkedhettek a karok és az egyetem különböző szervezeti egységeivel, programjainak, szolgáltatásaival.

Schweier Rita

További fotók.

Rendkívül népszerű volt a „Kutatók éjszakája – 2023” az Immunológiai és Biotechnológiai Intézetben

A Kutatók Éjszakája egy Európa-szerte megrendezett ingyenes eseménysorozat a tudomány és a kutatói életpálya népszerűsítésére, amely az Európai Unió Bizottságának Marie Skłodowska-Curie Akciói által kezdeményezett rendezvény. Idén az eseményre 26 országban került sor 2023. szeptember 29-én, pénteken.

Az Európai Kutatók Éjszakájának célja, hogy:

- közelebb hozza a kutatásokat és a kutatókat a nagyközönséghez,
- népszerűsítse a kiváló kutatási projekteket Európa-szerte és azon túl,
- növelje a fiatalok érdeklődését a tudomány és a kutatói pálya iránt és
- bemutassa a kutatók munkájának az emberek mindennapi életére gyakorolt hatását.

Az Európai Kutatók Éjszakája minden évben több mint 1,5 millió látogatót vonz Európában és azon kívül. Ehhez a rendezvényhez Magyarország 2005-ben csatlakozott, igaz akkor még csak egy programmal. Az azóta eltelt évek alatt a programok és látogatók száma a sokszorosára növekedett. Országos szinten idén ez 146 szervezőt, 200 helyszínt és mintegy 2500 programot jelentett. A PTE 2008 óta vesz részt szervezőként a Kutatók Éjszakáján, melyhez néhány éve a PTE, ÁOK is társult, így a szervező egységek száma már összesen 12-re bővült az egyetemen. Idén 17 helyszínen 258 program várta a látogatókat.

A PTE, KK, Immunológiai és Biotechnológiai Intézet idén először csatlakozott az PTE, ÁOK szervező által koordinált eseményhez. A Honvéd utca 5. számú telephelyen 9 féle, ismétlődő programmal várta az érdeklődőket délután 16 órától egészen este 22 óráig, melyek között volt előadás és interaktív foglalkozás is minden korosztálynak. A közel 350 látogató között volt óvodáskorú, általános és középiskolás gyermek, felnőttek, családok és iskolai közösségek, egyéni látogatók, de baráti társaságok is. Az izgalmas, színes programkavalkád előkészítésében az intézet munkatársai kreatív ötletekkel és eszközök készítésével jelentősen hozzájárultak az intézet profiljához illeszkedő egyedülálló foglalkozások létrejöttéhez és megvalósításához. A palettán szerepelt *társasjátéksarok*, ahol a közös társasjáték kedvelői kipróbálhatták a *Pandemic* és *Vírus* játékokat, melyek a kórokozók terjedését és ellenük határos immunológia mechanizmusokat jól modellezik. A *pipettasuliban* kicsik és nagyok foghatták kézbe és sajátíthatták el a különböző célokra alkalmas laboratóriumi pipettákat, mely ismeretek elsajátítását követően a friss tudást alkalmazhatták az *ELISA tündér varázsol* programban. Az ELISA technika széleskörben használt immunserológiai módszer, mely lehetőséget ad pl. allergiák, fertőző betegségek vagy autoimmun megbetegedések esetén a szérumban megjelenő antitestek kimutatására. A résztvevők piktogramok segítségével érthették meg a módszer működési elvét, majd önálló munka kereteiben működés közben figyelhették meg az ELISA technika lépéseit. A programso-

Pipettasuli Sándorné Soós Mónika irányításával. Fotó: Pál Balázs

Társasjátéksarok, dr. Gajdócsi Erzsébet vezetésével és magyarázataival. Fotó: Pál Balázs

„ELISA tündér varázsol” program dr. Simon Diána vezetésével, segítői Subicz Rovéna és Balázs Noémi. Fotó: Berki Timea

„Jerry, a Jedi-egér” előadás, Balogh Péter professzor. Fotó: Pál Balázs

„Immun-szabaduló szoba” Szinger Dávid PhD-hallgató irányításával. Fotó: Kalmár Lajos

rozatok között nagy érdeklődés mellett mutattuk be „Jerry, a Jedi-egeret”, mely genetikai módosítás útján létrehozott speciális egértörzs. Mivel Jerry sejtei képesek UV fény hatására zöld fényt kibocsájtani, így UV lámpa segítségével az előadás résztvevői megfigyelhették a zölden világító egér csodáját. A résztvevők arról is hallhattak, hogy a kutatásban miért hasznos, ha az egér sejteit nyomon tudjuk követni az általuk kibocsájtott zöld fény alapján. „A regeneráció rejtelmei – avagy hogyan képes a szalamandra visszanőveszteni az elvesztett végtagjait?” című előadáson részletes és látványos beszámolót kaphatott a hallgatóság a földigiliszták és a szalamandra regenerációs képességeiről, majd mikroszkóp alatt vehették szemügyre a földigiliszták frissen növesztett szegmenseit. A programok között korhatár nélkül válhatott valaki citotoxikus T-sejtté vagy természetes ölüsejtté Nerf puskával. Az ölüsejtek által használt mechanizmusok közül a célsejt lízist okozó perforin felszabadulást modellezték a játékosok Nerf-puskái, melyekkel a vírusfertőzött és rákos sejteket kellett célba venni és eliminálni, úgy hogy közben az egészséges sejtek ne sérüljenek. A játék során a gyerekek megérthették, hogy az immunrendszer ölüsejtjei okosan járőrözve felelnek az intracelluláris kórokozókkal fertőzött vagy saját mutáló-

dott rákos sejtek elpusztításáért. Azok a látogatók, akiket a szervek, szövetek felépítése, és az azokból történő metszetkészítés érdekelt kipróbálhattak a „Vágj bele: Most lépre csalunk” programelemben a fagyasztott szövetek kriosztáttal történő metszését, majd a saját metszeteket megvizsgálhatták a mikroszkóp alatt. A legtöbb program teltházas volt, hovatovább voltak olyanok, amelyekre az érdeklődés messze meghaladta a befogadókapacitást. Egyike ezeknek például az „Immun-szabaduló szoba”.

Új trendnek már aligha nevezhető, de még mindig a fiatalok és kalandvágyók egyik legismertebb „kimozdulás” szórakozását jelentik a szabaduló játékok és szobák, melyek nagyjából a 2010-es évektől kezdve váltak ismerté Európában és így hazánkban is. Míg a legtöbb szabadulószoa a résztvevők szórakoztatására fókuszál, az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet munkatársai tudománynpszerűsítés eszközeként tekintettek a játékra: a szabaduló szobákra jellemző kulcs-zár akadályok alkalmas leképezései a biológiában és immunológiában is gyakori molekuláris és sejtes interakcióknak. A folyamatok sorrendiségét és egymástól függő viszonyukat, például a dendritikus sejt és T-sejt interakciót vagy a B-sejt és T-sejt interakciót, illetve az opszonizációt lehet így interaktív módon bemutatni, de a játék készítői egy lépéssel tovább mentek és egy másik párhuzamra is hangsúlyt kívántak helyezni. A játéktér kétfelé választásával – laboratórium és immunrendszer –, megteremtették annak a lehetőségét, hogy a játékosok mindkét térfélben összedolgozzanak, kiemelve a kutatók közötti együttműködés fontosságát a hatékony immunválasz kialakításában, és így párhuzamot vonjanak az immunsejtek együttműködésével.

A játékot először a Kutatók Éjszakáján mutattuk be, és már a megelőző hetekben látszott a foglалások számán a kiemelt érdeklődés. Szerencsére az *Immun-szabaduló szoba* beváltotta a hozzá fűzött reményeket és általános iskolásoktól egyetemistákon át, érdeklődő felnőttekig mindenki tanulhatott valamit az immunrendszer és vakcinák működéséről, a laboratóriumi munka kihívásairól. Mindeközben sok adrenallinnal teli, izgalmas, éles helyzet alakult ki, ahol a csapattagok és játékmesterek is együtt szurkoltak, hogy a játékosok megfejtsek a logikai vagy ügyességi csapatfeladványokat mielőtt letelik az idő. A szervezők számára csodálatos érzés átélni azt, amikor kisiskolások értik meg a vakcina működését, és alig pár perccel később a játék során be is bizonyítják, hogy alkalmazni is tudják a tanultakat: kijutottak!

A PTE, KK, Immunológiai és Biotechnológiai Intézetben a fő szervezők: dr. Olasz Katalin, egyetemi adjunktus, programvezető; dr. Gajdócsi Erzsébet, tudományos munkatárs, programvezető; Szinger Dávid, PhD-hallgató, programvezető; dr. Horváth Andrea, ügyintéző; Brotzki da Costa Chayeen, PhD-hallgató. Előadók, programvezetők: Balogh Péter, egyetemi tanár; dr. Engelmann Péter, docens; dr. Kellermayer Zoltán, adjunktus; dr. Simon Diána, docens; Sándorné Soós Mónika, biológus; a programokat segítő PhD- és TDK-hallgatók: Subicz Rovéna, PhD-hallgató; Balázs Noémi, biológus; Badawy Ahmed, PhD-hallgató; Gál Patrícia Szonja, PhD-hallgató; Kenyeri Viktória, PhD-hallgató; Nyitrai Boglárka, TDK-hallgató; Petruska Fatima, TDK-hallgató.

Dr. Horváth Andrea
Dr. Olasz Katalin
Szinger Dávid

Rangos szász delegáció érkezett az orvoskarra szeptember 15-én

Szeptember 15-én rangos, 13 fős delegáció érkezett az orvoskarra Szászországból. Tagjai közt – a parlamenti képviselők mellett – jelen volt *Petra Köpping*, a szászországi szociális és egészségügyi miniszter asszony, valamint a KVS, azaz a Szászországi Háziorvosok Egyesületének a képviselői, élükön *dr. Klaus Heckemann*nal, az igazgatótanács elnökével. Utóbbi küldöttség tavaly járt már a karon azzal a céllal, hogy az együttműködést érintő jövőbeni terveket a kar vezetésével egyeztesse. A kétnapos látogatás apropója ezúttal a White Coat Ceremony volt, melynek során a preklinikai tanulmányaikat megkezdett hallgatók ölthetik magukra az orvosi hivatás jelképét, a fehér köpenyt. Az ünnepségen személyesen szerettek volna részt venni a delegáció tagjai.

Szeptember 15-én, délelőtt 10 órakor egyetemlátogatással kezdték programjukat, megtekintették az új elméleti tömböt, az Anatómiai Intézetet és az Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központ MediSkills Laborját, majd az egyetem és az orvoskar vezetői, Decsi István, a PTE kancellárja, *dr. Miseta Attila* professzor, a PTE rektora, *dr. Czopf László*, a PTE, ÁOK dékánhelyettese, *dr. Than Péter* professzor, a Német Program vezetője, *dr. Faubl Nóra*, a Német Program Bizottság titkára, valamint *dr. Gerner Zsuzsanna*, a Német Szövetségi Köztársaság tiszteletbeli konzulja köszöntötték őket. A találkozón szó

esett a további együttműködés lehetőségéről is. A delegáció tagjai szeptember 16-án városnézésen vettek részt, majd az esti órákban közös vacsorát szerveztek ösztöndíjas hallgatóikkal.

A PTE, ÁOK és a KVS között 2013 óta zajlik sikeres együttműködés, ennek keretében évfolyamonként 20 hallgató részesül a KVS ösztöndíjában (teljes tandíjtámogatásban). Ezek a hallgatók tanulmányaikat teljes egészében a PTE, ÁOK-n folytatják, itt szereznek diplomát, majd visszatérnek Szászországba, hogy ott háziorvosként praktizáljanak. Ehhez az együttműködéshez csatlakozott 2020-ban a szászországi Szociális és Egészségügyi Minisztérium is. A minisztérium évfolyamonként további 20 hallgató teljes tandíját finanszírozza annak érdekében, hogy meghatározott hiányszakmákban a későbbiekben szakorvosokként dolgozzanak. A program kezdete óta 278 hallgató kezdte meg tanulmányait karunkon, az első 11 hallgató 2019-ben végzett. Összesen 56 hallgató szerzett az együttműködés keretén belül diplomát, jelenleg 153-an vannak a képzésben.

Ez a program modellként szolgál a más partnerekkel kötött együttműködések, a hasonló projektek számára. 2021-ben a Sachsen-Anhalt tartománnyal a fogorvosi-, 2023-ban a Rheinland-Pfalz tartománnyal az általános orvosi képzés terén kötött hasonló oktatási együttműködések a kar, évente összesen további 27 hallgató részvételével. A PTE, ÁOK Német Programja számára ezek a stabil kapcsolatok kiemelkedő jelentőségűek.

Hochrangige, sächsische Delegation hat am 15. September die Medizinische Fakultät besucht

Am 15. September hat eine hochrangige, 13-köpfige Delegation aus Sachsen die Medizinische Fakultät besucht. Der Delegation gehörten neben den Abgeordneten des Sächsischen Landtages auch die Staatsministerin für Soziales des Landes Sachsen *Frau Petra Köpping* und Vertreter der Kassenärztlichen Vereinigung Sachsen, mit der Leitung des Vorstandsvorsitzenden, *Herrn Dr. Klaus Heckemann* an. Die Delegation der KVS hat die Fakultät früher schon öfters besucht. Im vergangenen Jahr zum Beispiel, um die zukünftigen Kooperationspläne mit der Leitung der Fakultät zu besprechen. Der diesmalige, zweitägige Besuch fand anlässlich der White Coat Ceremony statt, bei der die Studenten, die ihr vorklinisches Studium begonnen haben, den weißen Kittel als Symbol für den Arztberuf angelegt bekommen haben. Die Mitglieder der Delegation haben persönlich an dieser Zeremonie teilgenommen.

Am 15. September haben sie ihr Programm um 10 Uhr mit einer Universitätsführung begonnen, das neue theoretische Gebäude, das Institut für Anatomie und das MediSkill-Labor besichtigt. Danach wurden sie von den Leitern der Universität und der medizinischen Fakultät empfangen: *István Decsi*, Kanzler der UP, Prof. dr. Attila Miseta, Rektor der UP, *dr. László Czopf*, Prodekan für Bildung der UP MF, Prof. dr. Péter Than, Leiter des deutschsprachigen Studienganges, *dr. Nóra Faubl*, Sekretärin der Kommission des deutschsprachigen Studienganges sowie von *dr. Zsuzsanna Gerner*, Honorarkonsulin der BRD in Pécs. Während des Treffens wurde auch über die weiteren Möglichkeiten der Zusammenarbeit besprochen. Am 16. September haben die Delegationsmitglieder eine Stadtbe-

sichtigung unternommen und ein gemeinsames Abendessen mit den Stipendiaten organisiert.

Seit 2013 gibt es eine erfolgreiche Kooperation zwischen der UP MF und der Kassenärztlichen Vereinigung Sachsen (KVS), bei der 20 Studierende pro Jahr ein KVS-Stipendium (Vollstipendium) erhalten. Diese Studierenden absolvieren ihr Studium vollständig an der UP MF, erwerben ihr Diplom und kehren nach Sachsen zurück, um später dort als Hausärzte zu praktizieren.

Im Jahr 2020 hat sich das Sächsische Staatsministerium für Soziales und Gesellschaftlichen Zusammenhalt dieser Kooperation angeschlossen und finanziert die Studiengebühren für weitere 20 Studierende pro Jahr vollständig, um ihnen eine Tätigkeit als Fachärzte in bestimmten Mangelbereichen zu ermöglichen.

Seit dem Start des Programms haben 278 Studierende ihr Studium an unserer Fakultät begonnen, die ersten 11 Studierenden haben im Jahr 2019 ihr Studium erfolgreich beendet. Insgesamt haben bis jetzt 56 Studierende im Rahmen der Kooperation ihr Studium abgeschlossen und 153 sind derzeit aktiv an der Fakultät.

Dieses Programm dient seither als Modell für ähnliche Projekte mit anderen Partnern. Wir haben weitere Bildungspartnerschaften in der Zahnmedizin mit Sachsen-Anhalt (2021) und mit Rheinland-Pfalz in der Allgemeinmedizin (2023) mit insgesamt 27 zusätzlichen Studierenden pro Jahr vereinbart.

Fotók az eseményről.

Schweier Rita

Caitlin Pappas
PHOTOGRAPHER

Panka Dániel

Szita Szilvia

Hajdú Hajnalka

Hajdú Hajnalka

Bakó Csilla

Ötmillió forintos adományt kapott a Sebészeti Klinika

Az AVON kozmetikai vállalat évtizedek óta elkötelezett támogatója a mellrák elleni küzdelemnek: kórházaknak adományoz életmentő műszereket, pénz- és termékadománnyal támogat egészségügyi intézményeket, valamint figyelemfelhívó kampányokat szervez. Mindezeket vásárlói és tanácsadónői közösségének a segítségével tudja megvalósítani. A tanácsadónők minden évben maguk ajánlanak olyan, a mellrák gyógyítása területén tevékenykedő egészségügyi szervezeteket, alapítványokat, amelyeknek a munkáját szeretnék, ha pénzbeli vagy terméktámogatással segítené a cég. A PTE, KK, Sebészeti Klinika is az ajánlottak közé került, és a napokban át is adták az AVON képviselői az ötmillió forintot a klinikának.

Az AVON 1993-ban indította el az Egyesült Államokban első mellrákellenes programját. Az azóta eltelt évtizedekben számos hasonló programot indított világszerte a kozmetikai vállalat annak érdekében, hogy támogassák a mellrák elleni küzdelmet.

A PTE Klinikai Központjában éves szinten több ezer emlődiagnosztikai vizsgálatot és mintegy 500, mellrákkal kapcsolatos sebészeti beavatkozást végeznek, ezért kerülhetett a pécsi klinika is a támogatottak közé. Az ötmillió forintos támogatást Freifogel Edit, az AVON tanácsadója, a pályázat elindítója, Földi Zoltánné Zita, az AVON zone-menedzsere és Zubáyné

Fehér Szilvia, az AVON divízióvezetője nyújtotta át a klinika képviselőinek, Vereczkei András professzornak, a Sebészeti Klinika igazgatójának és dr. Pavlovics Gábornak, a klinika osztályvezető főorvosának. Vereczkei András az adomány kapcsán elmondta: „Hálásak vagyunk minden olyan támogatásért, amely a betegek gyógyítását, még magasabb szinten történő ellátását segíti. Az adományt részben a páciensek műtéti ellátásának technikai színvonalát javító eszközbeszerzésre, részben a beavatkozásokat végző sebészkollégák szakmai tudását erősítő továbbképzésekre, kongresszusi részvételre tervezzük fordítani.” A támogatásból speciális, füstelszívóval ellátott diatermiás kést, az emlő-helyreállító műtétekhez hasznos mikrosebészeti, kézi műszereket és nagyítószemüveget is beszereznek.

Bemutatta átfogó fejlesztési stratégiáját a PTE vezetése

Bemutatta átfogó fejlesztési stratégiáját, a 2023 és 2030 közötti időszakra kitűzött céljait a PTE vezetése október 20-án.

A kutatás, a tudomány, az egészségügy és a művészet területén is meghatározó szerepvállalást tűzött ki célul a PTE, támogatva Magyarországot és az Európai Unió fejlődését. A stratégia a 2030-ig tartó időszakra jelöli ki az irányokat, amiket a PTE a fenntartó Universitas Quinqueecclesiensis Alapítvány egyetértésével, a karok és az egyetemi hallgatói önkormányzat vezetésével folytatott szakmai egyeztetések során meghatározott az intézmény fejlesztési céljait illetően.

A sajtótájékoztatón elhangzott, hogy a PTE kiemelt szerepet kíván betölteni a dél-dunántúli régióban a szellemi teljesítmény, az itt élők jólléte és a gazdasági fejlődés szempontjából, valamint elkötelezett egy olyan környezet megteremtésében, melyben az alap- és alkalmazott tudományok és művészetek széles skáláján virágozhat az innovatív gondolkodás, a kreativitás minden formája. Az intézmény prioritása az egyetemközpontú innováció és kutatás erősítése, valamint a művészeti területek bevonása az egyetemi polgárok életminőségének a javításáért. A PTE intézményspecifikus stratégiai céljai a fenntarthatóság, a kiválóság a biotechnológiában, illetve az orvos- és egészségtudományhoz kapcsolódó területeken, valamint az adattudomány legfontosabb eredményeinek hatékony alkalmazása.

A PTE elkötelezett a fenntartható fejlődés mellett, ezért csatlakozott Pécs városa a 100 város misszió megvalósításához. A klímasemlegesség elérése érdekében élen jár a környezeti terhelés csökkentésében, az erőforrások hatékonyabb felhasználásában, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodásban. A PTE Magyarország legzöldebb egyetemeként a megújuló energiákkal kapcsolatos kutatásaival, a hidrogénfelhasználás lehetőségeinek a támogatásával a jövő fenntarthatóbbá tételéhez járul hozzá.

A PTE célja, hogy a biotechnológiai kutatások révén olyan új ismereteket adjon át és olyan technológiákat fejlesszen, amelyek hozzájárulnak a világ jobbá tételéhez. A virológiai kutatásokkal, a genetikai szekvenálás egyik hazai és nemzetközi fellelőváráként alapozza meg a fejlődési irányokat. A PTE kiemelkedő színvonalú biotechnológiai tudományos tevékenysége, az alkalmazott, ún. smart technológiák, valamint a bionikai kutatások mind hozzájárulnak Magyarországot és a világ fejlődéséhez.

A PTE a hallgatói szolgáltatásminőség további fejlesztéséhez adattudományi eszközök, illetve a mesterséges intelligencia használatára épít. Az adatvezérelt működés lehetővé teszi olyan kutatási és innovációs keretek megalkotását, amelyek a PTE hazai és nemzetközi elismertségéhez is jelentősen hozzájárulnak. Az adat alapú gondolkodás, az adatok megfelelő gyűjtése, elemzése és hasznosítása mind a tájékozódás, mind a fejlesztések terén rendkívül fontos alapja a jövő sikeres építésének. Az egyetem a stratégiai célrendszerét ezekben a főbb dimenziókban határozza meg: oktatási-képzési dimenzió, kutatási-fejlesztési-innovációs dimenzió, egészségügyi ellátási dimenzió, valamint az ún. harmadik missziós dimenzió. Utóbbi alatt az egyetem a társadalmi felelősségvállalás részeként a dél-dunántúli régió, az ország, valamint a kelet-közép-európai és a nyugat-balkáni térség lakossága számára nyújtott, a többi dimenzióon kívül eső szolgáltatásokat, segítő tevékenységeket érti. Az intézmény jövőképét a stratégia úgy fogalmazza meg, hogy a PTE regionális szinten vezető, országos szinten meghatározó, nemzetközi szinten pedig mértékadó szereplővé kíván válni.

A stratégia teljes anyaga letölthető:

Mi kell a 21. század gyógyszerészenek?

Élenjáró oktatásfejlesztés a Gyógyszerésztudományi Karon

Egész érdemjegyet javuló kurzusátlag, lelkes, motivált hallgatók, jobban teljesíthető tárgyak – ilyen eredményekkel szolgált az az összegyűjtött és országos szinten is élenjáró, négyzemeszteres oktatásfejlesztési munka a PTE Gyógyszerésztudományi Karán, melyet annak érdekében indítottak, hogy segítségével a legkorszerűbb és leghasznosabb eszközkészlettel vértessék fel a 21. századi leendő gyógyszerészeket. A tantárgy- és tantervorientált felfogás helyett kimenetorientált felfogású fejlesztés, mely ígéretes eredményeket hozott, rámutatott, hogy érdemes újragondolni az eddig megszokott módszereket.

A rendhagyó oktatásfejlesztési munka egészen 2021 szeptemberéig nyúlik vissza: ekkor indultak el azok a szakmai egyeztetések a Gyógyszerésztudományi Kar vezetősége és a Bölcsészettudományi Kar Neveléstudományi Intézetének Felsőoktatás-pedagógiai Munkacsoportjának oktatói között, melyek nyomán kezdetét vette a meghatározó gyógyszerészkurzusok alapjaiban történő átformálása – a 21. századi gyógyszerész kompetenciák tükrében. A fejlesztés – melyhez hasonló logikájúra számos példa van a nemzetközi szcénában – célja az volt, hogy a pécsi gyógyszerészkar oktatói olyan eszköztárral gazdagodjanak, mely hatékonyan támogatja az oktatásfókuszról a tanulásfókuszra való áttérést, ezzel segítve a tananyag feldolgozhatóságát, befogadhatóságát, a hallgatók motiválását. „A teljesen önkéntes alapon működő projekt hat munkacsoporttal indult el, közel 30 gyógyszerészkar oktató és öt tanszék/intézet (Farmakognózia Intézet – Farmakognózia/Farmakobotanika, Szerves és Gyógyszerkémiai Intézet, Gyógyszerészi Biológiai Tanszék, Gyógyszerészi Biotechnológiai Intézet, Gyógyszerkeletudományi és Biofarmáciai Intézet) bevonásával” – kezdte a projekt bemutatását *dr. Arató Ferenc*, adjunktus, a PTE, BTK, Neveléstudományi Intézet általános, tudományos és oktatási intézetigazgató-helyettese, a munkacsoport vezetője. A folyamat négy jól elhatárolható fázisra különült, melyek egy-egy félévet öleltek fel.

Gyógyszerközpontúság vs. kliensközpontúság

Az első fontos stáció a felkészülési időszak volt, mely során több olyan, a neveléstudomány által kínált szakmai anyagokkal

ismerkedtek meg a résztvevő csoportok, amelyek széles módszertani tárházat prezentáltak számukra. Idesorolandó többek között a kooperatív tanulásszervezés, a teljesítmény növelését célzó Bloom-taxonómia és a Kolb-modell is. A második fázisban, a kísérletezés során a megtervezett kurzusok lebonyolítása, kipróbálása és korrekciója zajlott. A harmadik fázisban értékelték az újragondolt, fejlesztett kurzusokat a képzési és kimeneti követelmények, valamint a bevált pedagógiai eljárások szempontjából. A negyedik, záró fázisban a modellálás zajlott, itt véglegesítették modellszintű használatra azokat a fejlesztési eredményeket, melyeket a kiértékelési fázisban igazoltak. Arató Ferenc szavai szerint a projekt indulása előtt végeztek egy felmérést a hallgatói motivációról a pécsi Gyógyszerésztudományi Karon, emellett megvizsgálták, milyen készségkészlettel szükséges felvértezni a jövő gyógyszerészeit, milyen kompetenciák szükségesek számukra. „A 21. századi gyógyszerész inkább kliens-, mint gyógyszerközpontú, inkább életmód-, mint kúraközpontú, olyan attitűddel rendelkezik, mint korunk versenyképes munkavállalója. Ezt szem előtt tartva indult a fejlesztés, mely során célul tűzték ki a lemorzsolódás csökkentését is” – fogalmazott az intézetigazgató-helyettes. A fő csapásirány az előadások átalakítása volt, emellett a digitális felületek használata is markánsan jelen volt a fejlesztésben. Utóbbi jegyében készültek például különböző előmodulok a Moodle felületén, melyekhez már órafelvétel idején hozzáfértek a hallgatók, meggyőződve arról, hogy rendelkeznek-e azzal a tudással, mellyel sikerrel abszolválhatják a kurzust.

„Volt még egy terület, melyre a fejlesztés során komolyan fókuszáltunk, mely a gondolkodási repertoár kiszélesítésére irányult. Megvizsgáltuk, hogy miként, milyen típusú kérdésekkel lehet segíteni a hallgatókat, hogy szürkeállományuk felidézzen, értelmezzen, alkalmazzon, elemezzen, szintetizáljon, kritikailag megítéljen és alkosson. Ennek során merült fel például, hogy vannak olyan tesztek, melyek kizárólag memóriakérdéseket tartalmaznak, melyeket célszerű volna más típusúakkal helyettesíteni, kibővíteni” – tette hozzá Arató Ferenc.

Javuló tanulmányi átlag, motiváltabb hallgatók

A négyzemeszteres oktatásfejlesztés tapasztalatait a 2023 nyarán értékelték ki a PTE Gyógyszerésztudományi Karán,

részletesen bemutatva, hogy milyen eredmények születtek konkrét tantárgyak terén. A Farmakobotanika második féléves tananyagánál a korábban megszokott két félévközi zárthelyi dolgozatot Quizizz-tesztekkel lehetett kiváltani, azok minimum 80%-os teljesítésével. A hallgatók minden óra végén tesztelheték tudásukat egy 5 kérdéses, hozzávetőleg 5 perces Quizizz-teszten. Ehhez az előadás ráhangolódo fázisában megjelenítették számukra azokat a szempontokat, témaköröket, melyek az óra zárásában induló tesztben visszaköszönhetnek. Ez hatékony eszköznek bizonyult: a hallgatók aktívabb figyelemmel követték az órát, a kérdéseket pozitívan fogadták, melyek segítettek a vizsgára való felkészülést is, összességében teljesíthetőbbé vált a kurzus. Rámutatott ugyanakkor arra is, hogy min kell változtatni hosszútávon, például, hogy a gyakorló gyógyszerészek számára legfontosabb tananyagrészek maradjanak meg, tartsák meg a jó gyakorlatokat, kiküszöböljék a felesleges ismétlődéseket, valamint a hallgatókat a forrásalapú tanulás irányába tereljék.

A Farmakobotanika gyakorlati részét is fejlesztették: hangfájlok segítségével gyakorolhatták a latin elnevezések kiejtését, heti rendszerességgel Moodle-teszteket vezettek be, ahol 80%-os küszöbértéket kellett elérniük a diákoknak, a teszteknek ötször futhattak neki. Készítettek még két, szintén online kitölthető tesztet, melyek jóval nagyobbak voltak a heti számonkéréseknél, ezeken 60%-ot kellett elérniük a hallgatóknak. Mindezzel a cél a pécsi gyógyszerészhallgatók folyamatos tanulásra, gyakorlásra való ösztönzése volt, melyhez változatos, hasznos, gyakorlatias kérdésekkel készültek a kurzust oktatók. A hallgatók szituációs feladatokat végeztek, egyszerre serkentették a csoportmunkát és az önálló elemzéses munkát, az órán pedig a tesztben szereplő feladatokhoz hasonló kérdések megválaszolásával kaphattak reflexiót az aktuális tudásukról. A módszer sikert aratott a hallgatók körében, a magyarok és a külföldiek is egyaránt pozitívan értékelték az újításokat, azok hasznosságát.

A pedagógiai fejlesztés égisze alatt újult meg a farmakognózia gyakorlat is, mely némileg rendhagyó módon épül fel: egyik fele laboratóriumi gyakorlat, melyet hosszabb előadás előz meg a szükséges ismeretanyagok átadásával. A kurzus kapcsán problémaként jelent meg a hallgatók demotiváltsága, hogy nem tudják őket aktívan bevonni a munkába, emellett rendszeres volt a laborgyakorlat elhúzódása, az idő túllépése, emellett számos javító zárthelyi dolgozatot is kellett írni a tárgynál. A közös munka, a közös gondolkodás elősegítése érdekében átalakították az ülésrendet (sorok helyett csapatokba rendeződve, az oktató helyett egymás felé fordulva dolgoztak), tevékenységfelelősöket választottak, az anyagot előzetes átbeszélést követően közösen dolgozták fel, emellett olyan feladatokat is kaptak, melyek sikeres teljesítéséhez minden csoport

eredménye szükségeltetett. Ennek során érezhették, hogy mindenkinek kulcsfontosságú a munkája, hiszen anélkül nem lesz teljes az egész, ez pedig hasznosnak bizonyult a hallgatói motiváció szempontjából.

A teljesítéshez a korábbiakkal ellentétben nem csak a lexikális tudást nézték, hanem kiselőadások tartása, szituációs feladatok, esetmegoldások kivitelezése is nyomott a latban, emellett bevezették a szóbeli számonkérést is. Az oktatásfejlesztési munka itt is ígéretes eredményeket hozott: a hallgatók aktívabbá váltak, kooperáltak egymással, nem csak a csoportokon belül, hanem a csoportok között is zajlott az együttműködés, tanulókétyákat készítettek, mely munkafolyamatot a komplett évfolyam egymás között osztotta be. Beszédes metrika a tantárgy átlagának javulása, mely négy félév alatt durván 1,0-del emelkedett az angol és a magyar program hallgatói között is. Az előadásból és szemináriumból álló Gyógyszerész biotechnológia is komoly változáson ment át. A kurzus az angol és a magyar programos hallgatóknak is szól, negyedév első félévében találkoznak vele. A kari oktatásfejlesztés égisze alatt teljes, interaktív tananyagokat dolgoztak ki, melyet örömmel fogadtak a pécsi hallgatók. Újítás volt továbbá egy úgynevezett bevezető „must-know” létrehozása, mely szintén az anyag megértését segítette, egyúttal jelezte a hallgatóknak, hogy milyen területeken szükséges fejleszteni a tudását. Emellett önelenőző feladatokat építettek be, minden modul végén tesztkérdések megválaszolására nyílt lehetősége, melyek hatékonyan támogatták a kurzus teljesíthetőségét, a tananyag befogadhatóságát és a folyamatos tudásszint-monitorozást.

A probléma-alapú tanulása a jövő

„Rendkívül tanulságos négy szemeszter tapasztalataival bírunk. Ami a PTE Gyógyszerésztudományi Karán lezajlott, az példa nélkül való, ilyen fejlesztések sem össz-egyetemi szinten, sem pedig a magyar felsőoktatási szcénát nézve nem igazán indultak el, holott minden arra mutat, hogy szakmailag indokolt lenne” – hangsúlyozta a kari oktatásfejlesztés összegzéseként dr. Arató Ferenc. Mint monda, látni kell, hogy nem tantárgy-, tanár- vagy tanterv-orientált felfogásban kell gondolkodni, hanem kimenetorientáltban. „A probléma-alapú tanulás a jövő. A hallgatóknak együtt kell dolgozniuk, közösen kell különböző szituációkban boldogulniuk, a gyakorlati problémák megoldására kell őket nevelni, szoktatni, gondos iránymutatással navigálni. Annak a tanulási folyamatnak az ismeretanyagát, melyet a pécsi gyógyszerészkar fejlesztésben részt vett csapatai megszereztek, szélesebb körben is disszeminálni kell, át kell adni a filozófiát az oktatóknak, valamint a hallgatóknak egyaránt.”

Harta Vilmos

Fotók: Rafa-Gyovai Tibor

Az elsőéves gyógyszerészhallgatókat köszöntöttük

A Pécsi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kara – a korábbi hagyományát újraélesztve – 2023. október 17-én „Köszöntő esemény és hallgatói orientáció a Gyógyszerésztudományi Kar elsőéves hallgatói számára” rendezvényt szervezett. Ezen a SZET tagok is részt vettek.

Az esemény alkalmat teremtett arra, hogy elsőéves hallgatóink megismerjék a kar vezetését, valamint az intézetek/tanszkek vezető oktatóit. Az egyetemi évek megkezdése alkalmából egy apró ajándékot – a laborgyakorlatok során is használható, személyre szóló névtáblát – kaptak elsőéveseink, ezzel is erősítve a pécsi gyógyszerész közösséghez való tartozásukat. Ezt követően a Tanulmányi Hivatal munkatársai további hasznos információkkal segítettek az eligazodást a tanulmányi ügyintézésrel és vizsgaidőszakkal kapcsolatban.

„Számítógépes gyógyszertervezéssel kevesen foglalkoznak, ezért sokféle együttműködésre van lehetőség”

Dr. Zsidó Balázs Zoltán Dunaújvárosban született, ott volt középiskolás is. 27 éves, a Farmakológiai és Farmakoterápiái Intézet Farmakoinformatikai Tanszékének egyetemi adjunktusa. 2019-ben végzett a Gyógyszerésztudományi Karon, 2022-ig az Általános Orvostudományi Kar PhD-hallgatója volt. Oktatóként előadásokat és szemináriumokat tart az ÁOK-n, a GYTK-n és az ETK-n, vizsgáztat, emellett diploma- és tudományos diákköri munkák témavezetője. Számos hazai és nemzetközi konferencián tart előadást, nemzetközi publikációi között D1-es és Q1-es besorolású cikkek, köztük nyolc elsőszerezős is található. Tevékenységét sokféle elismeréssel jutalmazták, legutóbb, 2022-ben, Kiváló F fiatal Gyógyszerész PhD-hallgató díjat vehetett át, amit a gyógyszerkutatásban országos szinten kiemelkedő teljesítményt nyújtó gyógyszerészeknek adományoznak. Kutatómunkáját dr. Hetényi Csaba témavezetésével folytatja a Farmakoinformatikai Tanszéken, a számítógépes gyógyszertervezési eljárások alkalmazása és fejlesztése területén. Mivel ezzel a szakággal kevesen foglalkoznak, ezért nagyon népszerűek az előadásai itthon és külföldön is, és ezek sokféle együttműködést generálnak. A Covid-19 betegséggel kapcsolatos számítógépes gyógyszerrepozíciós vizsgálatokat végez, valamint kutatja a TRPA1 receptor működési mechanizmusát is, ami a 2021-es orvosi Nobel-díj kapcsán került reflektorfénybe.

„Tizenhat évesen nehéz arról dönteni, hogy mivel foglalkozzon az ember a következő negyven évében, így voltam ezzel én is. A gyógyszerészet volt számomra a leginkább szimpatikus, mert szükséges hozzá biológiai, kémiai, jogi és közgazdaságtani ismeret is, és alapvetően is közel állt hozzám az egészségügy témaköre, az emberek segítése. Lenyűgözött, hogy ha beveszünk egy gyógyszert, akkor elmúlik a fejfájásunk. Érdekelte továbbá a folyamat, hogyan jut el az orvosság a megfelelő célszervhez, honnan tudja, hogy épp ott kell hatnia, és mi történik pontosan, amíg eléri a megfelelő hatást” – meséli. Zsidó Balázs azonnal felvételt nyert a PTE Gyógyszerésztudományi Karára. Pécsre jelentkezésének egyik komoly oka az volt, hogy a bátyja is itt tanult, itt szerzett pszichológus diplomát, és a PTE Bölcsészettudományi Karán fogott kutatásba. Mint mondja, a várost azonnal megszerette, mert befogadó, családias és emberléptékűek benne a távolságok. Hasonlóan megnyerő volt számára az a légkör, amit a karon talált, mert nem túl nagy, így a tanárok és a hallgatók is ismerhetik egymást. Nagyon megtetszett neki a gyógyszer-tan, ezért fogott bele a PhD-képzésbe. Mivel a Gyógyszerésztudományi Karon főleg kísérletes témák voltak, és sok időt töltött laborban, ezért úgy döntött, kipróbál valami mást. A bátyja tanácsára nem témát, hanem témavezetőt választott dr. Hetényi Csaba személyében, aki az ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiái Intézetének egyetemi docense, tanszékvezetője, és akinél épp volt üresedés.

„A mai napig lenyűgöz, hogy a kémiai anyagok bármit meg tudnak tenni a szervezettel. Van olyan, amelytől elalszunk, van, amelytől le- vagy felmegy a vérnyomásunk.

Nagyon izgalmas, hogy ez hogyan és miért történik. A fizika és a kémia alaptörvényei alapján igyekszünk megfigyelni és újraalkotni azt, amit a természet egyszer már megalkotott. Arra fókuszálunk, hogy egy kísérletesen kapott eredményt hogyan tudunk reprodukálni számítógéppel. Ha ez sikerül, akkor – a módszertant követve – kísérletesen még nem létező eredményekkel is elő tudunk állni, ezért veszünk részt sokféle módszertani fejlesztésben” – magyarázza. PhD-munkájának témája a számítógépes gyógyszertervezési módszereknek a fejlesztése és alkalmazása volt, kezdetben epigenetikai vizsgálatokkal foglalkozott, a fehérjéknek és a peptidnek a kölcsönhatását kutatta. Témavezetőjével igyekeztek olyan területet találni, ahol valamilyen fizikai és kémiai nehézséggel állnak szemben. Példaként említi, hogy a peptidok elég nagy molekulák, szeretnek mozogni, elhajolni, nagy kihívást jelent tehát hozzákapcsolni őket a fehérje-célpontjukhoz – erre kezdtek módszert fejleszteni. Kutatásai között jelenleg olyan gyógyszer fejlesztése is szerepel, amely nem pusztán a SARS-CoV-2 ellen, hanem más típusú vírusok ellen is hat. Igyekeztek egy olyan célpontot azonosítani egy víruson belül, amely feltehetően sokféle törzsben megtalálható, vélhetően nem nagy eltéréssel. Erre a célpontra kerestek egy vezérmolekulát, amit később átalakítanak.

„Úgy fogtunk bele, hogy a módszert egy elérhető kísérletes rendszeren, az influenzavíruson leteszteltük, hogy a magunk számára is bizonyítsuk a működőképességét. Mikor ez igazolódott, akkor átvittük a módszert a SARS-CoV-2-re, mivel utóbbinál még nem létezett széles körben elérhető, kísérletes adat. A Virologiai Nemzeti Laboratóriumban úgy találták, hogy sejtes kísérletekben a molekulák hatásosak, így belefoghattunk az átalakításukba, annak érdekében, hogy erősebb kölcsönhatást tudjanak kifejteni a vírus fehérjéjével, megakadályozva a vírus osztódását. Jelenleg ezeket az új vegyületeket szintetizálják Szegeden, aztán következik egy újabb próba” – részletezi. Dr. Zsidó Balázsék atomi szinten gondolkoznak, azt nézik, hogy egy adott fehérjén belül melyik aminosav, melyik atomjával hat kölcsön a moleku-

la, és az miként alakítható át úgy, hogy pont azon a helyen a kölcsönhatás még erősebb legyen. Azon vannak, hogy – a megfelelő módszertan alkalmazásával – olyan információval szolgáljanak ehhez, amelyre kísérletesen nincs mód. Részt vesz a TRPA1- és a szomatosztatin-receptorok gyulladással és fájdalommal kapcsolatos kutatásaiban, illetve a farmakokinetikai interakciók vizsgálatában is: két gyógyszer egymással valamint egy gyógyszernek a szervezetünkben megtalálható fehérjével való kölcsönhatásával foglalkozik. Előbbi kapcsán *Pintér Erika* professzor asszony kutatócsoportjával, az utóbbinál pedig a Gyógyszerésztudományi Karral született több közös publikációjuk. Mint mondja, a számítógépes gyógyszerfejlesztéshez a fizikai és kémiai törvényszerűségek alapos ismerete mellett informatikai képzettség is szükséges, amihez előnyt jelentett a számára az, hogy az édesapja informatikatanár. Tudnia kell kisebb programokat írni, majd eze-

ket használni is a munkája megkönnyítésére, illetve a kapott eredményeket értelmezni és cikkben megfogalmazni úgy, hogy az érthető legyen. Számítógépes gyógyszerfejlesztéssel – a tudása szerint – kevesen foglalkoznak az egyetemi szférában.

„Az a legmegdöbbentőbb a kutatásban, hogy ha egy dolgot felfedezünk, akkor jön utána tíz másik felfedezendő feladat. Ebben rejlik a szépsége és az izgalma is. Persze az frusztráló, ha nem jön ki a várt eredmény, de ezt fontos alázattal fogadni, hiszen a természet nem olyan, mint amilyenek mi szeretnénk látni. Ha arra törekszünk, hogy – nem sajnálva az időt – szép, tiszta és őszinte munkát adjunk ki a kezünkől, akkor előbb-utóbb a szerencse is mellénk szegődik” – összegzi.

Schweier Rita

Fotó: *Verébi Dávid*

Együttműködési megállapodást kötött a Roche és a PTE

Együttműködési megállapodást kötött október 4-én a világ egyik legnagyobb biotechnológiai vállalata és a PTE. A kontraktust *Raffaella Claudia Bondi*, a Roche Magyarország Kft. vezérigazgatója és *Kiss Adrienn*, a Roche diagnosztikai divízió kereskedelmi vezetője, a PTE részéről *Miseta Attila* professzor, az egyetem rektora látta el kézjeggyével Pécsen.

A Roche Magyarország Kft. a svájci, családi tulajdonban lévő Roche-csoport tagja, amelynek kutatásait immár több mint 100 éve az egészség javításának a célja vezérli, míg a PTE, KK a dél-dunántúli régió egészségügyi központja, ahol évente több mint másfél millió embert vizsgálnak, gyógyítanak. A két intézmény korábban is számos területen működött együtt, a mostani szerződés hivatalossá teszi, és még magasabb szintre emeli partnerségüket. Az együttműködést *Navracsics Tibor*, területfejlesztési miniszter is üdvözölte köszöntőjében, aki elmondta: „Ez a partnerség kiváló példa arra, hogy milyen magas szintű tudományos és ipari együtt-

működésre vagyunk képesek. Olyanra, amely nemcsak az érintett intézményeknek és vállalatoknak hoz hasznot, hanem a társadalomnak és a gazdaságnak is.”

Jean-François Paroz, svájci nagykövet kiemelte: „Gyógyszeripari cégeink számítanak a magyar egészségügy magas szintű szaktudására. Klinikai kutatásaik révén nemcsak azt biztosítják, hogy a magyar betegek a leginnovatívabb kezelésekhöz jussanak, hanem évente több milliárd forintos kiadástól is óvják a magyar egészségügyi rendszert.” *Raffaella Claudia Bondi*, a Roche vezérigazgatója így fogalmazott: „Innovatív egészségügyi vállalatként az a célunk, hogy az ehhez hasonló együttműködések keresztül fejlesszük a hazai egészségügyet, ami által a magyar emberek is a legjobb ellátáshoz juthatnak.” *Miseta Attila* professzor, a PTE rektora hangsúlyozta: „Büszkeséggel tölt el bennünket, hogy a világ egyik legnagyobb biotechnológiai vállalata érdemesnek találja egyetemünket a partnerségre, az együttműködésre. Ez azt igazolja, hogy kutatóink, oktatóink olyan szakmai kvalitásokkal rendelkeznek, amelyekkel felveszik a versenyt a világ élvonalával.” *Péterffy Attila*, Pécs polgármestere is üdvözölte az együttműködést: „Nagy öröm számomra, hogy a Pécsi Tudományegyetem tovább tudja erősíteni kapcsolatrendszerét a gyógyszeripar és a diagnosztikai ágazat meghatározó vállalataival. Biztos vagyok benne, hogy a nagy múltú svájci cég méltó partnerrel a pécsi egyetem kutatóiban és munkatársaiban. Meggyőződésem, hogy az ilyen együttműködések révén nemcsak az egyetem, hanem a város is gyarapodik új tudással, új kapcsolatokkal, és ezáltal újabb vonzerővel is.”

A megállapodás értelmében a Roche Magyarország Kft. és a PTE szakemberei kiszámítható, hatékony és fenntartható egészségügyi ökoszisztéma érdekében dolgoznak együtt a jövőben, ami hozzájárul a magyar társadalom jóllétéhez és jobb egészségi állapotához. Közös indultnak hazai és nemzetközi pályázatokon, valamint a magyar egészségügyi rendszer fejlesztését is segítik az oktatás és az orvos-beteg interakciók támogatásával, a nemzetközi jó gyakorlatok egymás közötti megosztásával.

További fotók, videó (UnivPécs):

Fotó: *Csortos Szabolcs*

MTA-PTE Lendület Kutatócsoport alakul az Orvosi Népegészségtani Intézetben

A Magyar Tudományos Akadémia Lendület programjának ünnepélyes díjátadását 2023. szeptember 26-án rendezték az MTA Székházában. A rendezvényen köszöntötték a 2023-ban megalakult tizenkilenc új Lendület-kutatócsoport vezetőit, közöttük *Lohner Szimonettát*, az Orvosi Népegészségtani Intézet egyetemi docensét is, akinek az „Előzzük meg az orvostudományi kutatások pazarlását! – Kutatás a klinikai vizsgálatok és evidenciaszintézisek tervezésének és eredményközlésének javítására” című pályázata nyert támogatást. A nyertes pályázók az eseményen röviden bemutatták kutatási projektjeiket is.

Az MTA kiemelt figyelmet fordít a kutatói kiválóság támogatására. 2009-ben elindított Lendület programjának elsődleges célja a hazai fiatal kutatóbázis erősítése. Ennek érdekében az akadémia itthon tevékenykedő vagy külföldről hazatérő kiemelkedő fiatal tehetségeket és kimagasló teljesítményű kutatókat támogat saját kutatócsoportjuk létrehozásában, illetve sikeresen elindított Lendület-kutatócsoportjuk további működtetésében.

Fotó: mta.hu / Szigeti Tamás

Bővebb információ a Lendület programról.

Az Akadémia Székházában tartott ünnepélyes eredményhirdetés:

580 millió forint ösztöndíj a PhD-hallgatókért

A munkaerőpiacon elérhető jövedelemmel való versenyképesség elérése a célja a Pécsi Tudományegyetem új, ún. Kiegészítő Doktori Hallgatói Ösztöndíjának. A 2023. októbertől induló program finanszírozását fele-fele arányban vállalta a PTE és annak fenntartója, az Universitas Quinqueecclesiensis Alapítvány (UQA). Az ösztöndíj keretösszege éves szinten 580 millió forint, ami két kategóriában nyerhető el.

„Az egyetem attól egyetem, hogy az oktatás mellett a nemzetközi térbe kapcsolódó kutatás is folyik benne. Az oktatás és kutatás peremterületén a doktori képzések állnak, vonzerejük növelése érdekében kerestük meg az UQA-t. Optimista vagyok a kezdeményezéssel kapcsolatban, örülök, hogy elnök úrral együtt tudjuk bejelenteni az ösztöndíj-támogatási lehetőséget” – mondta dr. Miseta Attila, a PTE rektora. „A modellváltás alapgondolata a teljesítmény, ezért megcéloltuk, hogy emelkedjen a tudományt magas szinten művelő fiatalok száma. Ennek legmértőbb és leginkább progresszív eszköze a doktori képzés. A PhD-képzésben résztvevők anyagi viszonyai azonban elmaradnak a kívánatostól, ezért jelentős forrást szánunk a támogatásukra annak érdekében, hogy pusztán anyagi okokból a fiatal tudós palánták ne hagyják el a pályát” – hangsúlyozta dr. Bódis József, az UQA elnöke. „A PhD-hallgatók kutatásai és tevékenysége tudományos teljesítményünk egyik fő motorját jelentik. Az elmúlt évek gazdasági tendenciái mentén feszültség alakult ki a piacon elérhető kereset és a doktoranduszok juttatásai között. Emiatt elsősorban a műszaki és az orvostudományok PhD-képzései iránt csökkent az érdeklődés, vagyis azokon a területeken, amiknek munkaerőpiaci átlagbéreivel az ösztöndíj egyáltalán nem versenyképes. A doktoranduszok száma ugyan nem csökkent lényegesen, de eltolódott abba az irányba, hogy a munka mellett végzett tudományos tevékenységet részesítik előnyben. Szakterületfüggő, hogy ez mekkora feszültségek árán valósítható meg, ezt szeretnénk a kiegészítő doktoranduszi ösztöndíjjal orvosolni” – tette hozzá dr. Komócsi András, a PTE tudományos rektorhelyettese.

Az ösztöndíj finanszírozását fele-fele arányban vállalta az UQA és a PTE, az erre fordítható összeg 290+290 millió forint,

vagyis a 2023/2024-es tanévben 580 millió forint. „Az ösztöndíjrendszer kételemű. Az egyikre a már beiratkozott PhD-hallgatók pályázhatnak, a képzés kutatási és képzési szakaszában havi hatvanezer, a kutatási és disszertációs szakaszban havi százezer forint ösztöndíjra. Létrehoztunk egy olyan kategóriát is, melynél a legkiemelkedőbb teljesítményt mutató PhD-hallgatókat díjazzuk, itt az összeg százezer forint az adott tanév 12 hónapjára” – mondta dr. Komócsi András. „Az ország nagy egyetemei mind tettek markánsabb vagy diszkrétebb lépéseket ebbe az irányba. Az UQA elfogadta a rektori vezetés kalkulációit, és a kért arányban járul hozzá a doktoranduszok anyagi viszonyainak a rendezéséhez. Úgy gondolom, hogy ha egy hallgatót megcsap a tudomány szele, akkor egy életre elkötelezheti magát a kutatás iránt. Nekünk pedig olyan viszonyokat kell teremtenünk, hogy ebből tisztességgel meg is lehessen élni. A PhD a tudományos karrier küszöbe, egy ma már egy jól menedzselhető, presztízst is jelentő életpálya, innovációs potenciállal. Nem könnyű, de szép világ. Fontosnak tartom, hogy egy intézmény saját maga nevelhesse ki a jövő minősített oktatóit. Proaktívaknak kell lennünk annak érdekében, hogy minden tehetséges, tudományt művelő fiatalot tartsunk a Pécsi Tudományegyetemen” – fűzte hozzá dr. Bódis József.

A magyar doktoranduszok normál ösztöndíja – amit a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal folyósít 2023. július 1-től – havi bruttó 295 ezer forint, amihez havi bruttó 40 ezer családi pótlék is járhat, a PhD-hallgató élethelyzete alapján. A Pécsi Tudományegyetem 2023 őszén induló Kiegészítő Doktori Hallgatói Ösztöndíjával ezt havi nettó hatvanezer, illetve százezer forinttal meg lehet fejteni. A kiemelkedően teljesítők egyéb ösztöndíjakat is nyerhetnek, pályázhatnak az Új Nemzeti Kiválóság Programba, ami százezer forintot jelent havonta országos szinten, vagy a PTE saját ösztöndíj-programjának a keretében, a László János Doktorandusz ösztöndíjban is részesülhetnek, ami negyvenezer forint havonta.

Fotók, videó (UnivPécs):

Beszélgetés dr. Kupó Péterrel, a Szívgyógyászati Klinika Elektrofiziológiai Laborjának vezetőjével

A nehezebb utat választotta dr. Kupó Péter, aki a komfortzónájából kimozdulva szívós munkával, középkori céhlegény módjára sajátította el és hozta el Pécsre azt a tudást, amelynek köszönhetően a pécsi klinikum Elektrofiziológiai Laborja nemzetközi szinten is élenjárónak számít. A fiatal klinikussal többek között a szívritmuszavarok kezelése terén forradalmi áttörést jelentő katéterablációról és az öt mai napig hajtó lelkesedésről beszélgettünk.

Körülbelül egymillió ember tartozik a PTE, Klinikai Központ, Szívgyógyászati Klinika Elektrofiziológiai Laborjának ellátási körzetébe, ahol évente mintegy 700, szívritmuszavarban szenvedő betegen segítenek. Bár a labort vezető dr. Kupó Péter egyetemi tanárságát eredetileg más szakterületre készült, egy revelációval felérő élmény hatására az aritmológiát választotta, ami nem csak az ő szempontjából bizonyult jó döntésnek.

Háziorvosi rendelőből a szívgyógyászati klinikára

Mindezt azonban megelőzte pár korábbi döntés és élmény: például azok a meghatározó gyermekkori évek, amikor háziorvos nagypapa rendelőjében töltötte az időt, és nemegyszer a betegekhez is elkísérte. Ezek az élmények tettek rá akkora hatást, hogy kamaszként már vitán felül állt, hogy az orvosi pályát választja. Azonban az a legutolsó pillanatig kérdéses volt, hogy hol – Budapesten vagy Pécsen – vág bele a terve valóra váltásába. „Eredetileg Budapest felé húzott a szívem, aztán jött egy sugallat, hogy nekem Pécsre kell jönnöm, így végül ez szerepelt a jelentkezési lista első helyén. Egyértelmű volt, hogy a pontszámaim alapján bármelyik helyre felvennének. Tényleg egyfajta sugallatról volt szó, hiszen előtte alig ismertem ezt a várost, csak kétszer jártam itt. Egyszerűen valami idehúzta a szívemet – és visszatekintve ez remek döntés volt” – idézi fel Kupó Péter.

Az egyetemen a klinikai tárgyak keltették fel az érdeklődését, mégpedig elsősorban a kardiológia. „A szív a szervezet központja, egyfajta misztikus szerv, és ez már orvostanhallgatóként is nagyon izgatott. Aztán egy sikerélmény hatására döntöttem el, hogy tényleg ezzel szeretnék foglalkozni: nagyon jól sikerült a kardiológia vizsgám, nem csak jelest kaptam, hanem a közös hangot is megtaláltam Komócsi András professzor úrral. Alig vártam, hogy vége legyen a vizsgaidőszaknak, majd azonnal megkerestem őt, hogy csatlakozhatnék-e valamilyen formában a munkájához. Azt felelte, hogy járjak be hozzá az intézetbe, majd kitaláltunk egy TDK témát is.”

Pályamódosítás sokk hatására

Ez akár már a célegyenes is lehetett volna, ám egy élmény – épp úgy, mint amikor Budapest helyett végül Pécs lett a befutó – némileg más irányba terelte Kupó Pétert. „Komócsi doktor úrnak a koszorúérfestés, azaz a hemodinamika a szakterülete, és sokáig úgy képzeltem el a jövőmet, hogy én is ezzel foglalkozom majd. Hatodéves koromban elmentem a klinika akkori igazgatójához, Szabados Sándor professzor úrhoz, hogy ha lehetőség van rá, akkor szeretnék a klinikán dolgozni, mégpedig az érfestés területén. Azt mondta, hogy támogatja a felvételemet, ám mielőtt döntenék, töltsék el egy napot az elektrofiziológiai laborban. Így

is tettem; ekkor jártam itt először.” A laborban tapasztaltak pedig óriási hatást gyakoroltak rá – ám a vizsgaélménnyel szemben itt most inkább sokkról volt szó. „Hatodéves korában az ember már majdnem kész orvosnak számít, rengeteg mindent tanultunk és láttunk már. Ilyenkor már bármilyen téma, kérdés merül fel, értjük, miről van szó, és hozzá tudunk szólni – legalábbis addig így gondoltam. Amikor azonban beléptem ide, arra kellett rádöbbenem, hogy egyetlen szót sem értek abból, amiről itt beszélnek, miközben beavatkozások sorát néztem végig.”

Azonban ahelyett, ahogy valószínűleg a legtöbbször tett volna, azaz hagyja az egészet, és visszatér a komfortzónájába, Kupó Péter az ellenkező utat választotta. „Annyira sokkolt az itteni munka bonyolultsága, hogy úgy jöttem ki a laborból, ezt nekem mindenképpen meg kell tanulnom. Szabados professzorhoz azal mentem vissza, hogy ha van lehetőség, akkor itt szeretnék belevágni a rezidensi munkába, és ő ezt lelkesen támogatta. Így kerültem ide az akkori laborvezető, Simor professzor úr alá.”

A hatodéves Kupó Péter megdöbbenése abból a szempontból nem volt meglepő, hogy az elektrofiziológia meglehetősen új területnek számít a kardiológiában, ráadásul minden túlzás nélkül forradalmi jelentőségű beavatkozásokat tesz lehetővé. Az úgynevezett katéterabláció, amely során katéterek segítségével, célzott hőkezeléses szövetroncsolással szüntetik meg a szívritmuszavart okozó góccokat, az ezredforduló után kezdett elterjedni, és egy mai napig rohamosan fejlődő területéről van szó. A jelentősége pedig óriási, hiszen a katéterabláció kis kockázattal és megterheléssel járó egynapos beavatkozás, amely egy akár egész életen át tartó gyógyszeres kezelést válthat ki. Mindez ráadásul potenciálisan a magyar lakosság 5 százalékát érinti. „Mintegy félmillió ember szenved Magyarországon szívritmuszavarban, bár azt fontos hozzátenni, hogy egyfajta spektrumról beszélünk: a hétköznapi életet nem igazán befolyásoló, kevés panasszal járó zavaroktól az életveszélyesekig. Az viszont biztosan kijelenthető, hogy súlyosabb esetekben, amelyekben a szívritmuszavar komoly hatást gyakorol az életminőségre, vagy akár az életet is veszélyezteti, a beavatkozás mindenképpen erősen javallott, ugyanis minimális rizikójú, ám nagyon hasznos.”

Céhes évek

Kupó Péter 2015-ben, diplomázása után került a laborba rezidensként, majd később több tanulmányúton vett részt külföldi elektrofiziológiai laborokban, amelyek arra sarkallták, hogy még többet tanuljon. „Kicsit irigykedtem az ott dolgozó rezidensekre, mert azt láttam, hogy jobban csinálják nálam a beavatkozásokat. Azt gondoltam, hogy mind nekem, mind a klinikának előnyös lenne, ha el tudnék menni valahová, ahol tovább fejleszthetem a tudásomat. A Szegedi Tudományegyetem Elektrofiziológiai Részlegének ekkor már létezett egy olyan, az Európai Aritmológiai Társaság által akkreditált, strukturált kétéves ösztöndíjprogramja, amely az abba bekerülőket mentesíti a különböző kötelezettségek, például ügyletek, adminisztratív feladatok alól, ám ezért cserébe az ösztöndíjasnak reggeltől estig a laborban kell dolgoznia, ahol tapasztalt kollégák segítségével tanulhatja meg, később pedig az ő felügyeletük mellett végezheti is a katéterezéseket. Első magyarként sikerült ide bekerülnöm, és itt sajátí-

tottam el azt a tudást, amely birtokában képes lettem az önálló munkavégzésre.”

A kétéves szegedi „céhes” gyakorlat után 2020-ban tért vissza Pécsre, és a szakorvosi végzettség és a PhD-fokozat mellett az európai aritmológus licencet is megszerezte. „Ez nem kötelező, ám a szakmában az ilyen licenccel rendelkezőket veszik igazán komolyan. A szakorvosi vizsgánál keményebb, hatórás, 120 kérdéses tesztől van szó, amelynek sikere ráadásul nem pontszámhoz kötött: minden évben a legjobban teljesítő 50 százalék kapja meg, a többiek pedig próbálkozhatnak újra, hiába értek el bármennyire jó eredményt.”

A siker titka: önbizalom, higgadság és szorgalom, szorgalom, szorgalom

A klinika vezetése 2022 januárjában bízta meg az Elektrofiziológiai Munkacsoport vezetésével, ami évente 600-700 beavatkozás végrehajtását jelenti. Bár a katéterabláció a csekély kockázattal járó procedúrák közé sorolható, kétségkívül szükséges némi bátorság ahhoz, hogy valaki egy élő szívben égessen ki gócpontokat egy katéter segítségével. „Kezdőként természetesen volt bennem némi izgalom, és nagy felelősséget jelent egy másik ember testében beavatkozásokat végrehajtani – főleg akkor, ha az egyik létfontosságú szervről van szó. Ám azt is látni kell, hogy annak, aki ilyen munkára vállalkozik, tudnia kell kezelnie az ezzel járó feszültséget. Egészséges önbizalom szükséges ehhez, amit természetesen a tapasztalat is hoz magával, de ez egyben adottság kérdése. A katéteres laborokban dolgozóknak képesnek kell lenniük erre – már csak azért is, mert ugyan szerencsére ritkán, de tényleg akadhatnak nehéz helyzetek, amikor létfontosságú a nyugodt, nagyon gyors és jó döntéshozatal.”

A higgadság és önbizalom mellett Kupó Péter szerint hasonlóan fontos a szorgalom, az elektrofiziológia ugyanis igencsak tudásigényes terület. „A feleségem a tanúm rá, hogy sokszor tanultam még otthon este tízkor is, és mai napig olykor esténként nézem át az aznapi érdekes eseteket, és elemzem ki az eredményeket. A hozzánk érkező rezidenseket is azzal fogadjuk, hogy legyenek tisztában azzal, rengeteg időt és energiát kell befektetniük ahhoz, hogy ebben jók lehessenek. A szorgalom, a kitartás és a szakma iránti alázat elengedhetetlen a sikerhez, és bizonyos szintű manuális érzék is szükséges.”

Harc a káros röntgensugarak ellen

Míndezekhez talán hozzávehetjük az ambíciót is, amely folyamatos fejlődésre és újításokra sarkallja Kupó Pétert és kollégáit. A legfontosabb ezek közül a röntgenmentes katéterabláció, amely terén a pécsi labor nemzetközi téren is előjárónak számít. „A röntgen hagyományosan szerves része a katéterablációknak, hiszen ezzel a képalkotó módszerrel tudjuk nyomon követni a beavatkozás menetét. Mindezzel azonban több szempontból is problematikus. Egyrészt akadnak olyan a röntgensugárzás szempontjából speciális betegcsoportok – például a kismamák és a fiatal gyerekek – akik esetében nagyon komolyan meg kell fontolni, hogy egyáltalán megéri-e végrehajtani röntgen alkalmazása mellett a beavatkozást. Emellett a személyzetre is gondolnunk kell, akik egyrészt napi több órán keresztül vannak kitéve a sugárzásnak, másrészt az az elleni védekezés részeként nehéz ólomruhát kell viselniük, ami óhatatlanul mozgásszervi problémákhoz vezet az évek, évtizedek alatt. Konkrét adatok is rendelkezésünkre állnak arról, hogy a sugárterhelés következtében az invazív kardiológiai beavatkozásokat végzők körében lényegesen magasabb a népesség átlagánál a bal oldali agyfél-

tekén található tumorok aránya, a női dolgozók körében pedig a bal oldali emlődaganatok aránya. „Szerencsére ma már két olyan megoldás is a rendelkezésünkre áll, amelyekkel kiváltható a röntgen. Az egyik a háromdimenziós térképezés. Ennek lényege, hogy speciális térképezőrendszerek alkalmazásával katéterekkel tapogatjuk le a szív belső felszínét, amit egy monitoron tudunk megjeleníteni. Az elkészített virtuális anatómiai térkép ezt követően munkafelületünként szolgál: ezen vizualizálhatók a katétermozgások, és láthatóvá tehetők az ablációs léziók is. A másik a szíven belüli ultrahang, azaz az intrakardiális echokardiográfia, amely azt jelenti, hogy speciális ultrahangkatéter segítségével valós időben tudjuk követni, hogy mi zajlik a szívben: tudunk monitorozni a katétermozgásokat, megítélhetővé válnak a beavatkozásokat potenciálisan megnehezítő anatómiai variánsok, de akár a katéterek és a szív közötti kontaktus is. Ezzel a két módszerrel teljes egészében ki tudjuk küszöbölni a röntgensugárzás használatát, ezt kollégáimmal első alkalommal Pécsen 2017-ben valósítottuk meg. Tavaly nemzetközi tréningközponttá váltunk az ezen a téren végzett munkánknak köszönhetően, és a közelmúltban a magyar kollégák mellett a régió több országából érkeztek hozzánk aritmológus kollégák a módszer elsajátítására.”

Meghálalni a bizalmat

Az aritmológiában napjaink másik fontos törekvése a katéterablációk hatékonyságának növelése a legmakacsabb szívritmuszavar, a pitvarfibrilláció kezelése terén. „A pitvarfibrilláció nagyon kis szívritmuszavar, ahol a katéterabláció a gyógyszeres kezeléssel szemben bizonyítottan hatékonyabb stratégiát jelent, de olykor a sikeres abláció ellenére is visszatérhet a ritmuszavar. Remélhetőleg a közeljövőben ezen a téren is sikerül áttörést elérnünk a szakmában, már csak azért is, mert a pitvarfibrilláció 300 ezer embert érint Magyarországon.”

Kupó Péter lelkesedése kézzelfogható, amit munkájának szeretete mellett a támogató közeg is indokol – bár ezeket nem igazán lehet szétválasztani. „Különleges helyzetben vagyunk, hiszen a legmodernebb eszközök is a rendelkezésünkre állnak, minden beavatkozást el tudunk végezni, és az is unikális lehető-

ség, hogy ilyen fiatalon ennyire felelősségteljes pozíciót bíztak rám. Ez arra is kötelez, hogy a legjobbat hozzam ki ebből, és további tehetséges és szorgalmas fiatalokkal bővísem a gárdát, hogy egy nemzetközi szinten is ütőképessé csapatot építsünk fel, hiszen az elektrofiziológia »csapatsport«. Úgy vélem egyébként, hogy a laborunk remek választás az aritmia iránt érdeklődő fiatal kollégák számára, mert itt egyrészt megkapják a szükséges szakmai alapokat, másrészt annak kipróbálására, begyakorlására

is lehetőségük van. A tapasztalatszerzés az elméleti tudás elsajátítása mellett szintén nagy jelentőséggel bír. Mindez persze nem lenne lehetséges a klinikaigazgatónk, Cziráki Attila professzor úr és a klinika vezetésének támogatása nélkül, amit azzal tudunk viszonzni, hogy a hazai mellett nemzetközi szinten is növeljük a pécsi elektrofiziológia hírnevét.”

Stemler Miklós

Fotó: Kalmár Lajos

Hiánypótló szívgyógyászati eszközöket szerzett be a PTE Klinikai Központja

A szívsebészeti műtéten frissen átesett, illetve az előrehaladott szívelégtelenségben szenvedő betegek ágnál történő monitorozására és felügyeletére használható, modern, mobil eszközparkkal gazdagodott a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központja. A közelmúltban zárult projekt a Széchenyi 2020 Program vissza nem térítendő, közel 300 millió forintos támogatásából valósult meg.

A szív- és érrendszeri megbetegedések hazánk halálozási és megbetegedési statisztikájának élén állnak. A Pécsi Tudományegyetem, Klinikai Központ kardiológiai eszközfejlesztésének célja a dél-dunántúli régióban a szív- és érrendszeri halálozási okok csökkentése, valamint a megbetegedések legkorszerűbb eszközökkel történő diagnosztizálása és kezelése volt. Az eszközfejlesztések kiemelt jelentőségűek azért is, mert a világjárvány következményeként továbbra is jelentős számú a poszt-Covid szindrómás, kardiológiai beteg.

A PTE, KK Szívgyógyászati Klinikája Baranya, Tolna és Somogy vármegyék regionális kardiológiai és szívsebészeti centrumaként a nap 24 órájában, folyamatosan gondozza a dél-dunántúli régió betegeit. A klinikán évente átlagosan 7500 fekvőbetegét látják el, a kardiológiai szakambulancián évente közel 50 ezer vizsgálatot végeznek. A PTE, KK I. sz. Belgyógyászati Klinikájának Kardiológiai Tanszékén mintegy 20 ezer

Fotó: Csontos Szabolcs

járóbeteg-vizsgálat történik, és több mint 1200 fekvőbetegét gyógyítanak évente. Érthető, hogy erre a két klinikára kerültek azok az új, modern eszközök, melyek a betegek monitorozását segítik, közvetlenül a betegágy mellett. A két klinikára egy-egy felsőkategóriás echokardiográf-készüléket szereztek be, melyek a szív- és érrendszeri ellátás minőségi javulását jelentik a regionális centrumként működő klinikák számára. Beszereztek telemetriás és betegmonitorozó rendszert is, két úgynevezett sürgősségi kocsit, valamint két asztali pulzoximétert, ami az oxigéntelítettség illetve a pulzusszám ujjon keresztüli mérésére szolgál.

„YES, AND...” – improvizációs workshop a szimulációs betegprogramban

Az Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet keretében működő Szimulációs Betegprogram (SPP) immár négy éve foglalkozik szimulációs betegekkel a graduális oktatásban. A szimulációs betegek félévente rendszeres tréningeken vesznek részt. Ebben az évben az angol nyelvű szimulációs betegek fejlesztését improvizációs elemekkel gazdagítottuk, ezzel színesítve a programot. Ennek a fejlesztésnek a célja, hogy a szimulációs betegek olyan képességekkel gazdagodjanak, amelyek segítik őket a munkájuk során felmerülő nehéz és váratlan helyzetek kezelésében.

Dr. Fekete Judit, dr. Eklics Katalin és dr. Csongor Alexandra már három éve oktatják az orvostanhallgatókat az alkalmazott improvizáció (#MedImprov) területén. Ez az újítás dr. Ham-buch Anikó, az SPP vezetője támogatásával valósulhatott meg.

Az alkalmazott improvizáció az improvizációs színház alapelveiből táplálkozik, és ezeket a színpadon kívüli helyzetekre alkalmazza. De miért lehet hasznos a szimulációs betegek számára? Milyen szerepet játszik a spontaneitás és humor a munkájukban? Bár ezek tulajdonságok elsősorban talán inkább

az értékesítés vagy hasonló területeken merülnek fel, a válasz a „soft skill”-ekben rejlik. Valójában az improvizáció a „soft skill”-ek fejlesztésére összpontosít, nem pedig a pusztán komikumra. Hangsúlyozza a fókusz fenntartásának, a valódi jelenlétnek és az aktív figyelemnek a fontosságát, amelyek elengedhetetlenek mind a mindennapi életben, mind az orvos-beteg kommunikáció során. Ezek a kulcsfontosságú készségek az alkalmazott improvizáció, vagyis a #MedImprov középpontjában állnak, és ezekre összpontosítottunk a legutóbbi bemutató workshopunk során.

A pozitív visszajelzések alapján megállapítható, hogy a képzés rendkívül sikeres volt. Nagyon lelkesen várjuk, hogy a következő félévben ismét megrendezhessük a workshopot angol és magyar szimulációs betegeink számára, ezzel tovább gazdagítva az oktatási támogatásunkat, ezáltal lehetőséget teremtünk a Pécsi Tudományegyetem orvostanhallgatói számára, hogy sokoldalúbb és magas színvonalú képzésben részesüljenek.

Fotók:

A CERN-ben jártam: a kvantum-színdinamikától a hadronterápiáig

Idén immár 16. alkalommal rendezték meg a Hungarian Teacher Programot (HUTP), azaz a magyar fizikatanárok továbbképzését a CERN-ben. A HUTP az Európai Nukleáris Kutatási Szervezet és az MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont közös szervezésében és anyagi támogatásával valósult meg augusztus 19. és 26. között. Helyszíne a részecskefizikai laboratórium svájci-francia határon fekvő Meyrin-i/Saint-Genis-Pouilly-i telephelye volt. A képzés alapvető célja a modern természettudományok iránti érdeklődés növelése, és jelenkori eredményeinek népszerűsítése. A HUTP a koncepciója alapján ezt a fizikatanárok motivációjának erősítésével és rajtuk keresztül a diákok érdeklődésének felkeltésével hivatott elérni. A HUTP2023 programon való részvétel elismeréseként a résztvevők a CERN fizikatanári nagykövetei lehetnek.

A program feszített volt. A szombati kiutazást vasárnapi csapatépítő kirándulás követte a franciaországi Chamonix-ba és a Mont Blanc-csoportra. A foglalkozások hétfőtől péntekig, reggeltől késő estig, pontosabban gyakran hajnalig tartottak. Fizikai feltöltődésre a reggeli futások során volt lehetőség. Ekkor a CERN telephelyét és a részecskefizikában, illetve a kapcsolódó tudományokban úttörő eredményeket elérő tudósokról elnevezett utcarendszerét is felfedezhettük.

A részecskefizika alapjait és a tudományterület legfrissebb eredményeit előadásokkal mutatták be (pl. gyorsítók, detektorok, adatelemzés és számítástechnika, nehézion-fizika, kozmológia). Külön említem, hogy meghallgathattuk a CERN egyik legkiválóbb elméleti fizikusának, Jonathan R. Ellis-nek az előadását „Particle Physics and Gauguin’s Questions about the Universe (Higgs boson)” címmel. A gyakorlati foglalkozások során hands-on tapasztalatot is szereztünk például sokszálas gáztöltésű detektor és ködkamra építésében. A program külön hangsúlyt fektetett a részecskefizika oktatási módszertanának és a CERN orvostudományokhoz kapcsolódó projektjeinek a bemutatására. A tanulmányút egyediségét adta, hogy látogatást tehattünk a CERN központjaiban és laboratóriumaiban (pl. számítógépközpont, szinkrociklotron,

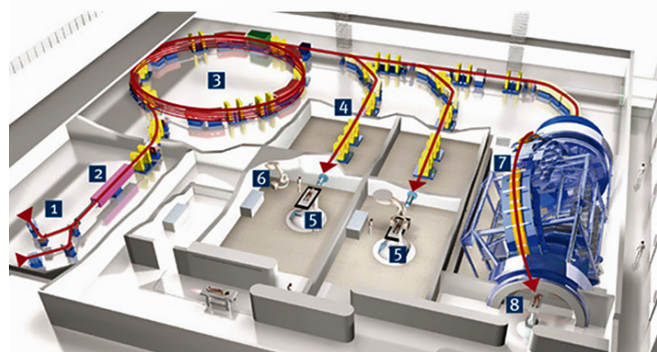
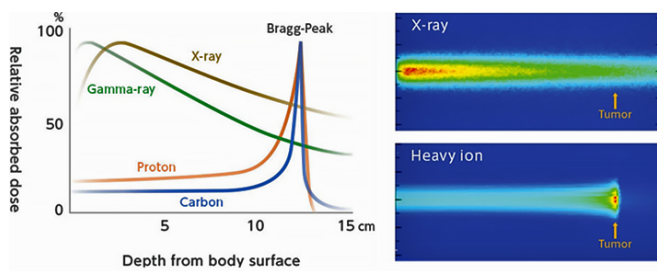
antianyaggyár, AMS űrkísérlet CERN-i vezérlőközpontja), valamint megtekinthettük a nagy hadronütköztető (Large Hadron Collider, LHC) mind a négy nagy kísérletét (ALICE, ATLAS, LHCb, CMS). Ezek közül a CMS (Compact Muon Solenoid) és az LHCb (Large Hadron Collider beauty) detektoraihoz is eljutottunk, amelyek mintegy 100 m-rel a felszín alatt találhatóak az LHC 27 km kerületű gyorsító gyűrű alagútja mentén (1. ábra).

A CERN kiemelt kutatási területei közé tartoznak az orvostudományokhoz kapcsolódó projektek. Az egyik ilyen a radioizotópok előállítására szolgáló MEDICIS facilitás (Medical Isotopes Collected from ISOLDE)¹. Ennek célja olyan új radioizotópok kifejlesztése, amelyek a képalkotás és a terápiás kezelés pontosságához szükséges előnyöket ötvözik. További példaként említhető a hadronterápiás rendszerek fejlesztése (pl. ENLIGHT, European Network For Light Ion Hadron Therapy)². A hadronterápia a ’hagyományos’, foton alapú sugárkezeléssel (röntgen-, gammasugárzás) szemben hadronokból álló nyalábok alkalmazásán alapul. A hadronok az összetett szubatomi részecskék közé tartoznak, ide sorolhatók például a protonok, a neutronok vagy az atomok magjai. A terápiás gyakorlatban a legelterjedtebb a protonok vagy a szénionok alkalmazása, de hibrid rendszerek is elérhetők. A ’gyorsított’ protonok terápiás célú alkalmazását elsőként Robert R. Wilson (Fermilab, USA) javasolta 1946-ban^{3,4}. A hadronterápia első gyógyászati alkalmazása 1954-re tehető (Lawrence Berkeley National Laboratory, USA)^{4,5}. Napjainkban a gyógyászati célú hadronterápiás rendszerek száma meghaladja a 120-at, mint a modern orvoslás eszközei világszerte elérhetőek⁶.

Miért jobb a hadronterápia a ’hagyományos’ sugárterápiánál? A módszer előnye abból ered, hogy a szövetekben az elektromosan töltött részecskék (pl. protonok, nehéz ionok) ionizációs képessége és dóziseloszlása eltér az elektromágneses sugárzásétól (pl. röntgen-, gamma foton) (2. ábra, felső panel). A ’hagyományos’, fotonalapú kezelés során a nyaláb testen való áthaladásakor a teljes pályája mentén viszonylag nagy a sugárterhelés, így a daganat mellett az egészséges te-

1. ábra. Bal oldal: A HUTP2023 tanári csapata Jonathan R. Ellis-szel az előadását követően. Jobb oldal: Az LHCb detektor az LHC gyorsító gyűrű alagútjában.

2. ábra. Felső panel: A relatív elnyelt dózis függése a szöveti mélységtől. **Alsó panel:** Egy hadronterápiás központ sématis rajza. Főbb részei: 1. ionforrás, 2. lineáris gyorsító, 3. szinkrotron-rendszerű gyorsító, 7. és 8. 360°-ban forgó nyalábtovábbító rendszer és kezelőhelyiség. A képek forrása:^{7,8}

rületeket is jelentős sugárdózis és így károsodás érheti. A hadronterápia estén elérhető, hogy a maximális sugárdózis (ún. Bragg-csúcs) a daganatnál legyen, míg a környező egészséges szövetek dózisterhelése jelentősen kisebb. Ugyanakkor a besugárzott terület mérete fordítottan arányos a részecske tömegével, ami a könnyebb protonok mellett a nehezebb ionok alkalmazását indokolhatja a pontosság növelése érdekében. A részecskenyalábok pontosabb fókuszálhatóságának köszönhetően a hadronterápia a mélyebben, illetve a kritikus szervek közelében elhelyezkedő daganatok kezelésében jelenthet előnyt. Hátrányként említhető és a hadronterápia elterjedésé-

nek talán egyik fő korlátja a speciális infrastruktúra és technológiai igénye (**2. ábra, alsó panel**).

Rövid összegezés gyanánt elmondhatom, hogy a HUTP nívós, remekül átgondolt és megszervezett program. Az egyhetes képzés rendkívül inspiráló volt számomra és egy életre szóló élménnyel lehettem gazdagabb. Fontosnak tartom azt is, hogy nem csupán a részecskefizikához kapcsolódó elméleti és gyakorlati ismereteimet bővíthettem, hanem rendkívüli embereket és kollégákat ismerhettem meg. A HUTP2023 programban köszönet illeti az MTA Wigner Fizikai Kutatóközpontból *Oláh Évát* és *Horváth Dezsőt* illetve CERN-i házigazdáinkat, *Jeff Wienert*, *Béni Noémit* és *Szillasi Zoltánt* az odaadásukért, profizmusukért és az inspiráló környezetért.

Dr. Bugyi Beáta
egyetemi docens
a CERN fizikatanári nagykövete

Hivatkozások

- <https://home.cern/science/experiments/medicis>.
- <https://enlight.web.cern.ch/>.
- Wilson R. Radiological use of fast protons. *Radiology*. 1946; 47:487-91.
- Dosanjh M, Hoffmann HF, Magrin G. Status of hadron therapy in Europe and the role of ENLIGHT. *Nuclear Instruments and Methods in Physics Research Section A: Accelerators, Spectrometers, Detectors and Associated Equipment*. 2007/02/01/ 2007; 571(1): 191-194. doi: <https://doi.org/10.1016/j.nima.2006.10.060>
- <https://enlight.web.cern.ch/history-of-hadron-therapy>.
- <https://www.ptcog.site/index.php/facilities-in-operation-public>.
- https://www.klinikum.uni-heidelberg.de/fileadmin/hit/dokumente/121019KV_SS_HITImage_engl_web_ID17763.pdf.
- <https://www.osaka-himak.or.jp/en/whats/merit/>.

A Magyar Ortopéd Társaság idei kongresszusa

A Magyar Ortopéd Társaság éves tudományos kongresszusát 2023. június 22. és 23. között rendezék Egerben. Az ideji összejevetelen 12 szekcióban számos nagyszerű előadást hallhattak a résztvevők. A következő szekciókat hirdették meg a kongresszus szervezői: fiatal ortopédok fóruma; lábsebészet – arthrodézisek; térdsebészet – szalagrekstruk-

Dr. Fritz Benjámint átveszi a díját

ció, femur-osteotomia; térdprotetika, szegmentális pótlások, patellofemorális sebészet; vállsebészet; nagyízületi rekonstrukció; moduláris váparevizio; periprotetikus széptikus szövödmények; az endoprotetika perioperatív kérdései; gerincgyógyászat; gyermekortopédia. *Than Péter* professzor felkért referátumot tartott „Térdprotézis beültetés infekt szövödményeinek diagnosztikája és kezelése” címmel. *Vermes Csaba* professzor a Sanatmetal Kft. workshopján tartott szimpóziumot „Rövid-, közép- és hosszútávú eredmények a Pannon csípőprotézisszárral és a Conetact cement nélküli vápacsészerszerrel” címmel. Klinikánkról ezen kívül további 9 bejelentett előadással szerepeltek orvoskollégák; az előadók: *dr. Fritz Benjámint*, *dr. Horváth Gábor*, *dr. Kalmár Gergely*, *dr. Kérő Gábor*, *dr. Kovács Dániel*, *dr. Kovács Pál Miklós*, *dr. Novográdecz Gergely*, *dr. Szabó Tamás*, *dr. Szász Katalin*. **A Fiatal Ortopédok Fórumának szekciójában a legjobb előadásnak járó díjat dr. Fritz Benjámint nyerte** „Reinfekció megelőzése kétülékes széptikus csípő revízió során – rövidtávú eredmények” című előadásával.

További fotók:

Pécsi Kardiológiai Kongresszus

A Pécsi Kardiológiai Kongresszust 2023. szeptember 21-23. között Pécsen, a Kodály Központban nyolcadik alkalommal együtt rendezte a Magyar Kardiológusok Társaság (MKT) Kardiovaszkuláris Prevenció és Rehabilitációs Munkacsoportja, a Magyar Kardiovaszkuláris Rehabilitációs Társaság ill. a PTE, KK, I. sz. Belgyógyászati és Szívgyógyászati Klinika.

A kongresszus fővédnökei egyetemünk rektora, *Miseta Attila*, a Magyar Kardiológusok Társaságának elnöke, *Becker Dávid* és az MKT korábbi elnöke, *Tóth Kálmán* professzorok voltak. A szervezőbizottság tagjai az egyetemünkről: *Faludi Réka* tanárnő, *Szokodi István* professzor, és a bizottság elnöke *Szabados Eszter* tanárnő volt. A tudományos bizottság tagjai: *Cziráki Attila*, *Horváth Iván*, *Tóth Kálmán*, *Késmárky Gábor*, *Halmosi Róbert* professzorok és *Tiringer István* adjunktus.

A konferencia hagyományosan átfogó információt kívánt adni a kardiológia minden területéről, a prevenciótól az akut ellátáson keresztül a rehabilitációig. Célunk az aktualitások bemutatása, a főbb terápiás és diagnosztikus

eljárások összefoglalása volt. Elismert szakemberek tartottak előadást a kardiovaszkuláris prevenció és rehabilitáció különböző témáiban, kardiovaszkuláris diagnosztikában, a szívelégtelenség ellátásában, ritmuszavarok és billentyűbetegségek kezelésében, intervenciók kardiológiában, szívsebészeti kérdésekben, sportkardiológiában. Felkért előadásokon kívül absztraktszekciók is zajlottak, ahol orvoskollégák mellett pszichológusok és szakdolgozók is bemutathatták munkájukat.

A kongresszuson 387 fő regisztrált, akik izgalmas, sokszínű tudományos programon vehettek részt. Jövőre újra elhozzuk az újdonságokat és érdekességeket a kardiológia számos területéről. A rendezvény következő időpontja 2024. szeptember 26-28., helyszíne változatlanul a Kodály Központ, melyre mindenkit szeretettel várunk.

*Dr. Szabados Eszter Ph.D., med. habil.,
egyetemi docens*

*I. sz. Belgyógyászati Klinika,
Kardiológiai Prevenció és Rehabilitációs Tanszék vezetője*

XXXI. MRT Kongresszus – beszámoló

2023. június 22. és 24. között Miskolc-Diósgyőrön rendezték meg a meg az MRT és az MRAE (Magyar Radiológusok Egyesülete) rendhagyó közös kongresszusát. A helyszín ezúttal nem hotel vagy egyetem volt, hanem a DVTK új, multifunkciós sportcsarnoka. A kongresszus fő tudományos témái a mesterséges intelligencia szerepe a képalkotó diagnosztikában, onkológiai képalkotás, a poszt-Covid radiológiai szempontból, nőgyógyászati modern képalkotás, emlődiagnosztika, gyermekradiológia nem gyermekradiológusoknak, sürgősségi, kardiovaszkuláris és intervenciók radiológia, neuroimaging, radiológus- és radiográfus-szakképzés helyzete hazánkban és az EU-ban.

A PTE, KK, OKK-ról *dr. Nagy Csaba*: Acut stroke: a tandem léziókkal kapcsolatos döntéshozatal és a thrombectomia gyakorlata carotis-elzáródásban, *dr. Trajtler Andrea*: A magyar radiológus rezidensképzés helyzete az új képzési terv bevezetése előtt, Radiológus rezidensképzés jelenlegi helyzete Európában, *dr. Girán Bettina*: Sürgősségi MSK MR indikációk a radiológus szemével, *dr. Harmat Zoltán*: RF abláció a mióma kezelésében, A miómaembolizáció recidív esetei, *dr. Járay Ákos*: A vese és a vizeletelvezető rendszer betegségeinek ultrahangvizsgálata sürgősségi ellátásban és *dr. Faluhelyi Nándor*: Mellkasi ultrahangvizsgálatok szerepe a sürgős ellátásban című előadását ismertette. *Dr. Bencze Gábor Tamás*: CT vizsgálatokon incidentalisan talált emlőelváltozások: Mikor kell további vizsgálatot indikálnunk? és *Bognár Dávid*, hatodéves TDK hallgatónk: A fehérállomány mikrostrukturális integritásának vizsgálata koponyatrauma hatására kialakuló mikrovérzések környezetében modern MRI módszerekkel, *Lugosi Dávid*: CT-protokollok módosítása a radiográfus szemszögéből című poszterét mutatta be. Előadóinkon kívül *Bogner Péter* professzor, *dr. Molnár*

Krisztián és a radiográfusaink közül *Vinczen Eszter* képviselte a klinikánkat.

A fent felsoroltak mellett lehetőség volt kics csoportos ízületi, neuro- vagy akár körömultrahangos gyakorlatokon is részt venni. A kongresszus utolsó napján külön szekciót szenteltek a szeptemberben Budapesten zajló Európai Radiológus Diploma (EDiR) vizsgával kapcsolatos bemutatónak illetve felkészítőnek. A regisztrált tagoknak lehetőségük volt részt venni egy EDiR szimulációs vizsgán is, melyen egyetlen pécsi indulónk, *dr. Bencze Gábor* sikeresen helyt állt.

A Sonarmed Kft. SAMSUNG SonoSync élő, ultrahangképes távkonultációs prezentációja során *dr. Bencze Gábor* távvezérelte először a Miskolci Megyei Kórház ügyeletes radiológusának ultrahangkészülékét, majd a SAMSUNG HQ egy szülői ultrahangeszközén végzett távvezérelt carotis Doppler-vizsgálatot. A kongresszuson kihirdették az MRT tisztújító választásának eredményét: *dr. Botz Bálint* és *dr. Járay Ákos* MRT vezetőségi tagnak választották, az Ifjúsági Bizottság csapatát klinikánkról *dr. Trajtler Andrea* fogja képviselni.

A társasági programok közül egyértelműen kiemelkedett, hatalmas közönségsikert és elismerést aratott *dr. Girán Bettina* és *dr. Járay Ákos* által összeállított, és *dr. Bencze Gábor* által a helyszínen levezényelt PTE Szabadulószoja, melyben a rendezvény ideje alatt 2 radiográfusi és 4 orvosi csapat tette próbára magát több kevesebb sikerrel. A tudományos programokat ezután a varázslatos lillafüredi erdei borkóstolás, a könnyű- és komolyzenei fellépők váltották. A pénteki gálavacsora előtt Aranyosi Péter stand-up előadásán nevetthetünk könnyesre magunkat, utána pedig hajnalig élvezhettük a zenét, a táncot és a minőségi borválasztékot Szent Iván éjjelén.

*Dr. Bencze Gábor
PTE, KK, Orvosi Képző Központ*

A Magyar Belgyógyász Társaság (MBT) Dunántúli Szekciójának Konferenciája és a Belklinika fennállásának 100 éves jubileumi ünnepe

Az MBT Dunántúli Szekciója 2023. június 15-17. között Pécsen tartott konferenciájának keretében 2023. június 16-án délután került sor a klinikánk alapításának 100 éves jubileumi ünnepségére. Az MBT Dunántúli Szekciója 1953-ban, 70 éve alakult a Pécsi Egyetemen, Ángyán János professzor vezetésével.

A kongresszus hagyományosan igyekezett tájékoztatást adni a belgyógyászat újdonságairól, az innovatív diagnosztikai és terápiás lehetőségekről, foglalkozott a kardiovaszkuláris intervenció kérdéseivel, lehetőséget nyújtott a dunántúli belgyógyászati osztályok bemutatkozására és a kiemelkedő szakmai eredmények ismertetésére. A Vándorgyűlés Emlékérmét a vezetőség több évtizedes szakmai munkája elismeréséül dr. Patai Árpád főorvosnak (Szombathely) adományozta, aki „Az ERCP szerepének változása az elmúlt fél évszázadban” címmel tartott előadást. A vándorgyűlés témái között szerepeltek az új, reményteljes onko-hematológiai kezelések és a sokakat érintő infektológiai aktualitások. Húsz felkért és 34 bejelentett előadás hangzott el, a Fialatok Fóruma lehetőséget nyújtott a pályájuk elején lévő kollégáknak is a bemutatkozására.

Az I. világháború vérvízutara után az 1912-ben Pozsonyban alapított Erzsébet Tudományegyetem Budapest érintésével történt átköltözését követően, 1923 őszén nyitotta meg kapuit Pécsen. Az ekkor létesült klinikák közül legnagyobb volt a „Belklinika” (ma I. sz. Belgyógyászati Klinika), mely magában foglalta az akkori összes belgyógyászati szakterület mellett a képkalkotó és laboratóriumi diagnosztikát is. Helyileg a PTE, KK jelenlegi Rákóczi úti telephelyén működött a régi épületekben (mai B, F, G) 150, majd később 172 ágygal és kiterjedt ambuláns szakrendelésekkel.

A pécsi Belklinika (I. sz. Belgyógyászati Klinika) alapítója Ángyán János professzor volt, aki rekordidőn keresztül,

36 évig irányította a klinikát. Őt követte Barta Imre, majd Jávorszky Tibor és végül Mózsik Gyula professzorok. Tóth Kálmán professzor 2003-ban vette át a klinika vezetését, s így pontosan 20 éve irányította a klinika munkáját. Nagy megtiszteltetés és kihívás számára ilyen kiváló elődök nyomdokain dolgozni. Ebben a 100 évben a „Belklinika” nagyon sokat fejlődött, sok tekintetben átalakult és ma is a pécsi klinikum egyik meghatározó szervezeti egysége. Ezt a fejlődést igyekeztünk bemutatni ünnepségünkön, ahol mindegyik korszakból hangzottak el visszaemlékező előadások, melyekkel tiszteltük a nagy elődök emléke előtt.

A klinika jelenlegi igazgatója, eredeti dokumentumok alapján mutatta be az Ángyán-korszakot. Ezt követően Nagy Ágnes főorvos asszony a viszonylag rövid Barta-korszakot elemezte, mely azért is volt jelentős, mert ekkor épült a 400 ágyas klinika, melybe már I. sz. Belgyógyászati Klinika néven költöztünk be. Következő előadóként Hunyady Béla professzor a Jávorszky- és Mózsik-korszakot mutatta be, mely együtt 35 évet ölelt fel és a modern klinika működésének alapjait rakta le. Végül jelenlegi igazgató az utolsó 20 év eredményeit ismertette, kiemelve a két legjelentősebb fejlesztést, a TIOP2 nagyprojekt keretében történt teljes 400 ágyas klinikai tömb (immár JPKT) felújítást és bővítést, valamint a Baranya Megyei Kórház 2010-ben bekövetkezett integrációja során a „Belklinika” reintegrációját a korábban ide tartozó szakterületekkel, egységekkel.

Az ünnepség az ÁOK új Elméleti Tömbjében zajlott, az egyetemi, kari és KK-vezetés részvételével. A napot a nagyon jó hangulatú villányi bankett vacsora zárta, melyet a budapesti Magyar Állami Operaház magánénekesei még inkább felejthetlenné tettek.

További fotók.

Dr. Mezősi Emese
Dr. Tóth Kálmán

Fotó: Verébi Dávid

New Yorkban zajlott a 3. Digitális Egészségügyi Szimpózium

Az Egyesült Nemzetek (United Nation General Assembly) szeptember 26-27-én New Yorkban rendezte az immár 3. Digitális Egészségügyi Szimpóziumot, melyen dr. Sík Attila, a PTE, AOK Transzdiszciplináris Kutatások Intézetének igazgatója képviselte a pécsi orvost. A tanácskozássra az akadémiai világból, a civil szférából és az üzleti életből is érkeztek előadók.

A rendezvény fókuszában az egészségügyi ellátás globális válsága állt, amit a növekvő költségek, a klinikusok kiégetése, a demográfiai változások és a megfizethető ellátáshoz való hozzáférés hiánya okoz. Célja az volt, hogy összehozza a vezetőket, a szakembereket, a politikai döntéshozókat és a betegeket a téma megvitatására és a közös gondolkodásra az egészségügyi ágazat átalakítása érdekében.

A javasolt, központi stratégia a „Stay Left, Shift Left-10X”, ami az emberek egészségének a megőrzése, az otthoni ellátás biztosítása és a digitális technológiák kihasználása mellett száll síkra azért, hogy az egészségügyi ellátás hatékonysága és a hozzáférhetősége javuljon. A résztvevők TED-stílusú (Technology, Entertainment, Design) előadásokat hallhattak, panel- és munkamegbeszéléseken vehettek részt, elősegítve a vitát és az innovatív egészségügyi megoldások közös tervezését.

Terveik között olyan politikai és térítési struktúrák kidolgozása szerepel, amelyek arra ösztönzik az egészségügyi szolgáltatókat, hogy több szolgáltatást nyújtsanak otthon, különösen a krónikus betegségek és a kórházi kezelési utáni ellátás eseteiben. A kétnapos találkozón vizsgálták a digitális egészségügyi technológiák (telemedicina, távfelügyelet és viselhető eszközök) integrációját is a mindennapi egészségügyi gyakorlatba. Bemutattak két olyan digitális egészségügyi fejlesztést, amelyek megváltoztathatják a jövő orvosi ellátását: az egyik egy kézi ultrahang, a másik pedig az otthonápolásban hasznos fejlesztés, ami a betegről küld a kórház felé információkat. Szó volt az adatvédelemről és az adatbiztonságról, a digitális egészségügyi technológiák támogatásáról, valamint a digitális egészségügy előnyeiről és kihívásairól szóló oktatás lehetőségeiről is.

„Nem csupán új szakmai ismeretekkel gazdagodtam, hanem számos értékes kapcsolatra is szert tettem, amelyek hosszú távon kiemelkedő jelentőséggel bírhatnak a pécsi orvoskar számára. Szeretnék egy hasonló tematikájú egészségügyi konferenciát szervezni itthon is, melynek központi témája a digitális egészségügyi technológiák és innovációk jelentősége és alkalmazása lenne” – nyilatkozta dr. Sík Attila.

Magyar Gyermekorvosok Társaságának (MGYT) idei nagygyűlése Keszthelyen

2023. szeptember 15-17. között rendezték meg az idén 99. születésnapját ünneplő Magyar Gyermekorvosok Társaságának éves nagygyűlést, mely ebben az évben a családközpontú betegellátás fontosságát hirdette. A rendezvény közel 350 fővel zajlott a festői elhelyezkedésű Keszthelyen, a Balaton-parton. A három nap során 98 előadást hallgathattunk meg és közel 40 posztert állítottak ki. Klinikánkat 13 fő képviselte, közülük tizenegyen tartottak előadást vagy poszterprezentációt a gyermeksebésztől kezdve, az immunológián át, egészen a határterületi tudományokig.

Decsi Tamás klinikaigazgató, Hollódy Katalin, Vajda Péter professzorok és dr. Erhardt Éva tanárnő üléselnöki feladatokat is elláttak. Decsi professzor – a gyermekorvoslás területén kifejtett magas szintű tudományos tevékenységének elismeréseként – Kerpel-Fronius Ödön Emlékérmeket vehetett át. Dr. Parrag Hangát – a közönség szavazás alapján – a 6 legjobb előadó közé választották. Az idén megalapított Veres Gábor-mentordíjakat is átadták. A kitüntetés célja a fiatal gyermekgyógyászok gyakorlati és elméleti képzését, gyógyító vagy kutató munkáját segítő, kiemelkedő mentori tevékenység elismerése. A díjat, a korábban klinikánk égisze alatt is dolgozó dr. Sándor György gyermekháziorvos illetve dr. Kardos Mária a Mohácsi Kórház osztályvezető főorvosa kapta. A Magyar Gyermekorvosok Társaságának tisztújítására is sor került. Az elmúlt 4 évben elnöki feladatokat ellátó dr. Gárdos Lászlót a Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet főigazgató főorvosa, dr. Nagy Anikó váltotta posztján.

A Magyar Gyermekorvosok Társaság Fiala Gyermekorvos Szekciójának szervezésében immáron 4. alkalommal került sor a generációk közti különbségeket megvitatató kerekasztal-beszélgetésre, melyet dr. Kriván Gergely moderált. A résztvevők igazán izgalmas beszélgetésen vehettek részt, ahol a különböző nézőpontok megismerésén kívül közösen gondolkozhattunk el azokon a problémákon, melyek mindannyiunkat egyformán foglalkoztatnak életkortól függetlenül.

A szervezők a rendkívül színes tudományos program mellett a szórakozásra is gondoltak. A konferencia második estéjének gálavacsoráját a 18. századi, barokk stílusú Festetics-kastélyban tartották, melyet az a Festetics Kristóf építtetett, aki Keszthely fejlődése érdekében kórházat alapított és a ferencesek gyógyszertárát is támogatta. Milyen szépen egybeesik ez a mi hivatásunkkal. Az est fénypontja a kertben megrendezett erkélykoncert volt. A nyárestéket idéző naplementében, pezsgőspoharak koccintása közben élvezhettük a kert betöltő operaáriák dallamait. A táncoslábú kollégák a vacsora végeztével bizonyíthatták tudásukat a kastély báltermében.

Az idei konferencia eredményességén felbuzdulva remélem, a jövő évi jubileumi nagygyűlésen nemcsak klinikánkról, hanem az egész országból még több kollégával találkozhatunk, hogy együtt ünnepeljük a gyermekgyógyászat elmúlt 100 évének sikereit.

dr. Pagáts Rebeka, dr. Parrag Hanga
PTE, KK, Gyermekgyógyászati Klinika

A Belga Királyi Sebésztársaság sebészeti szimulációs konferenciája

2023. szeptember 29., Nivelles, Belgium

Szokatlanul hosszú, egyenként félórás előadásokból álló, reggeltől a késő estbe nyúló, igen szoros programból állt a maga nemében úttörő kezdeményezés (egyetlen téma a sebészeti szimuláció). A köteles történeti bevezető (*Jean Lemaitre, Mons*) után az első gyakorlati előadás egy F-16-os instruktore (*S Mulleners* ezredes, NATO: *From F-16 cockpit to OR*) a szimuláció szerepét mutatta be a vadászpilóták képzésében. A sebész- és a pilótaképzés közhelyesen szoros kapcsolatán túllépve, a szimulációs tapasztalatok kölcsönös cseréjének fontosságát jelezte, hogy a magas rangú tiszt aktívan vett részt valamilyen előadás vitájában. A szimuláció/valós küldetés 60/40%(!) aránya a robotsebészetnek is üzen, akárcsak az utólagos kiértékelés (debriefing) szerepével. A Crew/Cockpit Resource Management (CRM) a döntési hierarchia (az „öregnek mindig igaza van?”) és a tévedésminimalizálás körében a művi intelligencia-pilóta interakcióban a közeljövő kihívása – a műtőben is. Az emberi döntés primátusa az AI fölött – legalábbis máig – megkérdőjelezhetetlen; de nem magától értetődő. A műtőre való felkészülés, illetve a később, többek által is hangsúlyozott csapatdinamika szimulációja (tanítás, de kutatás is) a pilótáknál a Mission Rehearsal Training valamint a Multiple Players/Serious Game gyakorlatban valósul meg. Kérdés maradt, hogy a szimuláció mire fókuszáljon: a rutin tökéletesítésére, vagy a katasztrófa elhárításra; az adódó is-is válasz attraktív, de az udvarias háritáson túl nem sok támpontot ad. A vitában felmerült a sebészetben is fontos válogatási/alkalmatlansági szűrés; hiszen a „jó a szimulátorban, jó a való világban is” megfeleltetés nem egyértelmű, sőt. A szimulátor azt méri, hogy ki milyen a szimulátorban – korlátossága (de hasznossága is) hasonló az IQ tesztekéhez.

N Berte (Nancy, *Surgical apprenticeship in the era of simulation*). Halstedtet tette a modern sebészképzés megalapítójául. Az „Amerikából jött, tehát jó” megállapítást senki sem vitatta, holott a német iskola, amihez mi is tartoztunk, eredményei aligha rosszabbak. Egy francia dominanciájú konferencián (Vallonia) a germán szellem emlegetése nem erős érv. Itt is, ahogy a későbbiekben, a „lány képességek” (értelmezésükben a kommunikációs készségek) kaptak hangsúlyt (Soft skills/Non-operative competencies). Ennek megfelelően a hierarchia csúcsára a szerepjátszó (serious games) helyzetgyakorlatok kerültek. Ezek alatt a műanyag egész vagy részleges testutánzatok (különböző funkcióval) szerepelnek. A műtői preparatumoknál külön hangsúlyt kell kapniuk az anatómiai

variációknak; melyek a szimulációból természetesen hiányoznak. Itt kell megemlíteni az „önbizalmi tényezőt” (over confidence/hubris), ami a mímélés és a valóság közötti különbség okozta alkalmi csapdából fakad.

L Soler (Strasbourg, *Virtual surgical simulation: The first steps in a new training visible patient solution*). A CT kínálta 3D rekonstrukció valamint a virtuális térben végezhető/gyakorolható műtétek lehetőségeit használja fel. Miközben a hasúrban (máj, belek, pancreas) ez ígéretes megoldás, a mellkasban az összejejtett tüdő vizuális rekonstrukciója megoldatlan. Előny, hogy az egyéni képzés mobil telefonon illetve saját számítógépen történhet. Kérdés persze itt is az ár, a megfizethetőség.

RD Jensen (Aarhus, Dánia, *A holistic view on simulation-based surgical training*). A sebészeti szimulációs szakirodalom 2019-es fordulata óta több a nontechnical skill (amit mi soft skillnek nevezünk, és tágabb értelmű, mint a management/communication) tárgyú cikk. Az előadó a technikai és egyéb képességeket egyenrangúnak tekinti, ahol a manuális és az emberi tényezők interdependensek.

B Jimenez Lopez (Salamanca, *Teaching video-assisted thoracic surgery lobectomy—using an ex-vivo simulation model*) a legnagyobb forgalmú spanyol centrum VATS (video-assisted thoracoscopy surgery) rezidensképzését mutatta be. Friss vágóhídi disznótüdőt használnak. Értékelésre standardizált pontrendszer szolgál, ahol az érsérülés és a preparációs idő szerepel sarokpontként. Az asszisztencia illetve a műtősnői együttműködés náluk is szempont.

Tomaz Stupnik (Ljubljana, *Uniportal lobectomy simulation model*) az európai mellkassebészet legszínesebb alakja, saját műanyag modellen képezi gyakornokait. A tüdőt és a disszekálható hilusi képleteket zselés anyag illetve puha öntött műanyag imitálja meglepő hűséggel, és nyirokcsomókat is modellez. Az idő nála is mérték, ami szerintem tévedés.

R Petersen (Koppenhága, *Virtual reality simulation in thoracic surgery—state of the art*). Az eddigieket fogta össze sajátos, skandináv szemszögből: Európa egyik legsikeresebb és legharmonikusabb rendszere, mely magas fokban centralizált – annak előnyeivel és hátrányaival. Hiányolja ő is a katasztrófa-lyis műtői helyzetre való felkészítést. A technikai eszközismeret/kezelésen túl a motivációt és a tudományos érdeklődést emelte ki: e két utóbbi ugyanolyan fontos mint az első, ám a szimuláció szerepe igen korlátos.

TF Molnar (Pécs/Győr, *Damage control chest surgery for non-cardiothoracic surgeons*). Az előadás a mellkasi drainage biológiai modellen való eredeti tanítási módszeréről, illetve az áthatoló szívserülés sürgősségi ellátásának motoros, szimulált vérzésű modelljéről szólt. Pontosan azokra a kérdésekre kínál gyakorlati választ, amelyek a katasztrófa-lyis mellűri sérülés/vérzés kapcsán felmerülő teendőkre készítik fel a szakorvosjelölteket.

Nguyen Tran (Nancy/Metz, Franciaország, *New simulation in surgical training experience*). A vietnami származású professzor, rektor filozofikus előadása arról szólt, hogy a legjobb szimuláció az agyban zajlik. Kitért a tömeges oktatás kihívásaira és a hallgatói aktivitás mobilizációjának csapdáira. A szimuláció hatékonyságának mérése közös kérdés, az időt túlértékeljük, csak mert könnyű mérni.

Steve D Cassivi (Rochester, Minnesota, Mayo Clinic, *Surgical simulation in the American curriculum*). Többet is és kevesebbet is nyújtott, mint a címe. Nem hallottunk az általános „amerikai modellről” (van ilyen egyáltalán?); annál többet a Mayo Klinika sebészetén zajló tevékenységről. A 24 rezidens (intern) minden pénteken 9-12-ig készségfejlesztésen vesz részt. A pedagógiai koncepció váza a Kolb-féle Experimental Learning Theory. Meglepő volta az egyszerű, házilagos modellek széles körű használata, lényegében a kilincsen tanult csomózás mintájára.

Tony Lerut, a modern nyelöcsősebészet ikonja kommentárja itt hangzott el, de valamennyi korábbi előadásra is reflektált: hiányolta a sebészeti anatómia kötelező tudását. Hozzászólásomban nem tartottam szerencsésnek, ha az új sebészeti generáció számára a műtét csupán vagy legalábbis dominánsan technikai kérdés, elvész a döntéshozatal, az agresszivitás optimalizációjának kérdése. Anélkül fehér köpenyes vezetékcsatlakozás lesz a sebészet. A pincér dolga sem csak a rendelésvétel és az asztalra szervírozás.

Ha itt van vége a konferenciának, akkor is meghallgattuk a lényeges előadásokat. Innen ugyanis inkább az extramedicinális érdekek szövevényének eredményeiről volt szó. Cserébe ezek az előadások rövidebbek voltak. *A Mottrie* (Ghent, Belgium, *Simulation in robotic surgery, experience of the ORSI Academy*) – azt mutatta meg, hogy hová vezet, ha a szimuláció és az oktatás önálló és profitabilis, izmos iparágga nővi ki magát. Egyszerre volt irigylésre méltó és sajnálatos. *L Beyer-Berjot* (Marseille, *A virtual reality training curriculum for laparoscopic colorectal Surgery*). A kívánatos és a lehetséges (affordable) közötti rés nem csak nálunk tátong. *Leizl J Nayahangan* (Dánia, *Achieving consensus to define curricular content for simulation based education in vascular surgery: a Europe wide needs assessment initiative*). Bevásárlólista, melyen a rezidensek számára biztosított külön szimulációs idő, a kurzusdíjak és a „kinek az érdeke?” alapkérdések szerepeltek: konkrét válasz nélkül.

Prof. Dr. Molnár F Tamás

Humán genetikai és genomikai kongresszus

A Magyar Humán genetikai és Genomikai Társaság (MHGGT) XIV. Kongresszusát idén szeptember 14-16. között rendezték Budapesten, a Danubius Hotel Heliában. A klinikai genetikai és genomika trendjeit és kihívásait bemutató és megvitató, háromnapos rendezvényen a PTE Orvosi Genetikai Intézetének munkatársai is részt vettek. Intézetünk képviselőiben 8 szakmai előadás hangzott el és 2 poszter volt látható a tudományos programban.

Kosztolányi György professzor plenáris előadásával kezdődött az első nap „Klinikai genetikai. Egy tudományág evolúciója” címmel. *Melegh Béla* professzor „Az erdélyi székelyek alpopuláció-szintű vizsgálata nagy felbontású autoszomális marker adatok alkalmazásával” címmel tartott előadást. *Dr. Hadzsiev Kinga* intézetvezető „A feltáratlan mozaikosság” című referálós előadásával, a szindromatológiai workshop üléselnökékként és az „Egyenlőtlenségek a genetikában” című kerekasztal-beszélgetés tagjaként szerepelt. A konferencia második napján a molekuláris diagnosztikai szekcióban *dr. Zsigmond Anna* („Ivarsejti mozaikosság FOXP1-asszociált idegfejlődési szindrómában”), a szindromatológiai szekcióban pedig *dr. Pintér Lilla Adrienn* („A Noonan szindróma ezer arca”) tartott előadást. A délután szabad előadásai között hallhattuk *dr. Maász Anitát*, „Az Európai Referenciahálózatok (ERN) tevékenysége kapcsán született új irányelvekről”, *dr. Till Ágnes*t, aki „A GATOR komplex mutációi okozta

súlyos epilepszia innovatív terápiás lehetőségeiről” beszélt, és *dr. Baráti Lászlót*, aki „A szomatikus és csírvonal mutáció szerepe infantilis myofibromatosis kialakulásában” című előadását tartotta meg. A poszterszekcióban *dr. Szabó András* „Diagnosztikai kihívások a Kleefstra-szindróma 1-es típusa kapcsán egy magyar beteg esetén” és *dr. Büki Gergely* „Különböző mutációk együttes szerepe egy diverz klinikai manifesztációkkal rendelkező páciensben” című posztereikkel képviselték a pécsi Orvosi Genetikai Intézetet. *Dr. Berenténé dr. Bene Judit* kerekasztal-beszélgetés tagjaként szerepelt, melyben olyan fontos kérdést próbáltak meg tisztázni, mint az újgenerációs módszerek kapcsán a mindennapi gyakorlatban felmerülő kérdés: „Riportáljuk vagy sem – VUS eredmények és másodlagos találatok leletezési dilemmái”. *Dr. Szalai Renáta* és *dr. Mikó Alexandra* is részt vettek a tudományos konferencián.

A kongresszus második estjén, a bankett vacsora előtt az MHGGT-tagok közgyűlést tartottak, melyen *dr. Hadzsiev Kingát* a társaság elnökének, *dr. Berenténé dr. Bene Juditot* vezetőségi tagnak választották. A magas színvonalú előadásoknak, valamint a humán genetikai neves képviselői által bemutatott egyéb prezentációknak köszönhetően a szakmai program nagyon érdekes, hasznos és tanulságos volt. A háromnapos rendezvényt követően végül jó hangulatban, új ismeretekkel, tapasztalatokkal és további hasznos szakmai kapcsolatokkal térünk haza.

A PTE, ÁOK adott otthont a Nemzetközi Biotechnológus Napoknak

2023. október 6-7-én Pécsen, az Általános Orvostudományi Karon rendezték a már hagyományosnak mondható Nemzetközi Biotechnológus Napokat. A Magyar Biotechnológus-hallgatók Egyesülete és a Cholnoky László Gyógyszerész és Biotechnológus Szakkollégium által szervezett közös esemény célul tűzte ki a hazai és külföldi hallgatók és a biotechnológiai profilú cégek közötti kapcsolat megteremtését.

Ezzel a rendezvénnyel többek között lehetőséget szeretnének teremteni arra, hogy a hallgatók különböző társas

események során ismerhessék meg egymást. A szakmai előadások és programpontok fő célkitűzése, hogy a biotechnológiával foglalkozó fiatalok megismerhessék a területen dolgozó kutatóintézetek, laborok és cégek által kínált lehetőségeket. Az eseményen számos biotechnológiai profillal rendelkező cég képviselője mutatta be vállalatát és az általa kínált lehetőségeket, illetve több szakember előadást tartott az úttörő technológiákról. Emellett lehetőség volt betekintést nyerni a hallgatók kutatói tevékenységébe is egy külön nekik kialakított programban.

A Magyar Biotechnológus-hallgatók Egyesületének elnöke, egyben a PTE, KK, Immunológiai és Biotechnológiai Intézet PhD-hallgatója, *Szinger Dávid* oroszánrészt vállalt a szervezésben, aminek köszönhetően több mint 12 akadémiai és vállalati előadó és felszázánál is több személyes érdeklődő vett részt az eseményen, továbbá többen online csatlakoztak a hallgatósághoz. Az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet képviseletében *dr. Olasz Katalin* tartott előadást nem csak az intézetben folyó biotechnológus MSc képzésről, hanem „Rheumatoid arthritis and its experimental animal model” című előadásában bemutatta a rheumatoid arthritis kísérletes állatmodelljét, és annak felhasználási lehetőségeit az immunológiában és biotechnológiában.

Az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet munkatársai a Horvát Élettani Társaság 16. Szimpóziúmán, Eszéken

Az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet munkatársai *Ines Drenjančević* professzor meghívására részt vettek a „16th Annual symposium of the Croatian Physiological Society with international participation September 28–30, 2023” konferencián, melyet a Josip Juraj Strossmayer University of Osijek Orvostudományi Kara szervezett.

A nemzetközi, angol nyelvű rendezvényen az intézet munkatársai közül *Berki Timea* professzor asszony a konferencia tudományos szervezőjeként és meghívottként tartott előadást „The maternal tolerance development during pregnancy” címmel a „Cellular physiology and Immunology” szekcióban. Ugyanebben a szekcióban *Balogh Péter* professzor „Serosal lymphoid organoids—shapes and functions”, vala-

mint *dr. Engelmann Péter* egyetemi docens „Injury-induced regeneration in earthworms: cells, molecules and beyond” címmel tartottak előadást. A konferencia „Physiology in clinical settings: endocrinology, metabolism” című szekciójában *dr. Kellermayer Zoltán* egyetemi adjunktus „Control of 5TGM1 myeloma growth in C57Bl/6 mice is associated with an activated bone marrow NK cell response” című előadásában számolt be rotterdami kutatásairól. A tudományos eredmények bemutatása mellett a rendezvény jó alkalmat nyújtott a PTE, KK, Immunológiai és Biotechnológiai Intézet és a University of Osijek Élettani és Immunológiai Intézete közötti kooperáció elmélyítésére és új kutatási lehetőségek felmérésére.

Prof. Dr. Balogh Péter

A budapesti V. Sejt-, Fejlődés- és Össejtbiológiai Konferencia

A Magyar Genetikusok Egyesülete – Sejt- és Fejlődésbiológiai Tagozatának szervezésében 2023. október 27-én tartották az V. Sejt-, Fejlődés- és Össejtbiológiai Konferenciát a HUNREN Természettudományi Kutatóközpontban. Az eseményen *dr. Engelmann Péter*, a PTE, KK, Immunológiai és Biotechnológiai Intézet munkatársa plenáris előadóként „Az Eisenia andrei veleszületett immunkomponenseinek vizsgálata az embrionális és posztembrionális fejlődés során” című előadását mutatta be, míg *Balogh Péter* professzor „A lép Nkx2-3-függő érpálya-specializációja, mint az extramedulláris vérképzés meghatározója” címmel tartott prezentációt.

Számos modell állatfajban (zebradánió, csirke, gyűrűsféreg, egér, patkány), indukált pluripotens őssejteken (iPSC) és humán organoidokon végzett kutatásról hallhattunk előadásokat. Többek között szó esett a különböző halfajok ivarátfordulásáról, a kromatinszerkezet szerveződési szintjeinek összefüggéseiről, bélidegrendszeri sejtaggregátumokról, a depolarizációs mintázatok hatásáról a neuronok éréseire (humán iPSC-ből), autofágiáról és annak daganatokban betöltött szerepéről.

Dr. Gajdócsi Erzsébet
Dr. Horváth Andrea

Színvonalas előadásokat tartott a pécsi delegáció az AMSE éves konferenciáján

Nyolc főből álló delegáció képviselte a pécsi orvostudományi egyetemet az Association of Medical Schools in Europe (AMSE) éves kongresszusán, amit a romániai Iași városában rendeztek október 4. és 7. között. Az Anatómiai Intézet, az Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központ valamint a Demonstrátori Diákkör és a Romhányi György Szakkollégium vezetői, munkatársai és tagjai vettek részt a szakmai találkozón, melynek központi témája a „Digitális átalakulás az egészségügyi szakmában: betegellátás, oktatás és kutatás” volt.

A pécsi küldöttséget *dr. Tamás Andrea*, az Anatómiai Intézet egyetemi docense, a Demonstrátori Diákkör (DDK) elnöke, a konferencia szervezőbizottságának, valamint az AMSE vezetőségének a tagja vezette. Jelen volt benne *Reglődi Dóra* professzor asszony, tudományos dékánhelyettes, az Anatómiai Intézet igazgatója, a Romhányi György Szakkollégium Tanácsának tagja; *dr. Filipánits Kristóf* PhD-hallgató, DDK elnökségi tagja, a Romhányi György Szakkollégium elnöke; *Perezstegi Míra Zsófia* hallgató, DDK elnökségi tag, a Romhányi György Szakkollégium Tanácsának tagja; *Brunauer Alexandra* szigorló hallgató, DDK elnökségi tag, a Romhányi György Szakkollégium hallgatói tagja; *dr. Márton Zsombor*, az Anatómiai Intézet PhD-hallgatója és tanársegédje, a Romhányi György Szakkollégium hallgatói tagja; *Szemes Máté* szigorló orvostanhallgató, a Corpus anatómiatanulást segítő 3D-szoftver megálmodója és fejlesztője valamint *Jakabovics Adrienn*, az Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központ egyetemi tanársegédje. A háromnapos program alatt karunk képviselői színvonalas előadásokat tartottak:

Anatomy in the virtual reality. *Máté Szemes*, *Zsombor Márton*, *Dóra Reglődi*, *Andrea Tamás*, *Balázs Ujvári*, *Nóra Füredi*

Leveraging the Potential of an Online Survey Creator for Enhanced Digital Organization Management of near-peer teaching at the University of Pécs Medical School. *Kristóf Filipánits*, *László Czopf*, *Míra Zsófia Perezstegi*, *Timea Németh*, *Andrea Tamás*

Different dissection techniques for VR anatomical models. *Zsombor Márton*, *Máté Szemes*, *Dóra Reglődi*, *Andrea Tamás*, *Balázs Ujvári*, *Nóra Füredi*

The development of medical simulation education at the University of Pécs Medical School. *Szilárd Rendeki*, *Bálint Nagy*, *Péter Bogár*, *Ádám Schlégl*, *Zalán Szántó*, *Adrienn Jakabovics*, *Péter Maróti*

Bridging the gap between surgical theory and practical expertise: enhancing surgical education through digital approaches and hands-on training. *Alexandra Brunauer*, *Ibitamuno Caleb*, *Zalán Szántó*, *Zoltán Sándor*, *Andrea Tamás*, *Furkan Yasliouglu*, *Julia Jennifer Rokach*, *Julian-Benedikt Schnell*, *Szilárd Rendeki*

Viorel Scripcariu rektor meghívására a delegáció tagjai részt vehettek az Iași Orvos- és Gyógyszerésztudományi Egyetem Anatómiai Intézetének és anatómiai múzeumának a látogatásán, valamint bepillantást nyerhettek a helyi szimulációs központ és skill labor működésébe, kipróbálhatták az éles orvosi szituációkat szimuláló eszközparkot. Köszönet illeti a PTE, ÁOK dékáni vezetését, valamint az Iași Egyetem szervezőbizottságát, akik segítettek abban, hogy karunk képviselője az eseményen megvalósulhasson.

Dr. Filipánits Kristóf
Perezstegi Míra Zsófia

A Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet Centenáriumi Ünnepi Ülése

„Múltból a jövő felé” mottóval rendezte meg a Pécsi Tudományegyetem centenáriumi programsorozatát 2021 és 2023 között. A Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetem Pécsre költözésének centenáriumával alapítását ünnepelte a modernkori pécsi felsőoktatás. A magyar nemzetgyűlés 1921-ben fogadta el azt a törvényjavaslatot, amely a Pozsonyban alapított magyar királyi Erzsébet Tudományegyetemet Pécsre helyezi. Az egyetem tanévnyitóját 1923. október 14-én tartották. A tanévet gróf *Klebelsberg Kunó* vallás- és közoktatásügyi miniszter nyitotta meg.

A Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézete 2023. október 13-án centenáriumi ünnepi ülésen emlékezett meg a Kémiai Intézet alapításáról. Az ünnepséget *Miseta Attila*, a PTE rektora nyitotta meg köszöntőjével. Kiemelte, hogy a kémia és a biokémia a graduális oktatás olyan tárgyai, amely tudásanyagra a végzett orvosoknak szüksége van. Visszaemlékezett saját egyetemi éveire is. Elmondta, hogy 2017-ben ünnepelte a PTE, mint az első magyar egyetem, alapításának 650. évfordulóját. Ezt követően *Nyitrai Miklós*, az AOK dékánja üdvözölte az ünneplőket. Felhívta arra a figyelmet, hogy annak idején nagy kihívások ellenére is el tudták indítani a tanévet az összefogás erejével a Pozsonyból Pécsre költöző alapítók. Köszöntőjébe ő is megemlíttette saját kötődését az intézethez, illetve PhD-szigorlatáról is mesélt. Őt követte *Fehlinger Attila*, az MTA Kémiai Tudományok Osztálya elnökhelyettesének köszöntője, amelyben részletesen ismertette, hogyan és miért költözött Pozsonyból rövid időre Budapestre és onnan Pécsre az egyetem. Ezután *Gallyas Ferenc*, az intézet jelenlegi igazgatója köszöntötte a megjelenteket. Hangsúlyozta, hogy száz évvel ezelőtt a kémiai intézetet alapították, a biokémia viszonylag új tudományág, mely indulásának ötvenhetedik évét ünnepli. Az két intézet *Sümegei Balázs* professzor idejében egyesült. Felkérte *Deli József* professzort, hogy mutassa be az intézet történetét.

A Magyar Közlöny 1922. október 24-ei számában jelent meg, hogy a „magyar királyi vallás- és közoktatásügyi mi-

niszter előterjesztésére a magyar királyi Erzsébet tudományegyetem orvostudományi karán a kémiai tanszékre *dr. Zechmeister Lászlót* egyetemi nyilvános rendes tanárrá” nevezik ki. Az oktatás 1923 őszén indult Pécsen. Zechmeister 1965-ben ezt nyilatkozta: „Én eleinte nem jó várakozásokkal mentem Pécsre (akkor Debrecen is választhatom volna), azonban később nagyon megszerettem a várost és környékét és nem hiszem, hogy volna kellemesebb hely az országban.” Az intézet kezdeti működésében az alábbi oktatók vettek részt: *Vrabély Vera*, természettan-vegytan középiskolai tanár; *Cholnoky László* gyógyszerész; *Tuzson Pál* vegyész-mérnök; *Tóth Géza* vegyész-mérnök. Ebben az időben készültek a „Kémiai gyakorlatok” című kötetek, 1925, 1932, 1944-es kiadással. Ezt követően az Organikus Kémia első kötete jelent meg 1930-ban, majd a második kötet 1932-ben. Zechmeister által írt könyvekről írta *Zemplényi Géza*: „Kitűnő pedagógiai érzékkel összeválogatott anyaga élvezetesen tárul az olvasó elé.” Érdekesség, hogy annak idején az előadások során kísérleteket is bemutattak. A Karotinoidek Kutatócsoport is száz éve alakult, azóta működik folyamatosan az intézetben. Emellett a szénhidrátok és a kromatográfia is a kutatási területeik közé tartoztak, számos nemzetközi és hazai publikációt és könyvet jelentettek meg. Zechmeister szerkesztői munkássága is jelentős 32 év alatt 27 kötetet szerkesztett. MTA levelező tagja (1930), majd rendes tagja (1940) lett. Pasteur-érmét 1934-ben, MTA-nagydíjat 1937-ben kapott. A „Royal Danish Academy of Sciences” 1937-ben választotta tagjává. Szent-Györgyi Albert professzor nyilatkozta pécsi kollégájáról, hogy Zechmeister professzor megnyerhette volna a kémiai Nobel-díjat. 1938-ban *Linus Pauling* meghívására négy előadást tartott a California Institute of Technology-n Pasadenában. Pauling állást ajánlott számára, melyet akkor nem fogadott el. Az 1940-es amerikai előadókörútjáról viszont már nem tért vissza.

Ekkor veszi át az intézeti előadások tartását Cholnoky László, aki később egyetemi tanár, az intézet vezetője (1943-1967), POTE rektorhelyettese, majd rektora lett és számos kitüntetésben részesült (1959-ben Kossuth díj, 1966-ban Munka Érdemrend Arany Fokozata). Cholnoky közel 80 tudományos közleményt publikált. Cholnoky professzor hirtelen halálát követően *Szabó Dezső* vezette az intézetet 1967-től 1987-ig. Ő a kutatómunkánál is előbbre helyezte az oktatást. Kémiai előadásai telt házat vonzottak; egyszerűsége törekvése, világos előadásmódja medikus generációkba kitörülhetetlenül beleírta a „Dezső bácsi” fogalmat. Két jegyzet és két tankönyv szerzője. Ez idő alatt alakult meg a Heterociklusos Kémiai Kutatócsoport és Analitikai Kutatócsoport (HPLC csoport) is. Deli Professzor előadásában számos régi kollégát és számos még az egyetemen oktató kollégát megemlítt. 1971-ben került az intézetbe *Molnár Péter*, 1973-ban *Lóránd Tamás* és *Ohmacht Róbert*, 1981-ben *Perjési Pál*, 1986-ban *Deli József*, 1988-ban *Matus Zoltán*. Két évig 1988-tól 1990-ig *Szabolcs József* töltötte be az intézetvezetői posztot, nevéhez fűződik bioszervetlen kémia bevezetése az angol oktatásba.

1991-ben történt az intézet név változtatása Orvosi Kémiai Intézeté. Ebben az évben lett intézetvezető *Tóth Gyula*, aki

már 1961 óta a Karotinoid Kémiai Kutatócsoport vezető kutatója lett, miután orvossá avatták a Pécsen. Tóth Gyula professzor 1993-1999 között a POTE angol programját is vezette, 1999-2022 között a POTE dékánhelyettese volt. 2002-től 2004-ig a biokémiai intézettel történt összekapcsolódást követően a Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet intézetvezető helyettese lett, majd 2004-től emeritus professzor. Intézetvezetősége alatt csatlakozott a Karotinoid Kémiai Kutatócsoporthoz *Gyetzai Gergely*, *Oláh Péter* és *Ősz Erzsébet* is. Együttműködéseket alakított ki a társegyetemek társintézeteivel, melynek eredményeképp megjelent a „Szerves és bioorganikus kémia” könyv *Gyetzai Pál*, *Penke Botond* és *Tóth Gyula* társszerkesztésében. Nemzetközi kooperációt alakított ki a Berni Egyetem Szerves Kémiai Intézetével, *Hanspeter Pfander* professzorral.

Mindeközben, 1966-ban megalakul a Biokémiai Intézet, melyet *Alkonyi István* professzor vezetett 1994-ig, 65. életévéig. Meghatározó szerepe volt az intézet létrejöttében, és mint első igazgató, kiemelkedő szerepet játszott az oktató-kutató gárda kialakításában. Alapító tagok: *Tárnok Ferenc*, *Pálffy Ervin*, *Kerner János*, *Szabó Dénes*, *Sándor Attila*. 1970-es években csatlakozott *Kende Miklós*, *Gyócsi László*, *Porpáczy Zoltán*, *Sümegei Balázs*, *Czakó György*, *Kulcsár Gyula*. Megtisztelő, hogy 1978-ban az intézetbe látogatott *Feodor Lynen*, orvostudományi Nobel-díjas professzor. *Alkonyi* professzor 1999-ben ment nyugdíjba.

Sümegei Balázs 1994-től 2017-ig, szintén 65 éves koráig vezette az intézetet. Pályafutása kiemelkedő volt. 1975-ben kezdett az intézetben dolgozni, amerikai vendégkutatói, majd vendégprofesszori tanulmányútjainak eredményei a Lubert Stryer biokémiai és a David Baltimore molekuláris biológiai könyvekbe is bekerültek. Már 38 évesen MTA doktora lett. A kutatás, az oktatás, a doktori iskola vezetése és az intézetvezetés mellett kétszer volt az orvoskar dékánja, 1996-1999 és 2003-2006 között. Nevéhez fűződik a klinikai gazdálkodás átszervezése, az önálló klinikai gazdálkodás, valamint a német nyelvű orvosképzés elindítása. Pro Facultate Medicinae kitüntetés arany fokozatát 2009-ben kapta meg. 2016-ban a Magyar Érdemrend Tisztikereszt polgári tagozat érdemrendje kitüntetését vette át. 2016-ban Szentágotthai díjat nyerte el. Nagyon büszke volt a Pro Universitate Quinqueecclesiensi díj elnyerésére, amit azonban már sajnos nem tudott átvenni. Meghatározó szerepe volt a Szentágotthai János Kutatóközpont létrehozásában, melynek tudományos igazgatója volt 2012-ig.

Fáradhatatlanul dolgozott és hitt a tudomány eredményeiben, hihetetlenül egyéni tudományos meglátóképessége volt. Intézetvezetősége alatt szerzett MTA doktora fokozatot *Sándor Attila* (1994), *Kispál Gyula* (2001), *Gallyas Ferenc* (2008). Sümegei professzor számos kutatási pályázatot nyert el, melynek segítségével támogatta az egyetemi kutatási infrastruktúra megújítását és a fiatal kutatók karrierét.

Deli professzor összefoglalóját követően a társegyetemek társintézeteinek akadémikus professzorai köszöntötték az intézetet születésnapja alkalmából. *Gyetzai Pál* professzor Debrecenből, *Penke Botond* professzor Szegedről, *Mandl József* professzor Budapestről érkezve emlékeztek vissza a pécsi kollégákkal, intézetvezetőkkel való baráti kapcsolatukra, közös élményeinkre.

Gallyas Ferenc, jelenlegi intézetvezető megköszönte a társintézetek képviselőinek kedves szavait és az ünnepségen való megtisztelő részvételüket. Ezt követően a társalgások és visszaemlékezések állófogadással folytatódtak, majd az intézetben jelenleg folyó kutatási irányokat bemutató tudományos előadások következtek. *Agócs Attila*: A pécsi karotinoidkémia napjainkban; *Marquetténé Bock Ildikó*: A beta thymosinok szerepe testünk regenerációs folyamataiban; *Tapodi Antal*: A mirisztilált BFSP1 fragmentum natív funkciója és biotechnológiában alkalmazott szerepe; *Kovács Krisztina*: A tripla negatív emlőkarcinóma kezelésének új terápiás lehetőségei; *Radnai Balázs*: Új molekuláris célpontok azonosítása és potenciális gyógyszerhatóanyagok tesztelése az IBD jövőbeni terápiájához.

Az ülést *Gallyas Ferenc* professzor zárta, újra megköszönte a társintézetek részvételét és támogatását, a régi és mostani kollégák munkáját. További sikereket és jó egészséget kívánt mindenkinek. Az ünnepi ülés szervezői nevében (*Agócs Attila*, *Bognár Rita*, *Deli József*, *Gallyas Ferenc*, *Nagy Veronika*) ezúton köszönjük a társintézetek képviselőinek, a korábbi és mostani intézeti dolgozóknak, illetve minden résztvevőnek, köszöntőt mondónak, előadónak a megtisztelő jelenlétét. Köszönjük az Oktatástechnikai Csoport technikusainak a magas színvonalú közreműködését.

Bognár Rita, tudományos munkatárs
Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet,
Fotó: Verébi Dávid

További fotók.

Magyar Fül-, Orr-, Gége és Fej-, Nyaksebész Orvosok Egyesülete Audiológiai Szekciójának 59. Vándorgyűlése

Idén immáron 59. alkalommal rendezték a hagyományos országos Audiológiai Vándorgyűlést. Az esemény 2023. október 12-14. között zajlott Balatonalmádiban. Első nap a Hallókészülék Gyártói Képviselet és Forgalmazók Országos Szövetsége (HGYFOSZ) által tartott szakmai előadásokat hallgathatták a résztvevők, ahol számos innovációt mutattak be. A kongresszuson a szakma hazai képviselői mellett az Ausztriában tevékenykedő, magyar felmenőkkel bíró *Georg Mathias Sprinzl* professzor is beszámolt a hallásimplantátumokkal kapcsolatos tapasztalatairól.

A PTE, Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika rendkívül nagy számban képviseltette magát, az összes előadás mintegy egynegyedéért volt felelős. Többek között *dr. Szanyi István* és *dr. Németh Adrienne* magas színvonalú felkért előadásain és *Gerlinger Imre* professzor instrukciós kurzusán is részt vehetett a hallgatóság. *Dr. Bodzai Grétát* audiológiai kutatási munkájáért **Békésy díjjal** tüntették ki. Az orvoscsapat mellett a Fül-Orr-Gégészeti Klinika fizikusa, pszichológusa és egy szakdolgozója is tanulságos előadással növelte a kongresszus színvonalát.

Dr. Bodzai Gréta

A Magyar Immunológiai Társaság 52. Vándorgyűlése

A Magyar Immunológiai Társaság 2023. október 18-20. között Kecskeméten 52. alkalommal rendezte meg vándorgyűlését. A Társaság életében kiemelkedően fontos eseményen egy-egy időszérűnek ítélt témában a szakterület elismert hazai és külföldi felkért előadói tartanak átfogó előadásokat.

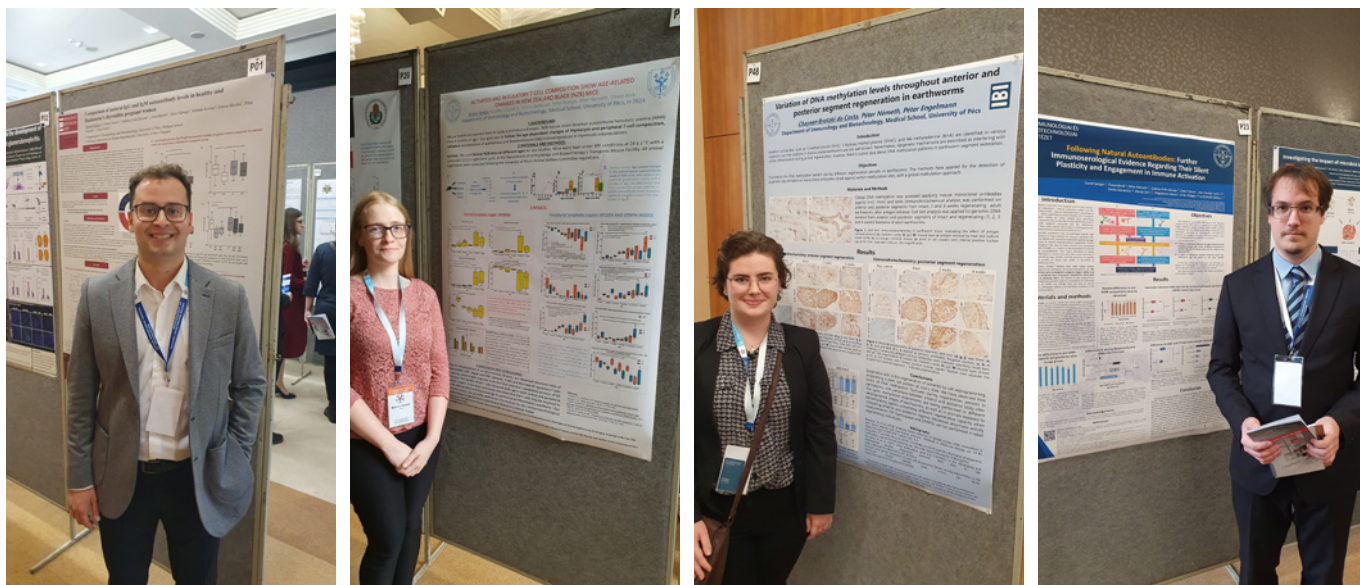
Az 52. MIT Vándorgyűlés kiemelt translációs témái a kinázgátlás és a kiméra antigén receptorral rendelkező immunsejtek terápiás alkalmazási lehetőségei voltak. Elméleti immunológiai témában pedig *Jason Cyster* (University of California, San Francisco, USA) tartott keynote-előadást. Az esemény szekcióiban mintegy 71 szóbeli illetve poszterprezentáció hangzott el.

A tudományos programon túl a MIT vezetőségi ülésén *Balogh Péter*, *Berki Tímea* és *Németh Péter* professzorok vettek részt, ahol a társaság stratégiájára és jövő évi programjaira tettek javaslatokat. Többek között a MIT-vezetőség támogatása után a közgyűlés is elfogadta az Ifjúsági Tagozat (IMIT) megalakulását. Ennek célja a fiatal kollégák, PhD-hallgatók, orvostanhallgatók nagyobb fokú bevonása az immunológiai közéletbe, valamint a fiatalabb kutatók tudományos/szakmai előmenetelének elősegítése. Az angol nyelvű konferencián a

PTE, KK, Immunológiai és Biotechnológiai Intézet 10 kollégája vett részt. *Xinkai Jia*, *Olasz Katalin* és *Kellermayer Zoltán* előadással számoltak be legújabb eredményeikről, míg *Ahmed Badawy*, *Balázs Noémi*, *Chayeen Brotzki da Costa* és *Szinger Dávid* poszterprezentációt tartott.

Az előadók és az előadások címei: *Dr. Xinkai Jia*: Analysis of the evolution of murine adipose-associated lymphoid structures and their stromal architecture. *Dr. Kellermayer Zoltán*: The residual lymphoid cell pool affects the degree of splenic stromal restoration in immunodeficiency. *Dr. Olasz Katalin*: Investigation of antigen-specific tolerance induction in the subclinical phase of proteoglycan-induced arthritis

Poszterek és szerzőik: *Ahmed, Badawy*: Comparison of natural IgM autoantibody levels in healthy and Hashimoto's thyroiditis pregnant women. *Balázs Noémi*: Activated and regulatory T cell composition show age-related changes in new zealand black (NZB) mice. *Chayeen, Brotzki Da Costa*: Variation of DNA methylation levels throughout anterior and posterior segment regeneration in earthworms. *Szinger Dávid*: Following natural autoantibodies; further immunoserological evidence regarding their silent plasticity and engagement in immune activation

A poszterszekció előadói (balról jobbra) *Badawy Ahmed*, *Balázs Noémi*, *Brotzki Da Costa Chayeen* és *Szinger Dávid*. Fotó: *dr. Olasz Katalin*

A gelsolin fehérjecsald funkcionális vizsgálata kari és nemzetközi együttműködéssel

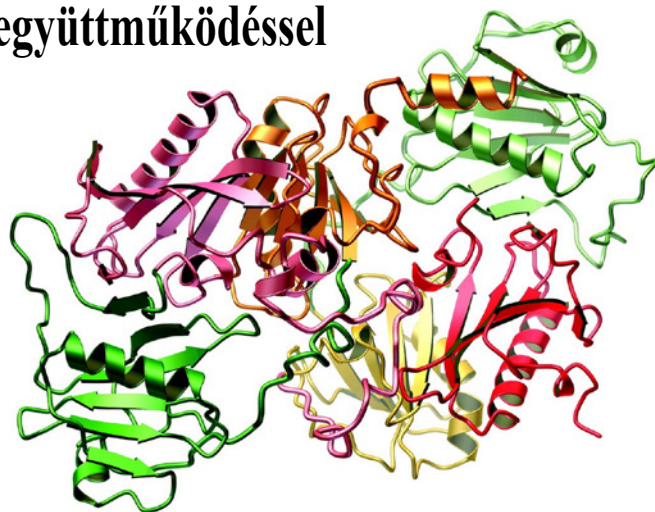
A pécsi orvoskar Biofizikai Intézetében régre nyúló hagyománya van az aktin sejtvíz kutatásának, mely magába foglalja a különféle aktinkötő fehérjék biokémiai karakterizálását fluoreszcencia-spektroszkópiai és teljes belső viszszaverődésen alapuló fluoreszcencia-mikroszkópiai módszerekkel.

Dr. Bugyi Beáta vezetésével intézetünk Aktin Dinamika Kutatócsoportjának tagjai: Pintér Réka, dr. Takács-Kollár Veronika, dr. Gaszler Péter és dr. Huber Tamás – többek között aktin-asszociált kötőpartnerként – a gelsolin (GSN) fehérjecsald szerepét vizsgálja az aktinnak a citoskeleton szerveződésében és szabályozásában. E fehérjecsald mindkét tagjára jellemző, hogy az aktinfilamentumok gyorsan növekvő végét köti. A GSN a motilitás pozitív, míg a Flightless I (Fli I) a sejt migráció, sebgyógyulás és a szöveti regeneráció negatív regulátora. A GSN és Fli I közös szerkezeti vonása, hogy hat tandem gelsolin homológia (GH) doménből épül fel, amelyek szekvenciális hasonlósága 52%. A Fli I-nek azonban egyedi felépítést kölcsönöz, hogy a GH domének mellett rendelkezik egy N-terminális leucin aminosavakban gazdag szakasszal (leucine-rich-repeat, LRR). Eddigi vizsgálataink alapján a Fli I-aktin kölcsönhatások a gelsolintól eltérően, kalcium ionok jelenlététől függetlenek.

Kutatócsoportunk már több mint 10 évre visszanyúló, pályázati (pl. OTKA, GINOP) és publikációs tekintetben is sikeres együttműködést folytat dr. Mihály Józseffel (HUN-REN Szegedi Biológiai Kutatóközpont, Genetikai Intézet, Fejlődésgenetikai Témacsoport, Aktin Sejtvíz Szabályozási Csoport). Közös projektünk céljai között szerepel *Drosophila*-modell-rendszerben, a vázizom működésében fontos aktivitások és a Fli I-aktin kölcsönhatás biológiai funkció szempontjából releváns aspektusainak vizsgálata.

Az intézetünkben folyó alaputatást sikeresen kapcsoltuk össze a klinikai kutatással is, melynek keretében Kószegi Tamás professzor munkacsoportja (dr. Horváth-Szalai Zoltán, dr. Szirmay Balázs, dr. Kustán Péter, dr. Ragán Dániel) vizsgálta a szérumból vett aktin és a szérumból vett GSN lehetséges klinikai hasznosulását a PTE, KK Laboratóriumi Medicina Intézetében. A kutatásaik során elsősorban az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézettel (Mühl Diána professzor) együttműködve sepsztikus és szisztémás gyulladásos válaszreakció szindrómában (SIRS) szenvedő betegek vér- és vizeletmintáit vizsgálták.

Az aktin gyulladásos kórfolyamatban apoptózis/sejtnekrózis révén juthat a vérbe, ahol filamentumokat képezve mikrothrombus-képződést, endothelsérülést indukálhat. A szabad aktinfilamentumok káros hatásától az extracelluláris aktin scavenger-rendszerhez tartozó plazma GSN nyújt védelmet, melyet a vázizomzat szintetizál és fő funkciója az aktin filamentumok oligomerekké hasítása. Súlyos szisztémás gyulladásban az elhalt sejtekből felszabaduló nagy mennyiségű aktin telíti az extracelluláris aktin scavenger-rendszer kapacitását. Az aktin-kötött GSN-t jóval gyorsabban eliminálják a retikuloendotheliális rendszer sejtjei, mint a szabad fehérjét, ezáltal szérumszintje rövid időn belül csökken. Egy újonnan beállított kvantitatív Western blot módszerrel kollaborációs partnereinknek sikerült meghatározniuk a szérumból vett aktin- és gelsolinszinteket sepsztikus, valamint

Az inaktív gelsolin szalagdiagramja, amelyen az 1. domén (piros, mely az N-terminálist tartalmazza), a 2. és 3. domén (zöld, sárga), valamint a 4-6. domén (magenta, zöld, arany) látható. (Bob Robinson ábrája) <https://journals.physiology.org/doi/full/10.1152/physrev.00026.2002>

SIRS-es betegek körében, ennek során egy új prediktív markert: az aktin/GSN hányadost vezettük be. További, automatizált turbidimetriás vizsgálatok kapcsán a szérumból vett GSN önmagában is kiegészítő diagnosztikus és prediktív markernek bizonyult sepsztikusban. A PTE, KK, LMI munkacsoportjának közreműködésével jövőbeni terveink között szerepel a humán Fli I fehérje szérumszintjének kvantitatív vizsgálata és potenciális prediktív értékének meghatározása különféle kórállapotokban (sepsztikus, Covid-19, neurotraumatológiai kórképek).

A GSN vonatkozásában a Horizon 2020 európai uniós pályázati programban, kutatócsoportunk, mint alvállalkozó szintén sikeresen működött együtt a svédországi Linnæus Egyetem Molekuláris motor- és bionano-kutatócsoportjával, melynek vezetője Alf Månsson professzor. Eredményeinket korábban több konferenciaposzter mellett egy D1-es folyóiratcikkben is publikáltuk. A svéd labor már több évtizede a világszínvonalat képviseli a motilitási technikák kidolgozásában és gyakorlásában, emellett kutatólaborjuk felszereltsége világszínvonalú és szakmai kompetenciájuk megkérdőjelezhetetlen.

Tavaly a kutatócsoportunk sikeresen pályázott és elnyerte a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal „Nemzetközi és hazai kutatási infrastruktúrák használatának támogatása” című pályázatát a Fli I vonatkozásában. Ennek keretében a két kiutazó kutató, dr. Gaszler Péter PhD-hallgató és dr. Huber Tamás 5 napot tölthet el Svédországban. A külföldön elsajátított és begyakorolt *in vitro* motilitási tesztek terveink szerint hazai környezetben is szeretnénk hasznosítani a jövőben. A svédországi útról szerzett tapasztalatainkat a következő lapszámunkban fogjuk megosztani.

Dr. Huber Tamás
PTE, ÁOK, Biofizikai Intézet

Köszönetnyilvánítás: A Flightless I fehérje aktivitásainak vizsgálata aktin-miozin alapú *in vitro* motilitási technikákkal, 2021-4.1.2-NEMZ_KI-2022-00025. Továbbá köszönetünket fejezzük ki dr. Robert C. Robinsonnak (Okoyama University) a humán GSN és dr. Tomohito Higashinak (Fukushima Medical University) a humán Fli I plazmidokért.

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

I. sz. Belgyógyászati Klinika

Endokrinológiai és Anyagszere

Tanszék

■ *Bajnok László* október 6-án a Magyar Menopauza Társaság és Magyar Szülészeti és Nőgyógyászati Endokrinológiai Társaság V. Kongresszusán Mátraházán, a „Menopauzális Medicina – MHT és kardiovaszkuláris prevenció – pro és kontra” szekció előadója volt.

■ Október 7-én, a XXIX. Pannon Endokrin Club Hétvégén Zalakaroson, *Mezősi Emese* üléselelnöki teendőket látott el, *Bajnok László* pedig „Lehetőségek az endokrin-anyagcsere terápiákban a CV rizikó csökkentésében – a koleszterin csökkentésén túl” címmel tartott előadást.

Kardiológiai Tanszék

■ Az Európai Kardiológiai Társaság (ESC) éves kongresszusán (Amszterdam, augusztus 25-28.) *Habon Tamás* a „Medical therapy for acute heart failure and changing outcomes” poszterszekció üléselelnöke volt. Emellett részt vett a European Heart Journal – Case Reports szerkesztőbizottsági ülésén. Ugyanő a Fiatal Diabetológusok Fórumán Pécsen (szeptember 1-2.) a „Diabéteszes szövődmények és megelőzésük, kezelésük” szekcióban „Szívelégtelenség diabéteszben és anélkül” címmel tartott előadást.

■ *Tóth Kálmán* szeptember 16-án a Hippocrates Családorvosi Szimpózium keretében Budapesten „Krónikus koszorúér szindróma (CCS) aktualitásai” címmel adott elő.

■ Szeptember 28-30. között a németországi Regensburgban rendezték meg a European Society for Clinical Hemorheology and Microcirculation (ESCHM), az International Society for Clinical Hemorheology (ISCH) és az International Society of Biorheology (ISB) harmadik közös kongresszusát. A konferencián Kenyeres Péter, a Magyar Haemorheológiai Társaság jelenlegi elnöke a „Hemorheology and microcirculation in experimental surgery” szekció üléselelnöke volt. Szalai Rita, az I. sz. Belgyógyászati Klinika MD-PhD hallgatója „The influence of COVID-19 pandemic on patient's medical condition participating in cardiac rehabilitation” címmel tartott előadást. Németh

Norbertet, a Debreceni Egyetem, ÁOK, Sebészeti Műtéttani Tanszék vezetőjét, a Magyar Haemorheológiai Társaság korábbi elnökét az ESCHM alelnökévé választották.

Pulmonológiai Tanszék

■ Idén a Magyar Tüdőgyógyász Társaság Magyar Bronchológus Egyesületének Konferenciáját Mátraházán rendezték meg október 12-14. között. Az első napon három értekezlet keretében lehetett gyakorlati készségeket elsajátítani a NIV terápiáról, a centralis légúti obstrukció kezeléséről és a mediastinum endoscopos diagnózisáról. Egyetemünkről *Varjú Péter* tartott színvonalas esetbemutatást „Mire lehet elég a konvencionális TBNA?” címmel, amely a bronchológiai laborban mediastinalis nyirokcsomóból vett cytológiai minta molekulárpatólógiai feldolgozásának fontosságára hívta fel a figyelmet. *Sárosi Veronikától* az immunterápiákkal kiterjedt tüdőmalignitásokban végzett klinikai vizsgálatok új eredményeiről hallhatunk előadást. Az egyesület közgyűlésén elnöknek *Grmela Gábort*, titkárnak *Sárosi Veronikát* választották meg.

II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai, Diabetológiai Centrum

■ A Fiatal Diabetológusok Fórumán idén Pécsen rendezték szeptember 1-2. között *Wittmann István* főszervezésével, *Molnár Gergő Attila* közreműködésével. A megnyitót követően *Sütő Gábor* „Az anyagcsere és az immunológia kapcsolata az immunológus szemével” majd *Wittmann István* „Az anyagcsere és az immunológia kapcsolata az diabetológus szemével” című előadásokkal kezdték meg a szakmai programot. A rendezvény során *Molnár Gergő* „Diabéteszes és nem diabéteszes vesebetegség kezelése” és *Fülöp Gábor* „Dyslipidaemia kezelése diabéteszben” témákban tartottak előadás.

■ Szeptember 14-16. között Tihanyban volt a XXVI. Dunántúli Diabetes Hétvége. A rendezvényt *Wittmann István*, az MDT elnöke nyitotta meg majd megtartotta „A multihormonális rezisztencia 2-es típusú cukorbetegségben” című előadását. Őt *Molnár Gergő* követte „A gyomor-bélrendszer mint endokrin

szerv” című előadásával. *Molnár Gergő* emellett „Mikor, kinek és mikor? A DPP-4-gátló-terápia előnyei speciális betegcsoportokban” témában is tartott előadást. *Sütő Gábor* „Paradigmaváltások a 2-es típusú cukorbetegség kezelésében: az add-on terápia előnyei” című előadása során ismertette klinikánk munkacsoportjának eredményeit. *Fülöp Gábor* „Kettő az egyben – glikémiás és testsúlyhatékonyság GLP-1-RA-kezelés során” míg *Kun Szilárd* „Nem kívánatos hatás az SGLT-2-gátló kezelés mellett – gyakorlati megfontolások” címmel tartott előadást. *Wittmann István* üléselelnök volt a „Sanofi tudományos szimpózium – „Ó, mondd, te mit választanál?” című szekcióban, míg *Molnár Gergő* a „Novo Nordisk tudományos szimpózium I. – Kardiometabolikus kockázatsökkentés 2-es típusú diabéteszben – Miért a GLP-1-receptoragonisták?” szekcióban volt és *Fülöp Gábor* a „DDH Műhely I.” szekcióban volt üléselelnök.

■ A Magyar Hypertoniatársaság XXX. Továbbképző Kongresszusát Siófokon rendezték szeptember 14-16. között. Ennek során *Wittmann István* „CKD a nephrológus szemével” című előadást tartott. *Kovács Tibor* a tudományos bizottság tagja volt, valamint üléselelnöke volt a nephrológiai munkacsoport ülésének, melynek során „Hypertonia kezelése CKD-ban-az irányelvek alapján” című előadást is tartott. *Sági Balázs* „Az artériás érfalmerevség, a szubklinikus szívelégtelenség, a miokardiális fibrózis és a vesefunkció kapcsolata krónikus veseelégtelenségben, IgA nephropathiában” című előadását mutatta be.

■ Október 26-28. között Egerben rendezték a Magyar Nephrológiai Társaság XXXIII. Nagygyűlését. Tudományos bizottságának *Wittmann István*, *Molnár Gergő* és *Nagy Judit* is tagjai voltak. A megnyitón *Wittmann István* is beszédet mondott. *Kovács Tibor* munkája elismerésül Korányi Sándor díjat kapott. „Left ventricular myocardial mass index associated with cardiovascular and renal prognosis in IgA nephropathy” című munkájáért *Sági Balázs* „Az év legkiemelkedőbb nephrológiai tudományos közleménye” díjat kapta. Az „IgA Nephropathia napjainkban: betekintés az újdonságokba” témájú szekciót *Wittmann István* vezette és ennek során megtar-

totta „IgAN patofiziológiája: a bél-vese tengely szerepe” című előadását. A szekcióban Kovács Tibor „Új kezelési lehetőségek IgA nephropathiában” címmel adott elő. A „Bővülő lehetőségek vesevédelemben, és a társszalmák együttműködésében: SGLT2-gátlók” című szekció moderátora is Wittmann István volt, melynek során „A társszalmák együttműködése és a társszalmák presztízse” című előadását is megtartotta. Ezt követően „GLP1 receptor agonista kezelés a nefrológus szemüvegén át” címmel adott elő. Másnap a „Vesézzük ki: fókuszban a krónikus vesebetegség” című szekcióval indult a nap, melynek moderátora szintén Wittmann István volt. Ő ezt követően „A szteroid és nem-szteroid típusú MRA-k hatásmechanizmusának jellemzői” címmel adott elő. A konferencián Kovács Tibor „TTP-aHUS kezelése az irányelv alapján” míg Vas Tibor „Fabry betegség okozta nephropathia 49 éves nőbetegnél” című előadását mutatta be. Csiky Botond volt a poszterséta vezetője.

■ Szintén október 26-28. között volt a XIII. Kelet-Magyarországi Diabetes Héttéve, Nyíregyházán. Ennek során Wittmann István „Diabetikus nephropathia ma” és Molnár Gergő „A diabetikus nephropathia felismerése, kezelése, gondozása” témakörben adtak elő.

■ Az egyetemi Orvos- és Fogorvosnapok ünnepi ülése során Takátsné Járαι Dóra, dietetikus munkája elismeréséül Dékányi Dicséretben részesült. Molnár Gergő Attila ismét „Kiváló gyakorlatvezető” címet kapott, klinikánk pedig ismét a legjobban oktató klinikának járó elismerést kapta.

Alapellátási Intézet

■ Szeptemberben adták át a Magyar Gyermekorvosok Társaságának éves szakmai elismeréseit, köztük a Veres Gábor mentordíjakat. Az elismerés célja a fiatal gyermekgyógyászok gyakorlati és elméleti képzését, gyógyító vagy kutató munkáját segítő, kiemelkedő mentori tevékenység elismerése. Idén ezt négyen kapták meg, közöttük Sándor György gyermekorvos, intézetünk oktató családorvosa.

■ Az ÁOK német programjára évente 40 hallgatót vesznek fel a Szászországi Orvosok Érdekképviseleti Szervezetének (Kassenärztliche Vereinigung Sachsen - KVS) támogatásával. Október 3-án a háziorvoslás iránt érdeklődő német

nyelvű hallgatók számára teadélután szerveztünk az alábbi célokkal: Family Medicine Society bemutatása és alakuló ülés, a háziorvoslás szépségeit bemutató motivációs előadás és közösségépítés. A programon 20 hallgató vett részt. Az érdeklődők részére elméleti képzést és skill tréning programot tervezünk még ebben a félévben.

■ Az Alapellátási Intézet szervezésében október 13-án közel 80 fő részvételével zajlott a XI. Nemzetközi Pécsi Hospice-Palliatív Szimpózium. A rendezvényen két fő téma köré csoportosultak az előadások. Az egyik a betegellátás (fej-nyak daganatos betegek, gyermekkori palliatív ellátás, methadon, palliatív mobil team működése), a másik az oktatás-tanulás, új trendek témakör (tanulás multidiszciplináris teamben, az ELPIS Erasmus+ program eredményei, Black Friday, #mindmeghalunk, Halál Kávéház). A szimpózium szorosán illeszkedett az október 11-14. között megrendezett Palliatív Licence tanfolyam programjába, melyen 18 kolléga vett részt.

■ A PTE, ÁOK, Alapellátási Intézet Hospice-Palliatív Tanszéke részvételével zajlik a palliatív orvoslás graduális oktatásának fejlesztését célzó hároméves ERASMUS+ program. Az ELPIS (E-Learning on Palliative care for International Students) elnevezésű projektben hat európai ország együttműködésével egységes palliatív tananyag készül, melynek pilot oktatására jelenléti és online formában is sor kerül. 2023. október 5-6. között Pamplonában rendezték a projekt soron következő Transnational Project Meetingjét. A találkozón az egyes országok beszámoltak az aktuális projekt eredményekről, az online oktatással kapcsolatos vizsgálat aktuális fázisáról. Egyetemünket Csikós Ágnes és Nagy-Véber Veronika projektfelelős képviselte.

■ Szeptember 29-30. között Kövestetőn volt intézetünk Oktatási és Kommunikációs Tréningje, melynek során 13 családorvos tutor oktatástechnikai képzése zajlott oktatóink közreműködésével.

■ Októberben a Horizon 2020-as Palliatív Szedáció című projekt keretében megjelent a Palliatív Szedáció eBook. A könyv szerkesztői: Ian Kooper, Jeroen Hasselaar és Cathy Payne. A könyv témái: palliatív szedáció fogalma, eikai kérdések, gyakorlati szempontok, legfrissebb ajánlások. A második, etikai kérdéseket tárgyaló fejezet megírása-

ban a magyar munkacsoportból Csikós Ágnes, Pozsgai Éva és Busa Csilla is közreműködtek. Elérhető: <https://www.palliativesedation.eu/palliative-sedation-ebook/>

Anatómiai Intézet

■ Az MTA Pécsi Területi Bizottsága és az MTA Veszprémi Területi Bizottsága 2005 óta rendezi meg a Pannon Tudományos Nap című közös interdiszciplináris konferenciát, melynek célja a dunántúli régióban született legfrissebb és legérdekesebb eredmények bemutatása. A konferenciának ebben az évben a Veszprémi Akadémiai Bizottság Székháza adott otthont 2023. október 18-án. A PTE, ÁOK Anatómiai Intézetéből Gaszner Tamás „A depresszió állapotmodelljének validálása, és ami a szálakat mozgatja: az epigenetika” című előadásával és Szabó Edina „Különböző neuropeptidek protektív szerepe retinális károsodások esetén” című előadásával szerepelt a rendezvényen.

■ Ebben a szemeszterben is átadtuk a legjobb anatómia és szövettan vizsgák elismeréseként, korábbi munkatársaink emlékére és tiszteletére alapított Kiváló Anatómus és Kiváló Szövettanász díjakat. A díjakat mindig a megelőző vizsgaidőszakban nyújtott kimagasló vizsgateljesítmény alapján ítéljük oda orvos-, fogorvos- és idén először gyógyszerész-hallgatóknak is, mindhárom (magyar, angol, német) nyelvű programban.

A díjazott hallgatók névsora: Szenczi Alexa Krisztina (gyógyszerész), Dán Tibor Máté (anatómia-1), Kovács Hunor Lehel (szövettan-1), Bacsó Bence (szövettan-1, fogorvos), Julen Lux Baranao (anatómia-2), Luca Joel Fischer (anatómia-2), Grete Rabea Ledderboge (szövettan-2), Varga Medárd (neuroanatómia), Litresits Petra (neuroanatómia, fogorvos), Dea Jupoli (neuroanatómia), Sanad Al-Hamarneh (neuroanatómia, fogorvos), Amirhossein Mehri Gharab Olya (neuroanatómia fogorvos).

Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

■ Gallyas Ferenc meghívott előadóként és szekcióelnökként vett részt a „9th European Section Meeting of the International Academy of Cardiovascular Sciences” nemzetközi konferencián, amelyet 2023. október 4-7. között Temesvárott a Temesvári Victor Babeş Orvostudományi és Gyógyszerészeti

Egyetem rendezett. Eóadása: *Gallyas F. et al.*: „Protective Effect of Olaparib in Experimental Crohn's Disease.”

■ A Pécsi Kardiológiai Kongresszuson, melyet Pécsen a Kodály Központban 2023. szeptember 21-23. között rendeztek meg, *Bognár Zita* tartott előadást: *Bognár Z. et al.*: „Az amidaron citosztatikus hatással lehet a tüdőkarinómára.”

■ *Szabó Éva* az alábbi hazai, illetve nemzetközi konferenciákon adott elő: *Szabó Éva et al.*: „Az antibiotikus és probiotikus kezelés hatása a széklet zsírsavösszetételére patkánymodellben” (Magyar Gyermekorvos Társaság Nagygyűlése, Keszthely, 2023. szeptember 15-17.); *Éva Szabó et al.*: „Plant-based drinks as nutritional sources of fatty acids” és *Tamas Marosvolgyi et al.*: „Antibiotic-induced effects on the fatty acid composition of faeces in a rat model.” (15th Congress of the International Society for the Study of Fatty Acids and Lipids, Nantes, France, 2023. július 2-5.).

Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika

■ Augusztus 24-27. között rendezték meg Vilniusban a 19. Európai Balkán Kongresszust fülészeti implantológiai témában. Klinikánkat *Szanyi István* és *Németh Adrienne* képviselte, akik az újszülöttkori hallásszűrés hazai helyzetét ismertették.

■ A 8. International Congress on Bone Conduction Hearing and Related Technologies (Osseo) szeptember 6-9. között zajlott Denverben, ahol *Szanyi István* képviselte klinikánkat.

■ Szeptember 8-9. között a Cochlear CEE Hearing Implant Symposiumot rendezték meg Serock városában, Lengyelországban. Ezen a rendezvényen főképp a közép- és kelet-európai államokból invitálták a résztvevőket, hogy megosszák cochleáris implantációval szerzett tapasztalataikat egymással. A rendezvényen *Németh Adrienne* és *Tóth Tamás* vettek részt.

■ Szeptember 25-28 között zajlott a nemzetközi OMAI (Objective Measures in Auditory Implants) konferencia Antwerpenben. A többnyire cochleáris implantátumokkal foglalkozó esemény a legmodernebb mérés technikai eljárásokat vonultatta fel, valamint a szakmai kapcsolatépítésnek is teret biztosított. A konferencián *Tóth Tamás Ferenc* és *Kelényi György* vettek részt.

Gyermekgyógyászati Klinika

■ Szeptember 15-17. között Keszthelyen tartották meg a Magyar Gyermekorvosok Társasága 2023. évi Nagygyűlést. Orvosaink által bemutatott előadások az alábbiak voltak: *Kovács Mónika*: „Egy ritka genetikai epilepszia szindróma”; *Nagy Noémi*: „Alacsony növekedés hátterében álló ritka ok”; *Vajda Péter*: „A magyarországi gyermeksebészet rövid története”; *Józsa Gergő*: „A Magyar Gyermektraumatológus Társaság megalakulása”; *Gilitsch Annamária*: „Három betű és veseelégtelenség lehet belőle. Mi az?”; *Eitmann Szimonetta*: „Egy ritka újszülöttkori vitium a jobb-bal shunt hátterében” – esetbemutató; *Hollódy Katalin*: „A Magyar Gyermekneurológiai Társaság története, előrelépések a gyermekneurológiai kórképek diagnosztikájában és terápiájában”; *Korán Eszter*: „A policisztás ovárium szindróma jellemzői serdülőkorban”; *Mosdósi Bernadett*: „Familiáris mediterrán láz, szubklinikai gyulladás”; *Pagáts Rebeka*: „A primer intestinalis lymphangiectasia (PIL) terápiás nehézségei”; *Parrag Hanga*: „Az integrált szülő-csecsemő konzultáció szerepe a családközpontú gyermekgyógyászatban”. A rendezvényen ülésezői feladatot látott el *Decsi Tamás*, *Vajda Péter*, *Hollódy Katalin* és *Erhardt Éva*.

■ Szeptember 28-30. között Bicalon rendezték a 7. Gyermeksürgősségi Konferencia és Továbbképző Napokat, melyen munkatársaink az alábbi előadásokkal szerepeltek: *Józsa Gergő*: „A Magyar Gyermektraumatológus Társaság megalakulása” és „Dél-dunántúli gyermektraumatológiai együttműködés”; *Rózsai Barnabás*: „Spontán pneumothorax el látása sürgősségi osztályon”; *Horváth Bence*: „Ambuláns ellátás keretében kezelhető infekciók antibiotikus terápiaja”; *Lendvai Réka*: „A mellkasi fájdalom el látásának protokollja”; *Válik Angyalka*: „Bronchitis, laryngitis és egyéb lélegzet-elállító betegségek”; *Balogh Bendegúz*: „Bibis buksira sebtapas, avagy koponya sérülések gyermekkorban”; *Péley Dorottya*: „Gastroenteritistől 14 nap alatt az LVAD-ig?”. Az eseményen *Rózsai Barnabás* és *Nagy Arnold* ülésezői feladatot látott el.

■ Szeptember 21-22-én Budapesten rendezték a Magyar Gyermeksebésztársaság 2023. évi Tudományos Ülését. A rendezvényen a következő előadások voltak hallhatók kollégáink részéről: *Józsa Gergő*: „A Magyar Gyermektrauma-

tológus Társaság megalakulása”; *Rónaky Rebeka*: „Újszülött kori nyaki terimék multidiszciplináris megközelítése”; *Dávidovics Kata*: „Megacystis-Microcolon-Intestinalis Hypoperistalsis szindróma” – két eset bemutatása; *Lamberti Anna Gabriella*: „Komplex kézfejlődési rendellenesség sebészi kezelése” – esetismertetés; *Józsa Gergő*: „Példaértékű együttműködés a dél-dunántúli gyermek-sérült-ellátásban”; *Lamberti Anna Gabriella*: „A supracondylaris humerustörés magyarországi regiszterének deskriptív vizsgálati eredményei”; *Józsa Gergő*: „Gyermekkori részvastagságú égési sérülések kezelése polihexametilénbiguanid (PHMB) géllal” – esetismertetés; *Józsa Gergő*: „Felszívódó implantátumok alkalmazása gyermekkorban. Finanszírozási kérdések!”; *Dávidovics Kata*: „A laparoszkópia szerepe a gyermekkorban észlelt urachus maradványok ellátásában”.

■ Október 5-7. között Nyíregyházán volt a Magyar Gyermek-gastroenterológiai Társaság XII. Kongresszusa, melyen munkatársaink az alábbi előadásokkal szerepeltek: *Tészás Alexandra*: „Újdonságok a gastroenterológiában”; *Milos Mercédesz*: „Akut májelégtelenség”; *Tárnok András*: „Glucose-galactose malabsorptio – pécsi tapasztalatok 5 eset kapcsán”. A kongresszuson ülésezői feladatokat látott el, valamint az interaktív eszmegbeszélés moderátora *Tárnok András* volt.

■ Október 26-28. között Kecskeméten megrendezett Hitek és Tévhitek továbbképző tanfolyamon az alábbi előadások hangzottak el kollégáink részéről: *Decsi Tamás*: „A táplálkozás szerepe az elhízás kialakulásában, néhány bizonyítottan oki tényező”; *Erhardt Éva*: „A gyermekkor elhízás megelőzése és kezelése”.

■ Október 6-7. között Zsámbékon rendezték Magyar Gyermeknephrológiai Egyesület 2023. évi Kongresszusát. Munkatársaink az alábbi előadásokkal szerepeltek: *Lakatos Orsolya Judit*: „Három betű és veseelégtelenség lehet belőle. Mi az?”; *Hartmann Ágnes*: „COL(4) A(5) színű vizelet, avagy mikroszkópos haematuria a családban”.

Orvosi Képző Klinika

■ Szeptember 7-9. között rendeztük a II. Pécsi Musculosceletális Képző Tanfolyamot és Workshopot. Az idén már három napos tanfolyam során a résztvevőknek lehetőségük nyílt elmélyülni

az ízületi MR-vizsgálatokban, valamint önkéntes kollégáinkon az ízületi ultrahang-vizsgálatok kivitelezését is gyakorolhatták. Pécsről *Botz Bálint*, *Girán Bettina*, *Járay Ákos*, *Tóth András* és *Kékkői László* voltak az előadók és gyakorlatvezetők. Vendégelőadóként Budapestről *Gulácsi Györgyöt* és Zalaegerszegről *Somogyi Ritát* üdvözölhettük. Klinikánkról *Deáki Lilla*, *Jáhner Kamilla*, *Hamvas Zsófia*, *Mirosnyicsenkó Gabriella* és *Szekerés Gábor* vettek részt, mint hallgatók és mint önkéntes „próbababák”. Idén a színvonalas előadások után a résztvevők kipróbálhatták a *Járay Ákos*, *Girán Bettina* és *Bence Gábor* által berendezett, az MRT-kongresszuson is nagy sikert aratott szabadulósobát. Rezidenseink csapatai sikeresen kijutottak! További információ és jelentkezés a jövő évi tanfolyamra a www.ceus.hu/msk oldalon érhető el.

■ Szeptember 30-án Budapesten szervezték meg Magyarországon az első alkalommal az európai radiológiai szakvizsgát (EDiR). Klinikánk orvosai közül *Trajtler Andrea*, *Tóth András* és *Bence Gábor* sikeres vizsgát tett.

■ *Farkas Péter István* október 3-4. között Csehországban, Hradec Kralove-ban TIPS (transjugular intrahepatic portosystemic shunt) tanfolyamon vett részt és szerzett tapasztalatot.

■ Október 13-14. között rendeztük közösen a PTE, ÁOK-kal „Az újszülött csípő UH-vizsgálata” című tanfolyamot. A kétnapos tanfolyam során lehetőség volt részleteiben megismerni a csípőszonographia elméleti hátterét, megtanulni a metodikát, megismerni a patológiás elváltozásokat. Klinikánkról *Járay-Vojcek Judit* és *Járay Ákos* tartott előadásokat és gyakorlatokat. Meghívott előadónk volt

klinikánk nyugalmazott egyetemi tanára, *Szepesi János*, valamint *Pásztor Gyula* a Szegedi Tudományegyetem Radiológiai Klinikájáról és Molitorisz Dániel a budapesti Péterfy Sándor Utcai Kórházból. Résztvevőként *Somogyváriné Müller Éva* képviselte klinikánkat.

■ Október 26-27. között, immáron 22. alkalommal rendeztük meg a Pécsi Intervenciós Radiológiai Szimpóziumot, amellyel egyben A Magyar Cardiovascularis és Intervenciós Radiológiai Társaság alapításának 25. évfordulóját is ünnepeltük. A rendezvénynek a Pécsi Akadémiai Bizottság Székháza adott otthont. A szimpózium elnökei klinikánkról *Battyáni István* és *Bogner Péter* volt, a szervezőbizottság elnökök *Tóth Arnold* és *Nagy Csaba Balázs*, a szervezőbizottság tagjai *Farkas Péter*, *Harmat Zoltán*, *Rostás Tamás* és *Hajduné Udvarácz Veronika*. Nem csak a legújabb intervenciós technikákról és eredményekről hallgathattak a résztvevők előadásokat, hanem érdekes visszaemlékezéseket az elmúlt 40 évben végbement intervenciós radiológia fejlődéséről Magyarország különböző régióiban.

Pathológiai Intézet

■ A Kaposi Mór Oktató Kórház és a Magyar Hematológiai és Transzfúziológiai Társaság 6. alkalommal szervezte meg a Molekuláris Hematológia Konferenciát október 12-14. között Kaposváron, melyen *Vida Livia* a tumormetabolizmusról tartott előadást, *Kajtár Béla* pedig kerekasztal-beszélgetést vezetett.

■ *Kálmán Endre* az október 1-4. között Budapesten megrendezett 44. Európai Citológus Kongresszuson szekcióelnöki tisztsége mellett nagy sikerű poszterelőadást tartott „Formalin fixation for

fine needle aspiration cytology: friend or foe” címmel. A kiemelkedő munkát díjazásban részesítették.

Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika

■ *Tényi Tamás* november 8-án tartott felkért előadást Budapesten a Magyar Pszichiátriai Társaság Biológiai Pszichiátriai Egyesületének XXXIV. Konferenciáján „Miért is ne? – Michel Foucault orvosi diagnózisai” címmel. November 11-én felkért előadást tartott Budapesten a Magyar C.G. Jung Analitikus Pszichológiai Egyesület 25. Konferenciáján „Dionüszosz és a Szőke Bestia – Nietzsche és Jung” címmel.

■ *Herold Róbert* a Magyar Pszichofarmakológusok Társasága Egyesület XIX. Kongresszusán 2023. október 12-14. között Balatonfüreden előadást tartott „A szkizofrénia staging modelljének gyakorlati jelentősége” címmel. Ugyanő a Magyar Pszichiátriai Társaság XXVI. Vándorgyűlésén 2023. szeptember 15-én előadást tartott Szegeden „Hogyan javítható a szkizofrénia kezelése?” címmel.

■ *Jakab Júlia*, *Kárpáti Tamás* és *Nagy Ágnes* „A mentalizálás szerepe a traumát átélt páciensek terápiájában” című fejezettel járultak hozzá az Oriold és Társai gondozásában megjelent Trauma-kalendoszkóp kötethez.

■ *Pethő Borbála* az MPT XXVI. Vándorgyűlésén előadást tartott 2023. szeptember 14-én Szegeden „Perifériás gyulladásos biomarkerek vizsgálata magas szuicidrizikójú major depressziós betegekben” címmel. Ugyanitt *Dibusz Dominik* és *Tényi Tamás* „1911., Moravcsik Klinika (Csáth Géza és Reuter Camillo paranoia-publikációinak összehasonlító elemzése)” címmel előadást tartottak.

Barlangi mentés 1040 m mélyről

Fotó: Berentes Ágnes, Magyar Barlangi Mentőszolgálat

Szeptember elején a törökországi Morca-barlangból, 1040 m mélyről kilencnapos, összehangolt nemzetközi mentőakcióval sikerült felszínre hozni Mark Dickey amerikai barlangkutatót, aki súlyos gyomor-bélrendszeri vérzés miatt rekedt a mélyben.

Tegzes Zoltán a Biofizikai Intézet munkatársa is tagja volt annak a 29 fős magyar csapatnak, akik a Magyar Barlangi Mentőszolgálat (BMSZ) szakembereiként részt vettek az extrém körülmények között zajló mentésben. Zoltán közel 30 éve barlangászik, 20 éve tagja a BMSZ-nek.

Részletes beszámoló:

„Boldog vagyok, hogy a tízéves jubileumot is megérte az évkönyv”

Immár tíz éve, hogy évkönyvet vehetnek a kezükbe a pécsi orvoskaron végzett magyar és külföldi hallgatók, melyben a személyes és közös fotóik, valamint az általuk kiválasztott idézetek mellett megtalálhatók a rektori, a dékáni köszöntők és esküjük szövege is. Az elegáns, igényes kötetet a diplomaosztójukon kapják meg a fiatal orvosok, az itt töltött évek örök emlékeként. A könyv ötletadója, a hagyomány elindítója *Kittkáné Bódi Katalin*, az Oktatástechnikai és Szolgáltatási Osztály korábbi vezetője volt, aki egy évig irányította a projektet. Nagy lelkesedéssel és szeretettel idézte fel a kezdeteket.

„Az Angol-Német Hallgatói Önkormányzaton keresztül jutott el a Dékáni Hivatalhoz a hír, hogy a végzős külföldi hallgatók saját kiadásban, egyszerű kivitelezésben, évről évre megjelentetnek egy emlékkönyvet, amit maguk között terjesztenek. Amikor megláttam ezt a kötetet, azt gondoltam, hogy ez az ügy ennél többet érdemel. Megkerestem *dr. Miseta Attilát* – aki akkoriban az orvoskar dékánja volt – azzal az ötlettel, hogy állítsuk mi össze ezt az emlékkönyvet, és az összes végzős diák számára legyen ez a kar ajándéka, aminek komoly alumnis értéke is lehet. Dékán úr azonnal igent mondott az ötletre” – mesélte. Munkatervet készítettek, amihez határidőket rendeltek, és csapatot szerveztek a megvalósításra. Katalin vezette a projektet és a magyar hallgatókkal tartotta a kapcsolatot, *Földényi Gabriella* az angol és a német hallgatókkal, *Simon Adrienn* tipográfusként és grafikusként is dolgozott, és szerkeszti ma is a könyvet, *Kalmár Lajos* pedig fotózott, akkor még műtermi körülmények között. Az volt a céljuk, hogy minőségi kiadványt adjanak a végzősök kezébe, ezzel is hozzájárulva ahhoz, hogy a fiatalok jó szívvel vigyék szerte a világban a pécsi orvoskar hírét. Mint Katalin mondta, kiváló munkatársaik lettek a hallgatók a szerkesztés folyamán. Közel háromszázan voltak, akikkel kapcsolatba léptek az első kötet alakítása során, az évfolyamfelelősök segítségével. Átvették a lendületet, nem emlékszik aggályoskodásra, sokkal inkább jobbító szándékú, aktív együttműködésre.

A kötet tartalmi elemeit is Kittkáné Bódi Katalin ötlötte ki: a hallgató neve, műtermi tablóképe és elérhetősége mellett láthatóak a saját, egyetemi éve alatt készült fotói, valamint az általa szeretett idézet, vagy saját gondolat is. Szerepelnek a könyvben az esküszövegek és az egyetemi vezetők köszöntői is. „Csodás dolgok szülehetnek, ha egy erős gondolat támogatást kap és mögé felzárkózik egy jó csapat, melynek tagjai értik egymás szavát. Hittünk abban, hogy ez értékteremtő munka, amiért érdemes küzdeni. Nagyon boldog vagyok, hogy ez beigazolódtott, és a jubileumot is megérte a könyv” – fogalmazott.

Simon Adrienn, az Oktatástechnikai és Szolgáltatási Osztály műszaki ügyintézője amolyan „mindenes” volt a kezdetekben. Hozzá futottak be a fotók és a hallgatók üzenetei is, minden adminisztrációt ő végzett, a kötet szerkesztése mellett. „A kezdetekben a fotózásokon egy számítógéppel én is jelen voltam. A hallgatók ott, helyben választották ki az évkönyvbe szánt taláros fényképeket, amiket – az adminisztrációs munkákat követően – Kalmár Lajosnak továbbítottam retusálásra. Pontosan vezetett nyilvántartásra volt szükség ahhoz, hogy tudjuk, ki vett részt a

fotózáson, valamint azért is, hogy a hallgató a saját neve mellett lássa választott fotóját. Ezt a munkafolyamatot a későbbiekben *Rafa-Gyovai Tibor* vette át, aki ehhez komolyabb és egyre bővülő informatikai háttérrel társított. Kikerült a kezemből a hallgatókkal való kapcsolattartás is, azóta kizárólag a szerkesztésre koncentrálok. Az első évben *Cserép Zoltán* nyomdász kollégákkal együtt osztoztunk az évkönyv elkészítésének nehézségeiben és örömeiben, sajnos azonban ő már nincs közöttünk. Az impresszumban évről évre megemlékezünk róla” – idézte a történeteket Simon Adrienn. Abban már az első pillanatban egyetértettek, hogy fekvő, A4-es kiadvány legyen, mivel különlegesebb, mint az álló formátum és több lehetőséget is ad. Abban is, hogy a homokszín domináljon benne. Arculati elemként a mozaik jött szóba, ami az orvoskar egyedi és különleges szimbóluma, ennek a darabkáit jelenítették meg a szakokat és a nyelveket elválasztó oldalakon is. Mint mondták, 2017-ben bővült a könyv a zászlós oldalakkal, mert szerették volna bemutatni, milyen sok országból érkeztek a hallgatók. A koronavírus-járvány miatt 2020-ban úgy tűnt, hogy nem tudják megjelentetni, ám kissé csúszva, mégis sikerült. A fertőzés elkerülése érdekében abban az évben zajlott először külső helyszínen a fotózás, amit nem bántak, mert a zöld háttérrel még életszerűbbé váltak a képek. 2022-ben – a kari arculatváltás után – a könyv is új konténerbe bújt, erőteljesebb, fiatalosabb, lendületesebb lett a külleme, tartalmilag viszont maradt a régi. „Az évkönyv készítése ma is az egész év megkoronázása a számomra, két hónapon át tartó, nagyon intenzív munka, sokszor éjszakába nyúlóan. A legelső könyv átadásakor volt szerencsém a függöny mögül látni, hogy milyen reakciót vált ki ez a gesztus a hallgatókból. Hihetetlen felszabadultságot és örömet láttam rajtuk, hat év munkáját diplomaként a kezükben, valamint határtalan elfogódottságot, amint belelapoztak az évkönyvbe. Akkor fogalmazódott meg bennem, hogy minden munkát megér ez a pillanat, hisz boldogságot szerzünk általa” – mondta meghatottan Simon Adrienn.

Földényi Gabriella távozása után *Berta Anikó* vette át az Angol-Német Hallgatói Önkormányzat vezetését, aki a második, és az utána következő még négy kötet koordinációs munkáit irányította. „A dolgom a fotózások szervezése, a helyszín lefoglalása volt, valamint a kapcsolattartás az angol és német programos hallgatókkal. A diákoktól rövid szöveget és 3-4 fotót kértem. Utóbbi nehéz feladatnak bizonyult, hisz hat év örömeit, küzdelmeit és sikereit kellett tükrözniük a képeknek. Egy olyan fiatal volt, aki nem tudott fotókkal szolgálni, de megoldottuk. Kivittük a kertbe és a gesztenyefák alatt lőttünk róla néhány képet. A végzősök többsége a trükkös megoldás felé hajlott: beküldött 3-4 montázst a nehezen kivehető, pár száz fotóról. A koronavírus-járvány előtti időkből velünk dolgozott *Németh Magdolna* is, aki sminkesként segítette Kalmár Lajos munkáját. Magdival és *Praks Anikóval* a kis tanácssteremben fogadtuk a hallgatókat, itt folyt az öltözés, az öltöztetés és a sminkelés, Lajos pedig a nagy tanácssteremben fotózott” – mesélte.

Hangsúlyozta, hogy egy hibátlanul összerakott munkamennetet vett át Katától és Gabitól, flottul ment minden, nem kellett változtatnia. Simon Adri nagy segítségére volt. A fotózások jó hangulatban teltek, időt szántak a hallgatókra és odafigyeltek

arra is, hogy jól érezzék magukat. Sokszor előfordult olyan, hogy egymást követték a legjobb barátok, ilyenkor születtek vidám és könnyes szemű felvételek is. Érzelmileg sokakat megérintett, amikor áprilisban felöltötték a talárt, feltették a fejükre a sapkát és a tükörbe néztek. Berta Anikó szerint a csapatmunka nagyszerű, a légkör baráti és támogató volt, mindenki nagyon jól érezte magát. Az időt nem mindig sikerült tartaniuk, de épp ennek volt köszönhető az, hogy az addig egymást nem ismerő magyar és külföldi végzősök elkezdtek beszélgetni, ismerkedni. „Olyan is volt, hogy elfelejtettek nyakkendőt hozni, de akkor gyorsan szereztünk egyet más nyakából. Előfordult az is, hogy a táská aljából kiszedett, összegyűrt inget kellett rohamléptékben kivásalni. Néha küzdenünk kellett, hogy a legnagyobb méretű sapka rámenjen a kendőt viselő lány fejére. Ha két szóval kellene leírnom a fotózások hangulatát: móka és kacagás volt” – mondta mosolyogva. A legnagyobb kihívásnak a határidők betartását és a szövegek korrektúrázását tartotta.

Hozzátette: a hallgatók iránti szeretet elég volt ahhoz, hogy az évkönyvvel kapcsolatos feladat szívüggé váljon. Sokukat már elsőéves koruktól ismerte, volt, akinek magyart vagy terminológiát tanított, vagy az EGSC kapcsán kötődtek egymáshoz. Néhányukkal mély, családi kötődés is kialakult az évek alatt. „Sok éven át moderáltam az orvosavatásokat, de sosem mertem bemenni az ünnepség elején a függöny mögé, mert abból csak sírás lett volna. Az avatás egyébként is erős érzelmeket kelt mind a végzősökből, mind azokban, akik mellettük álltak az itt töltött éveik alatt. Megható látni a változást rajtuk, amit a hat vagy a még több év hoz. Amikor lefutottam a büfébe egy kávéért a ceremónia előtt, láttam, hogyan köszönnek el Ibolyától, miként kéri ki az utolsó kávéjukat vagy adják át apró ajándékaikat neki. Olyan is előfordult, hogy az édesanyjuk érkezett köszönetet mondani. Megható volt az is, amikor évkönyveket vásároltak a bejáratnál. Volt, aki tízet is vett, hogy jusson mindenkinek, aki számára fontos” – idézte emlékeit. Berta Anikó számtalan sztorival gazdagodott az évek alatt. Mint mondta, az egyik legemlékezetesebb a két notórius későhöz, *Ian O'Sullivan*hez és *Magnus Maloy*hoz kapcsolódott, akik barátok és zenésztársak is voltak. Róluk rohamtempóban kellett fotót készíteni, nagyjából harminc másodperc alatt, mert utolsó befutóként jelentek meg. Mindenestre csodás kép készült róluk, és ez a legfontosabb.

Mehringer Nanetta 2020-ban vette át a feladatot Berta Anikótól. „Covidos projektgazdaként” beszél magáról, akinek bizony komoly kihívást jelentett ez az időszak, hisz eleinte nem lehetett tudni, mi lesz az évkönyv sorsa. „A legnagyobb pánik időszakában úgy tűnt, hogy egyáltalán nem lesz könyv, aztán alternatív megoldásban gondolkodtunk, miszerint álljon össze a hallgatók által küldött képekből a kötet, legvégül pedig megállapodtunk egy teljesen „érintésmentes” verzióban. Kiöltöttünk egy új helyszínt, a Civil Közösségek Házát, ahol a szabad levegőn, a távolságtartás minden szabályát betartva tudtuk lefotózni a több mint 400 hallgatót. Az összes talárt kiszállítottuk, hogy senki ne húzassa fel a másik által viselt ruhát, majd három napig „aszaltuk” őket az egyik teremben, a zongora tetején, hogy ismét felölthessék őket. Ez történt a sapkákkal is. A csoportképek készítése elmaradt, a diákok, egyénekként is szigorú logisztika szerint jöhettek, tág időintervallumokban. A 2021-es év is nehéz volt még, de akkor már monitort is vittünk, hogy a hallgatók kiválaszthassák a számukra tetsző képet, amit a könyvbe szántak, ugyancsak érintésmentesen. 2022-től szerencsére visszatérhettünk az eredeti munkatervhez, és azóta is a rendes kerékvágásban dolgozunk” – mesélte. *Mehringer Nanetta* úgy vélte, hogy

Simon Adrienn és Kittkáné Bódi Katalin

Mehringer Nanetta és Berta Anikó

a kinti helyszín jót tett az évkönyvnek, mert szép, természetes, zöldes háttérrel kaptak a fotók, változó fényjátékokkal a portrék mögött. A hallgatók hangulata is más lett a szabad levegőn. Sok munkát és energiát jelent, de megéri a költözöködés, mert a fiatalok nem egyszer a barátaikkal közösen fotózkodnak a kertben, sokszor a szüleik is odajönnek, sőt, a kötetben egyre inkább megjelennek a kutyák és a kisbabák is. „Szívmelengető érzés, amikor felöltöztetem őket, olyan, mintha a saját gyerekeimmel tenném. Ahogyan rájuk adjuk a talárt, bekönnyesedik a szemük és mi is meghatódunk” – tette hozzá.

Praks Anikó 2016 óta a csapat tagja a magyar hallgatók koordinálójaként. Ő küldi ki a fotózásra felhívó levelet, az időpont-foglaló linket, illetve segít, ha egyéni kéréssel vagy valamilyen problémával érkeznek hozzá. „A fotózást körülölelő érzés az, ami miatt nagyon szívesen csinálom ezt a munkát. Csupa olyan hallgatóval vagyunk körülveve, akik boldogok és izgatottak, és az örömük átragad ránk is. Sokukkal több évnyi munkakapcsolat fűz össze bennünket, náluk kiváltképp megható, hogy részesei lehetünk az általuk megtett hosszú út lezárásának” – mondta.

Rafa-Gyovai Tibor 2017-től vesz részt az évkönyv készítésében, sokféle háttérrel rendelkező munkával. Kidolgozott egy rendszerszerű szemléletmódot, ami megkönnyíti a folyamatok átlátását, követhetőségét, kezeli a jelentkezési felületet, rendszerezi a hallgatók által küldött csoportképeket és idézeteket, aktívan jelen van a fotózáson, adminisztrálja, méretre szabja a személyesen kiválasztott fotókat, küldi őket retusálásra, majd a visszaérkezetteket továbbítja nekik és *Simon Adrienn*-nek. „A legkedvesebb emlékeim a fotózáshoz kötődnek, a találkozásokhoz, a mosolyokhoz, a barátságos tekintetekhez. Azokhoz a pillanatokhoz, amikor megmutatkozik az ember, aki a név, illetve a Neptun-kód mögött van. A járvány időszaka épp emiatt volt nagy erőpróba, hiszen

ezeket a találkozásokat szűrte volna el, ha nem találunk új helyszínt és megoldást. Jó érzés volt, hogy ebben a bénító helyzetben csapatként álltunk helyt és hoztunk egy mindenki számára előnyös döntést, ismervé az ügy kiemelkedő fontosságát” – fogalmazott.

Ujvári László 6 éve vesz részt az évkönyv fotózási munkálataiban. Segít a sátor felállításában, a fényképek kiválasztásában, a bojtok igazításában, kifogja a szelet az ernyővel, valamint végzi a talárok ki- és bepakolását. „Sok kedves és vicces emlék köt a fotózásokhoz. Utóbbira példa, amikor az ázsiai hallgatók hosszú percekig vacilláltak, hogy a fotóik közül melyik legyen a nye-

rő, holott számunkra mindegyik szinte teljesen ugyanolyan volt. Olyan is előfordult, hogy valaki a kutyájával együtt szeretett volna szerepelni, annyira fontosnak érezte. Megegett az is, hogy a diákok az anyajegyeikkel álltak hadilábon, és azon töprengtek, hányat kellene eltüntetnie a fotósnak az előnyösebb külső érdekében. Hosszasan lehetne sorolni a történeteket, mindenesetre mindig emlékeztetek ezek a találkozások” – mesélte.

Schweier Rita

Fotók: Verébi Dávid

A sokszínű hallgatói közösség tükre – újabb nemzetközi szakácskönyv készült a PTE-n

2019 után idén újra nemzetközi szakácskönyvet jelentett meg Magyarország első egyeteme, a Pécsi Tudományegyetem szeptember 14-én. A külföldi hallgatók receptjeiből összeállított kiadvány ezúttal elsősorban a levesekre, salátákra és a desszertekre fókuszál, de a cél nem változott: megismerni a több mint 130 országból Pécsre érkező tanulók hazájának gasztrókultúráját, ízlésvilágát, különleges ételeit. Az ünnepélyes könyvbemutató során néhány, a receptkönyvben is megtalálható fogással kedveskedtek a szervezők.

A PTE egyik, globális értelemben vett egyedi produktuma az „50 étel a nagyvilágból” című szakácskönyv, amely 2019-ben jelent meg az egyetem hallgatóinak aktív közreműködésével. A nagy sikerre való tekintettel, és a számos pozitív visszajelzés alapján egyértelművé vált: nem maradhat el a folytatás. Ennek megfelelően újabb 50 receptet gyűjtöttek össze a kötet szerkesztői, miután a PTE-n tanuló mintegy 5000 külföldi és 17 000 magyar hallgató között ismét receptversenyt hirdettek meg, ezúttal azonban levesekre, salátákra és desszertekre koncentrálva. „Akár szimbolikusnak is tekinthető, hogy a második egyetemi szakácskönyv a centenáriumi évben jelenik meg: éppen 100 évvel ezelőttre datáljuk a modern felsőoktatás kezdetét Pécsen. Hazánk minden bizonnyal egyik legsokszínűbb és legnemzetközibb egyeteme méltán büszke arra az interkulturális közegre, amely valójában évszázadok óta körülöleli az itt tanulókat, kutatókat, az itt élő városlakókat” – mondta el a kiadvány kapcsán Miseta Attila, az egyetem rektora. A receptkönyv-kezdeményezést eredeti gondolatnak nevezte, mely, ahogy látható is, folytatásra érdemes.

„Már az első könyv elkészültekor láttuk, hogy egy fantasztikus, nagyon sok szereplős együttműködés eredményeként egy unikális dolog született a Pécsi Tudományegyetemen. A projekt hűen tükrözi, hogy a nemzetköziesítési folyamatnak

milyen hangsúlyos része a különböző kultúrák találkozása az ételeiken keresztül, az, hogy egy asztalhoz ülünk és ezen ételek felett eszmét cserélve közelebb kerülünk egymáshoz” – vette át a szót Tarrósy István, a PTE, Nemzetközi Igazgatóság igazgatója. Rámutatott, a Pécsi Tudományegyetemnek immáron teljesen egyedülálló nemzetközi receptkönyv-sorozata van. „A receptkönyv-projekt nemzetköziesítésünk ékköve, a hallgatói közösségeink bevonása, megszólítása, aktív szerepvállalása látható a projektben. Nagyon büszkék vagyunk rá, hiszen azon dolgozunk, hogy egy olyan interkulturális tanulási környezetbe illeszkedjenek bele a hallgatóink, ami a PTE-ről, a pécsiségről, közösen épített közösségről szól” – hangsúlyozta az igazgató.

Dr. Tarrósy István rámutatott, a kötet a PTE, Általános Orvostudományi Kar támogatásával valósult meg, valamint létrejöttében kiemelt szerepe volt a pécsi Egészségtudományi Kar-nak is, melynek tankönyvházában készítette el a hallgatói receptek alapján a fogásokat Lokodi Ákos séf, a munkafolyamatokat és az ételeket pedig Kalmár Lajos fotóművész örökítette meg. „A PTE receptkönyvei számomra szimbolikus jelentőséggel bírnak: tükrözik, hogy milyen sokszínű hallgatói közösségünk van” – fejtette ki Nyitrai Miklós, a PTE, ÁOK dékánja. Mint mondta, az újonnan megjelent könyv egy hosszú, tartalmas folyamat része, mely illeszkedik a PTE-n uralkodó felfogásba, a hallgatói és dolgozói jóllét megteremtésébe. A dékán szerint azzal, hogy a sorozat második kötete készült el, mutatja, hogy milyen sikere volt az elsőnek, és milyen népszerű az a gondolatosság, amiben a projekt gyökerezik. Nyitrai Miklós megköszönte mindenkinek, aki részt vett a kötet munkálataiban, hozzátéve, örömmel venné ő is, ha lenne gondolati folytatása a kezdeményezésnek.

A folytatásban Berta Anikó, a projekt ötletgazdája és orvoskari koordinátora, Lokodi Ákos séf, valamint Kalmár Lajos fotóművész beszéltek a receptkönyv munkálatairól, kiemelve izgalmas kihívásokat, kulisszatitkokokat, a folytatásban pedig a receptkönyv fogásaiból összeállított menüsorral vendégelték meg a rendezvényen részt vevőket. Az ételeket a recepteket hozó, az ételek elkészítésében segédkező hallgatók mutatták be. A receptkönyv elkészítésében részt vett hallgatókat a bemutató napján külön köszöntötték a PTE Általános Orvostudományi Karán, átnyújtva nekik egy-egy tiszteletpéldányt a mutató kiadványból. A receptkönyvet a Lira bolthálózatán lehet majd megvásárolni.

További fotók, videó.

Harta Viktor

Fotó: Kalmár Lajos

Aki nem büszke a múltra, értelmetlen a jövőre is

A Nagy Háború olyan történelmi eseményhalmaz, mely nemcsak a nemzeti örökség súlyos, de nemes letéteményese, hanem a sebészet történetének kincseshányaja is.

2023 szeptember 23-án a Trieszttől északnyugatra, 42 km-re az Isonzó melletti Sagrado fálu fölötti magaslaton egy felújított emlékművet avattunk. Az eredetit még 1917-ben emeltette *Kratochvil Károly*, a magyar királyi 20. honvédhadosztály, és a 4. (nagyváradi) honvéd gyalogezred harcai emlékére. A csatát a magyar történelmi köztudatba Doberdo néven égett be – örök emlékül. Karunk Művelési Medicina Tanszéke 2014 óta vesz részt az itteni és a kobaridi (Caporetto) megemlékezéseken; mely kapcsolatnak a katonarvoslással kapcsolatos és az orvostörténelmi aspektusok nyújtanak apropót. Mára a tanszék az Orvosi Készségfejlesztési és Innovációs Központ égíse alatt működik: koszorúkat (balról a második) *Molnár F Tamás* professzor helyezte el. Az emlékmű helyreállítása főként a Nagy Háború kutatójának, a helyi magyar-olasz kapcsolatok

ápolójának, *Gianfranco Simonitnak* (Gruppo Speleologico Carisico elnöke) köszönendő. A magyar Honvédelmi Minisztérium miniszterhelyettese, a Hadtörténelmi Múzeum parancsnok-helyettese mellett az olasz régió politikusai, díszelgői és itáliai, osztrák hagyományörzők, valamint a magyar hadi emlékeket tiszteletreméltó kitarással és önzetlenséggel ápoló szegedi Meritum Egyesület tagjai és számos helyi érdeklődő alkották a közel száz fős emlékező közösséget.

Prof. Dr. Molnár F. Tamás
PhD, DSc, MA(Hist)

Boldog születésnapot, Pécsi Tudományegyetem!

A Pécsi Tudományegyetem centenáriumi programsorozatának egyik záró akkordjaként október 14-én emléktábla-avatással egybekötött Centenáriumi Szenátusi Ülést tartottak a Rektori Kabinet szenátusi termében, mellyel a gróf Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter által 100 éve ezen a napon megnyitott, első pécsi egyetemi tanév kezdetére emlékeztek a PTE szenátorai és a meghívottak.

„Elképzem, hogy 100 évvel ezelőtt hogyan gyűltek össze a kollégák. Azok az oktatók, kutatók, akik a pozsonyi lét, majd a pesti átmeneti állapot után Pécsre nyertek új otthonra, nagyobb kihívásokkal néztek szembe, mint mi most. Nem lehetett könnyű” – mondta beszédében *Miseta Attila*, a PTE rektora, aki az egyetem integrált működése kapcsán felhívta a figyelmet az elmúlt másfél évtizedben zajlott, nagy léptékű fejlesztésekre is. „Fontosnak tekintem, hogy csapatként gondoljunk magukra, keresztényi szellemben nézzük el egymás hibáit, és törekedjünk arra, hogy összetartsunk, támogassuk a tehetségeket, feleljünk meg a kihívásoknak, követelményeknek. Öröm, hogy mindezt Magyarország egyik, ha nem a legszebb városában tehetjük meg. Elődeink az egyetem hajóját mindig előre kormányozták. Bízom benne, hogy a segítségekkel ezt továbbra is meg fogjuk tudni tenni” – emelte ki a rektor.

Az univpecs.com idézi *Péterffy Attila* polgármester szavait is: „1923 eseményekben gazdag év volt a világban, megszületett a modern Törökország, megalakult a Disney, bemutatták a Psalmus Hungaricumot, megszületett Zeffirelli, Pécs életében viszont kétségtelen, hogy a legmeghatározóbb esemény az volt, amikor gróf *Klebelsberg Kunó* miniszter megnyitotta az Erzsébet Tudományegyetem első tanévét. Ezzel eltéphetetlen kötelék jött létre a város és az egyetem között. Olyan kötelék, melyet nem tudnak megtépázni vagy elszakítani sem a történelem viharai, sem az aktuálpolitika történései. Még sok ilyen közös ünnepet, még sok ilyen pillanatot kívánok az egyetemnek és a városnak!”

Bódis József rector emeritus, az UQA elnöke így fogalmazott: „Száz éve sem volt könnyebb a helyzet, és mégis, a kulcs emberek jól döntöttek. Abba a döntésbe, hogy miért éppen

Pécsre költözhetett a pozsonyi egyetem, egészen biztosan közrejátszott az 1367-es egyetemalapítás ténye, még akkor is, ha a középkori egyetem rövid ideig működött, mert szellemiségében az egyetem 1367 óta jelen van a városban. A legjobban úgy tudunk tisztelni elődeink előtt, ha a ma egyetemének jövőbeni programját úgy határozzuk meg, hogy száz év múlva azt is méltón lehessen ünnepelni.”

Fedeles Tamás oktatási rektorhelyettes elmondta, nem véletlen, hogy a centenáriumi programsorozatnak a „Múltból a jövő felé” mottót választották, jelezve, hogy a múltból való méltó megemlékezés mellett az ünnepnek a jövő felé való nyitottság is része. Felidézte, hogy az Erzsébet Tudományegyetem pécsi működéséhez *Zichy Gyula* püspök és *Nendvitch Andor* polgármester közösen járultak hozzá ingatlanokkal, így indulhatott meg a városban a jogász-, a bölcsész- és az orvosképzés. A száz évvel ezelőtti napon *Halasy-Nagy József* rektor mellett *Klebelsberg Kunó* miniszter is beszédet mondott. A bő két évet felölelő programsorozat kapcsán dr. Fedeles Tamás köszönetét fejezte ki *Miseta Attila* rektornak és *Bódis József* elnöknek a támogatásukért, megköszönte továbbá a Centenáriumi Programirányító Bizottság munkáját. „A centenáriumi programsorozat egyik záró akkordja a mai emléktábla-avatás, a falon függő mű *Lengyel Péter* szobrászművésznek, a PTE, Művészeti Kar dékánjának alkotása. Boldog születésnapot, PTE!” – zárta beszédét dr. Fedeles

Tamás.

További fotók, videó.

univpecs.com

